

Begroting 2022

Inhoudsopgave

Begroting 2022	1
Inhoudsopgave	3
Aanbieding	4
Samenvatting	6
Financiële hoofdlijnen	9
Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie	18
Programma 1 - Openbare orde en veiligheid	22
Programma 2 - Verkeer en vervoer	25
Programma 3 - Economie en ondernemen	27
Programma 4 - Onderwijs	29
Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme	32
Programma 6 - Sociaal domein	36
Programma 7 - Gezondheid en milieu	41
Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	44
Programma 9 - Overhead en financiën	48
Paragrafen	53
Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement	54
Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen	68
Paragraaf 3 - Financiering	71
Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering	75
Paragraaf 5 - Verbonden partijen	81
Paragraaf 6 - Grondbeleid	94
Paragraaf 7 - Lokale heffingen	97
Financiële begroting	106
Overzicht van baten en lasten	107
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	108
Balans	114
Overzicht reservepositie	118
Bijlagen	121
Taakvelden overzicht	122
Overzicht investeringen	127
Indicatoren	131

Aanbieding

Beleid werpt vruchten af

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2022 aan, inclusief de meerjarenraming 2023 tot en met 2025 en de financiële onderbouwing voor het komende jaar. Het doet ons goed te melden dat de ingeslagen weg naar een robuuste begroting zijn vruchten afwerpt. Zowel de begroting 2022 als de meerjarenraming t/m 2025 is structureel sluitend. Het nieuwe beleid van de afgelopen jaren is doorgevoerd, zonder daarbij een groter beroep op de vrij besteedbare reserves te doen.

Door de sluitende begroting en de positieve raming voor de volgende jaren is afgezien van eerder geplande taakstellingen van € 60.000 op sport en € 150.000 op welzijn en cultuur. We zijn blij deze opgave te kunnen schrappen, maar we moeten verstandige keuzes blijven maken. Er zit op dit moment nog altijd een onzekerheid in de rijksbijdragen. Met het vormen van het nieuwe kabinet verwachten we meer helderheid voor de langere termijn.

Het blijven maken van verstandige keuzes zorgt er ook voor dat de eerder ingezette koers om de lasten voor de inwoners mee te laten groeien, blijft. Bij de begroting 2020 is de lijn uitgezet om de OZB tot en met 2023 jaarlijks met 10% te verhogen. De afvalstofheffing stijgt volgend jaar met €28,- de rioolheffing blijft gelijk.

In de begroting is rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen als de invoering van de Omgevingswet en Duurzaamheid. Er zit ruimte in om te blijven investeren. Bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid. In 2030 wil de gemeente 49% van de energie uit hernieuwbare bronnen halen, om de positie van de gemeente Staphorst op het gebied van duurzaamheid vast te houden. Samen met de provincie werkt de gemeente aan een circulair energiegebied ten zuiden van Rouveen. Ook werken we samen met inwoners, ondernemers en instellingen aan een klimaatadaptatiestrategie om samen te kunnen inspelen op de veranderende weersomstandigheden in de toekomst.

De Nieuwe Wet Inburgering maakt voor het eerst ook deel uit van onze begroting. De gemeente heeft vanaf volgend jaar de taak om statushouders te ondersteunen bij het integreren in de lokale en Nederlandse samenleving. Op dit moment nemen er al twaalf statushouders deel aan een speciaal hiervoor opgezet participatietraject, waarin ze begeleiding op maat krijgen. Ook zet de gemeente in op het begeleiden van mensen die niet meer zelfstandig kunnen wonen vanwege psychische en/of psychosociale problematiek. Zij krijgen ondersteuning vanuit het project 'Beschermd wonen'.

Daarnaast blijven we inzetten op het versterken van de infrastructuur. Bereikbaarheid van en in onze gemeente is van groot belang. Zo is het fietspad Punthorst onlangs officieel in gebruik genomen, wordt er gewerkt aan een vrijliggend fietspad langs de Reggersweg en gaat volgend jaar de spade in de grond voor een fietspad langs de Heerenweg in IJhorst. Ook maken we volgend jaar een start met het verbeteren van de spoorwegovergang bij de Gortelaan.

Doorpakken gebeurt ook op het gebied van woningbouw. Zowel in Rouveen als Staphorst en ook voor IJhorst zijn de plannen voor ongeveer 230 woningen in totaal in gang gezet. Vorige maand stemde de gemeenteraad in met het bedrijventerrein De Esch IV. Ongeveer 15 plaatselijke ondernemers kunnen hier aan de slag. We blijven investeren, want samen met inwoners, ondernemers en instellingen bereiken we meer. Staphorst is een jonge dynamische gemeente die groeit. We hebben een aantrekkelijk winkelklimaat voor mensen uit de regio en voor recreanten en toeristen. De daadkracht van onze ondernemers, het heersende arbeidsethos en de zorg voor elkaar zijn daarbij van grote waarde."

Financiële beeld

In 2021 is een start gemaakt met het robuuster maken van de begroting, dat wil zeggen dat diverse ambities t.a.v. nieuw beleid met een wettelijke grondslag (duurzaamheid, omgevingswet) financieel in de begroting zijn verwerkt. Ook is er budget in de begroting opgenomen voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Daarnaast worden nieuwe beleidsambities niet langer gedekt uit reserves, maar opgenomen binnen de exploitatie. Dit ook om een verdere verslechtering van de reservepositie te voorkomen. In de begroting 2022-2025 wordt deze koers voortgezet. De ambities voor nieuw beleid zijn opgenomen in de Zomernota 2021 en in deze begroting verwerkt.

De fluctuaties vanuit de rijksbudgetten, zoals de herverdeling van het gemeentefonds en de extra middelen voor jeugdzorg, maakt dat in onze begroting de grilligheid en ramingsinstabiliteit ook terug te zien is. Daar waar we in de begroting 2020 nog rekening hielden met de negatieve gevolgen vanwege de herverdeling van het gemeentefonds hebben we gezien de laatste berichten over deze herverdeling de negatieve effecten uit de begroting gehaald. Met als gevolg dat we in de voorliggende begroting een kans zien om de vorig jaar opgenomen taakstellingen grotendeels weer teniet te doen en door te bouwen aan onze ambities zoals we die hebben vastgelegd in het coalitieakkoord 'Samen voor elkaar Coalitieakkoord 2018 – 2022.'

In de opgenomen Meerjaren Investerings Prognose (MIP) treft u naast een aantal nieuwe investeringskredieten dit jaar voor het eerst ook de lopende kredieten aan die in het verleden beschikbaar zijn gesteld, maar nog niet zijn afgerond. Vanuit de regelgeving van de BBV zijn we verplicht een egalisatievoorziening in te stellen voor de

riool- en afvalstoffenheffing. De aanbevelingen vanuit het rapport n.a.v. de financiële scan van de provincie zijn reeds in de begroting 2021 of in de jaarrekening 2020 verwerkt. Daarom treft u niet langer als bijlage de financiële scan van de provincie aan.

Begrotingsresultaat 2022

De begroting voor 2022 sluit met een positief saldo van € 142.000. De meerjarenraming 2023 t/m 2025 laten ook positieve saldo's zien, voor 2023 € 220.000, voor 2024 € 287.000 en voor 2025 € 380.000.

Belastingvoorstellen en -druk

Voorgesteld wordt om het komende jaar een aantal gemeentelijke belastingen en heffingen, naast het inflatiepercentage van 1,5%, aanvullend te verhogen. Het gaat samengevat om:

1. de onroerend zaakbelastingen te laten stijgen met 10%;

Dit conform het voorstel bij de begroting 2020 om de OZB opbrengst (excl. areaal) met 10% per jaar te verhogen t/m 2023.

2. de toeristenbelasting te laten stijgen met € 0,10 in 2022;

3. de afvalstoffenheffing te laten stijgen met € 28.

De rioolheffing en het riolaansluitrecht blijven ongewijzigd.

De gemiddelde lastendruk inclusief inflatiecorrectie (1,5%) per huishouden neemt komend jaar toe met € 63.

Soort	Raming 2022	Raming 2021
Afvalstoffenheffing (vast + variabel)	237	209
Rioolheffing	208	208
OZB	345	310
Totaal	790	727

Communicatie

De gemeentebegroting wordt u digitaal aangeboden. Voor de geïnteresseerden is deze te raadplegen via de begrotingapp: <https://staphorst.begrotingsapp.nl/>. Via het huis aan huisblad "de Staphorster" worden de inwoners over de begroting geïnformeerd.

Slot

Tot slot spreken wij de wens uit dat uw gemeenteraad, onze medewerkers en wij in het komende jaar onder Gods zegen ons werk mogen doen.

Staphorst, 5 oktober 2021,

Het college van burgemeester en wethouders van Staphorst

J. ten Kate

M. Kragting

Burgemeester

Secretaris

Samenvatting

Financiële samenvatting 2022 - 2025

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-38.672.206	-42.280.415	-41.098.876	-41.776.727	-42.172.985	-42.615.430
Baten	37.767.309	36.126.680	38.700.153	39.479.011	40.120.375	40.873.010
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-904.897	-6.153.736	-2.398.723	-2.297.716	-2.052.610	-1.742.420
Storting	-1.950.416	-1.061.000	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000
Onttrekkingen	3.342.695	6.787.455	3.400.945	3.378.207	3.199.801	2.982.140
Mutaties reserves	1.392.279	5.726.455	2.540.945	2.518.207	2.339.801	2.122.140
Saldo van baten en lasten na bestemming	487.382	-427.281	142.222	220.491	287.191	379.719

Beleidsmatige samenvatting

Inleiding

De begroting 2022 zoals die voor u ligt is structureel in evenwicht, evenals de jaarschijven 2023 t/m 2025. Dat wil zeggen dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Begrotingssaldi

De uitkomst van de begroting en meerjarenraming is als volgt:

Begrotingssaldo per jaar	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	142 V	220 V	287 V	380 V

(x €1.000 - N = Nadelig, V = Voordelig)

Het begrotingssaldo geschoond voor de incidentele baten en lasten is als volgt:

Begrotingssaldo zonder incidentele baten en lasten	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	142 V	220 V	287 V	380 V
Begrotingssaldo onderdeel incidentele baten en lasten	142 V	68 V	245 V	261 V
Begrotingssaldo onderdeel structurele baten en lasten	0	152 V	42 V	119 V

(x €1.000 - N = Nadelig, V = Voordelig)

Zoals u in bovenstaande tabel kunt zien is er sprake van een meerjarig structureel sluitende begroting.

Reserve

Ontwikkeling vrij besteedbare reserves

De vrij besteedbare reserves bestaan uit: de algemene reserve, de reserve zonder bestemming en de reserve grondexploitatie. Echter, de algemene reserve ad € 3,4 miljoen vormt de buffer voor opvang van incidentele nadelen en het weerstandsvermogen. Zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicomangement. Voor de reserve grondexploitatie geldt de bepaling dat deze minimaal een stand moet hebben van 30% van de waarde van de gronden die niet in exploitatie zijn genomen. Feitelijk is de reserve zonder bestemming vrij beschikbaar.

Jaar	Algemene reserves	Reserve zonder bestemming	Reserve begrotingstekort	Reserve grondexploitatie
Stand begin 2022	3.400	4.104	847	2.734
Toevoegingen/onttrekkingen		-1.164	-847	-36
Vorming reserve begrotingstekort				
Geraamd begrotingstekort 2022				
Stand eind 2022	3.400	2.940	0	2.698

(x €1.000)

Weerstandsvermogen

De belangrijkste risico's staan vermeld in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Voor een beoordeling van de financiële positie is ook een beeld nodig van de balanspositie. Dit wordt uitgedrukt in de kengetallen netto schuldquote, solvabiliteitsratio en het weerstandsvermogen. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen wordt uitgedrukt in het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De VNG adviseert een minimale ratio van 20%. De gemeente Staphorst zit meerjarig boven de 80%. Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto schuld als percentage van de inkomsten, geeft een indicatie van de financiële vermogenspositie van een gemeente. Met deze indicator wordt de netto schuld, zoals die zichtbaar is op de balans, uitgedrukt als een percentage van de inkomsten (exploitatie). De adviesgrens is maximaal 130%. De gemeente Staphorst zit voor 2022 op -15%. De weerstandscapaciteit is nog steeds goed. Dit blijkt uit de verhouding tussen het risicoprofiel en het aanwezige weerstandsvermogen (algemene en risicoreserve). Dat is meer dan 8,0. Dit betekent dat voor iedere euro aan risico's er ruim acht euro aan reserves (algemene reserve en reserve grondexploitatie), post onvoorzien en de nog niet benutte belastingcapaciteit tegenover staan. Per 31 december 2022 bedraagt de stand hiervan: € 10,9 miljoen. Het risicoprofiel bedraagt € 1,2 milj. oftewel: 8,8 en daarmee is het weerstandsvermogen ruim voldoende om alle risico's af te dekken.

Algemene uitkering van het gemeentefonds

De meicirculaire 2021 is verwerkt in de begroting. Daarnaast is in deze begroting een voorschot op de bijdrage vanwege de jeugdzorgtekorten meegenomen gebaseerd op de uitspraak van de Commissie van Wijzen, de definitieve bedragen worden beschikbaar gesteld in de septembercirculaire 2021. Voor het jaar 2022 betreft het een bijdrage van € 1,314 miljard in de algemene uitkering van het gemeentefonds, voor de jaren 2023 tot en met 2025 mag 75% van de bedragen van de Arbitragecommissie worden meegenomen. In de begroting 2021 is rekening gehouden met een negatieve herijking van het gemeentefonds, deze negatieve herijking is in de begroting 2022 aangepast

De meicirculaire 2021 en de jeugdzorgbijdrage leiden ten opzichte van de begroting 2021 tot de volgende uitkomsten:

	2022	2023	2024	2025
Begroting 2021	22.864	22.911	23.259	

Begroting 2022	24.810	24.721	25.067	25.557
Verschil	1.946	1.810	1.808	

(x €1.000)

Taakstellingen

Schaarse middelen leiden tot ingrijpende en ongewenste maatregelen. Want nood breekt wet, als het geld er niet is kan het ook niet worden uitgegeven. Om de begroting meerjarig sluitend te krijgen zijn er in de afgelopen jaren taakstellingen opgenomen in de meerjarenbegroting waarvan we wisten dat die pijn zouden gaan doen. In 2019 is in de begroting een taakstelling van € 200.000 besparing vanaf 2022 op het budget voor jeugdzorg opgenomen. In 2020 kwam daar de opgave bij om vanaf 2022 € 150.000 te besparen op efficiëntere inrichting en samenwerking welzijn en cultuur en € 60.000 op de uitgaven voor sport(accommodaties).

In juni jl. is bekend geworden dat het rijk eindelijk over de brug zal komen met extra geld voor jeugdzorg, hierdoor ontstaat er ruimte om de uit nood ontstane taakstellingen kritisch tegen het licht te houden en andere keuzes te maken. Vooral ook omdat deze taakstellingen dan wel tot een sluitende meerjarenbegroting hebben geleid, maar op de langere termijn het doel om de kosten in het sociaal domein terug te dringen in het gedrang brengen. Om het verder oplopen van de kosten in te dammen is het nodig om het voorveld te versterken en te investeren in preventie.

In de begroting 2022 worden daarom de volgende taakstellingen er structureel uit gehaald:

- Begroting 2020: taakstelling jeugdzorg € 200.000
- Begroting 2021: instellen ruimtelijk kwaliteitsfonds € 90.000, efficiëntere inrichting van sport € 60.000, efficiëntere inrichting en samenwerking welzijn en cultuur € 150.000
- Zomernota 2021: restant taakstelling diverse budgetten betreft € 237.000. (€ 163.000 is structureel gerealiseerd).

Sociaal domein

Eén van de risicofactoren met potentieel groot financieel effect wordt gevormd door de reeds jaren stijgende kosten voor jeugdzorg en, sinds 2019 met de invoering van het abonnementstarief, ook hard oplopende kosten voor de wmo. Sinds begin 2015 is de gemeente verantwoordelijk voor (extra) taken vanuit de wet maatschappelijke ondersteuning, de jeugdwet en de participatiewet. De tekorten op de begrote bedragen voor de uitvoering van deze taken, werden tot voor kort opgevangen door de reserve sociaal domein. Deze buffer is er inmiddels niet meer, de reserve sociaal domein is leeg. Met de recentelijk toegezegde extra middelen voor jeugdzorg konden de taakstellingen voor de tot voor kort noodzakelijke besparingen worden geschrapt. Staphorst is tot nu toe één van de weinige gemeenten die de stijgende lijn van de kosten in het sociaal domein in evenwicht heeft met de daarvoor ontvangen gelden vanuit het rijk.

Onroerendezaakbelastingen en lastendruk

Voorgesteld wordt om het komende jaar 2022 een aantal gemeentelijke belastingen en heffingen, naast het inflatiepercentage van 1,5%, aanvullend te verhogen. Het gaat samengevat om:

- de onroerende zaakbelastingen met + 10%, dit conform het besluit bij de begroting 2020 om de OZB opbrengst (excl. areaal) met 10% per jaar te verhogen t/m 2023;
- de toeristenbelasting stijgt met € 0,10 van € 0,90 per overnachting in 2021 naar € 1 in 2022;
- de afvalstoffenheffing stijgt met € 28 van € 209 in 2021 naar € 237 in 2022.

De rioolheffing en het riolaansluitrecht blijft ongewijzigd.

De gemiddelde lastendruk inclusief inflatiecorrectie (1,5%) per huishouden neemt komend jaar toe met € 63.

Financiële hoofdlijnen

Inleiding

De gemeente Staphorst werkt door aan een gezonde en structureel sluitende meerjarige exploitatie en dat de reservepositie niet verder aangetast kan worden. In dit hoofdstuk gaan we in op de gehanteerde uitgangspunten van deze begroting. Verder lichten we het begrotingsbeeld toe. Feitelijk vormt dit hoofdstuk de samenvatting van de financiële begroting.

Algemene uitgangspunten

In het kader van het verder versterken van het financieel strategische beleid zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd die de basis zijn voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2025:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de eigen financiële beleidsregels van de gemeente Staphorst (zoals de financiële verordening en de nota reserves en voorzieningen) zijn het uitgangspunt.
- De gemeentebegroting moet voldoen aan eisen voor het repressief toezicht die de provincie stelt in hun toezichtkader. De colleges van Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies hebben hiervoor een "gemeenschappelijk toezichtkader (GTK 2020)" vastgesteld. Deze is van toepassing op de begroting 2022 en verder.
- Het financiële kader vormt het coalitieakkoord 2018 - 2022 'samen, voor elkaar!' en de uitwerking hiervan in het collegeprogramma.
- De zomernota 2021 is de kadernota voor de begroting 2022 en daarmee het uitgangspunt voor het opstellen van de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.
- Net als bij de begroting 2021 is het niet reëel om de reservepositie verder te laten verslechteren. Daarom moet nieuw beleid bekostigd worden uit bestaand beleid of bezuinigingen waarbij het uitgangspunt is dat de reservepositie niet verder mag verslechteren dan de stand ultimo de begroting 2020.
- De effecten van de coronacrisis zijn niet meegenomen in het structurele financiële beeld.
- De aanbevelingen vanuit het rapport n.a.v. de financiële scan van de provincie zijn opgevolgd in deze begroting.
- Loonsomstijging inclusief sociale lasten op basis van de laatst vastgestelde CAO, verwachte loonsomstijging van 1,3 % in het jaar 2022, de jaren erna is 1,5% per jaar geraamd. Geraamd op maximum functieschaal en medewerker met uitloopschaal op maximum uitloopschaal.
- Prijsindexatie overige budgetten van 1,5% per jaar (voor contracten).
- Bijstelling budgetten verbonden partijen op basis van de begroting 2022 van de diverse verbonden partijen.

1. Samenvatting begrotingssaldo

Begrotingssaldo 2022-2024	2022	2023	2024	2025
Saldo begroting 2021-2024	-64	731	834	n.v.t.
Mutaties zomernota	-166	-302	-511	-436
(structurele) mutaties voortgangsrapportage 2021	-239	-238	-263	-238
Bijstellingen begroting 2022	611	29	226	219
Saldo begroting 2022-2025	142	220	287	380

(x €1.000)

De jaren 2022 t/m 2025 laten positieve begrotingssaldo's zien. Ten opzichte van de begroting 2021 en de zomernota 2021 is het begrotingssaldo voor 2022 door diverse bijstellingen verbeterd en zijn de meerjarenschijven 2023 t/m 2025 afgenomen.

2. Bepaling structureel begrotingsaldo

Bepaling incidenteel saldo	2022	2023	2024	2025
Incidentele lasten	2.104	2.190	1.785	1.563
Incidentele baten	2.246	2.258	2.030	1.824
Saldo incidenteel	142 V	68 V	245 V	261 V

(x € 1.000)

Bepaling structurele begrotingssaldo	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten begroting	142 V	220 V	287 V	380 V
Bij / af: Saldo incidenteel	142 V	68 V	245 V	261 V
Structurele begrotingssaldo	0	152 V	42 V	119 V

(x €1.000)

Hier wordt het saldo weergegeven waarbij de begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht zijn. Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten door structurele baten worden gedekt. Reëel evenwicht wil zeggen dat de ramingen volledig en realistisch zijn.

In het algemeen geldt voor:

- structurele baten en lasten dat deze tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd in de begroting staan
- incidentele baten en lasten beïnvloeden het begrotingssaldo incidenteel

Om dit structurele evenwicht te kunnen bepalen is in deze begroting een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten opgenomen (zie toelichting op het overzicht van baten en lasten). Incidentele posten betreffen onder andere de mutaties in de reserves: toevoegingen en onttrekkingen.

De provincie Overijssel heeft als toezichthouder de wettelijke taak te beoordelen of er sprake is van structureel en reëel evenwicht.

Het structurele begrotingssaldo is voor alle jaren lager dan het (totale) begrotingssaldo, doordat we meer incidentele baten hebben dan incidentele lasten. Echter is het saldo wel voor alle jaren positief. Hierdoor kunnen we een begroting presenteren waarbij alle structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

3. Opbouw begroting

Begrotingssaldo 2022 - 2025	2022	2023	2024	2025
Saldo begroting 2021	-64	731	834	834
Saldo mutaties bestaand beleid (zoals extra budget Jeugd, intrekken korting gemeentefonds en bijstelling automatisering)	-643	-349	-281	-366

Saldo mutaties nieuw beleid (zoals informatiemanagement, 1 fte Consulent Werk en Inkomen, bestrijding eikenprocessierups)	-459	-697	-630	-470
Saldo mutaties bezuinigingen	400	400	400	400
Saldo zomernota 2021 voor reservemutaties	-766	85	323	398
Dekking nieuw beleid uit reserves (zoals informatiemanagement incidenteel, Projectplan permanente bewoning, Doorontwikkeling organisatie)	536	344	0	0
Saldo zomernota 2021 na reservemutaties	-230	429	323	398
Bijstelling bestaand beleid (structurele effecten uit de voortgangsrapportage 2021)	-239	-238	-263	-238
Saldo na verwerking structurele effecten voortgangsrapportage	-469	191	61	161
Meicirculaire en voorschot septembercirculaire jeugdzorg 2022-2025	1316	720	681	822
Elimineren taakstellingen (bezuinigingen)	-737	-737	-736	-739
Uitvoering motie 109 Omgevingsdienst		50	50	50
Uitvoering motie 104 Automatisering	87	156	97	82
Overige bijstellingen (bestaand beleid)	-55	-160	134	4
Bijstellingen begroting 2022	611	29	226	219
Saldo begroting 2022	142	220	287	380

(x € 1.000)

In de toelichting op de diverse programma's worden de mutaties nader toegelicht.

4. Meerjaren Investeringsprognose

In onderstaande tabel zijn de nieuwe investeringen opgenomen, waarover in het verleden nog geen besluit heeft plaatsgevonden. Hierover is wel al reeds gecommuniceerd in de zomernota of als meerjarenpost in een voorgaande begroting. Voor een totaaloverzicht van investeringen wordt verwezen naar de bijlage 'Overzicht

investeringen'. Dit betreft een overzicht van alle nieuwe investeringen aangevuld met de lopende investeringen, waarover in het verleden een besluit heeft plaatsgevonden.

Omschrijving van de investering	Dekking					
	Meerjarenbegroting 2022-2025					
	2022	2023	2024	2025		
Programma 2 Verkeer en openbare ruimte						
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 5: nieuw materiaal herinrichting	Structureel		150.000			Reserve afschrijving maatschappelijk nut
Renovatie lichtmastenareaal 2022	Structureel	25.000				Reserve afschrijving maatschappelijk nut
Vervangen zoutloods gemeentewerf	Structureel	115.000				Exploitatie
Reconstructie JC van Andelweg	Structureel	275.000				Exploitatie
Fietspadenplan: Aanleg ontbrekende schakel JJ Gorterlaan	Structureel	363.000				Exploitatie
Reconstructie paden Dorpspark Rouveen	Structureel		44.000			Exploitatie
Afkoppelen en herinrichten Acaciastraat, Leliestraat ged. en Beukenlaan ged. in Rouveen	Structureel		251.000			Exploitatie
Verkeersplan Rouveen	Structureel	50.000				Exploitatie

Reconstructie Groensland	Structureel		410.000			Exploitatie
Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en toerisme						
Aanleg ventilatiesysteem gymlokaal Koedrift IJhorst	Structureel	35.000				Exploitatie
Programma 9 overhead						
Bestelbus met open laadbak	Structureel			47.000		Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Pick-up bus met laadkraan	Structureel			55.000		Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Maaiaarm grote trekker	Structureel		20.000			Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Kleine trekker	Structureel	60.000				Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Grote trekker	Structureel		210.000			Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Pick-up bomenvloeg	Structureel	45.000				Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Frontschuif voor shovel	Structureel	35.000				Vervangingsinvestering t.l.v. Invest. budget nieuw beleid
Hardware ICT	Structureel	377.658	140.000	35.000	115.000	Exploitatie

De kapitaalslasten behorende bij de investeringen in programma 9 t.b.v. de buitendienst worden gedekt uit het "investeringsbudget nieuw beleid". Deze post is vorig jaar opgenomen in de begroting om kapitaalslasten van vervangingsinvesteringen en investeringen in de toekomst structureel te dekken. Het structureel ramen en dekken van de kapitaalslasten in de exploitatie wordt beschouwd als nieuw beleid (robuust maken begroting), aangezien dit voorheen met name gedekt werd uit reserves. De investeringen op zich zelf zijn echter vervangingsinvesteringen, waarbij geen sprake is van uitbreiding.

5. Verloop reservepositie 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
--	------	------	------	------	------

Algemene reserves					
Algemene reserve	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
Reserve zonder bestemming	4.104	2.940	1.912	1.207	792
Reserve voor grondexploitatie	2.734	2.698	2.663	2.625	2.588
Saldo algemene reserves	10.238	9.038	7.975	7.232	6.780
Bestemmingsreserves					
<i>Reserves dekking afschrijving investeringen</i>					
Reserve afschrijving openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.059	6.754	6.436	6.021	5.608
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	10.864	10.143	9.470	8.799	8.138
Reserve afschrijving vervoermiddelen	632	507	384	305	227
<i>Subtotaal reserves dekking afschrijving investeringen</i>	<i>18.555</i>	<i>17.404</i>	<i>16.290</i>	<i>15.125</i>	<i>13.973</i>
<i>Reserves t.b.v. kostendeekkende tarieven</i>					
Reserve rioolbeheer	3.434	3.434	3.434	3.434	3.434
Reserve matiging afvalstoffenheffing	379	379	379	379	379
<i>Subtotaal reserves t.b.v. kostendeekkende tarieven</i>	<i>3.813</i>	<i>3.813</i>	<i>3.813</i>	<i>3.813</i>	<i>3.813</i>
<i>Reserves ter egalisatie van kosten</i>					
Reserve wegenbeheer (verkeersinfra)					
a. betonwegen	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
b. asfalt- en elementenverharding	2.059	1.880	1.685	1.474	1.247
Reserve gebouwenbeheer	0	0	0	0	0
Reserve automatisering	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal reserves ter egalisatie van kosten</i>	<i>6.059</i>	<i>5.880</i>	<i>5.685</i>	<i>5.474</i>	<i>5.247</i>

<i>Overige reserves met bestemming</i>					
Reserve voor grondexploitatie met bestemming	377	377	377	377	377
Reserve dekking nadelig begrotingssaldo '20-'22	847	0	0	0	0
Reserve zandput Hooidijk	128	128	128	128	128
Reserve met bestemmingen	129	117	115	113	110
Reserve verkeersontsluiting	459	459	459	459	459
Reserve EPOS	0	0	0	0	0
Reserve duurzaamheid	82	82	82	82	82
Reserve sociaal domein	0	0	0	0	0
Reserve achtergestelde lening Vitens	0	0	0	0	0
Reserve beschermd wonen	800	800	800	800	800
<i>Subtotaal overige bestemmingsreserves</i>	<i>2.822</i>	<i>1.963</i>	<i>1.961</i>	<i>1.959</i>	<i>1.956</i>
Saldo bestemmingsreserves	31.249	29.060	27.749	26.371	24.989
Totaal reserves	41.487	38.098	35.724	33.603	31.769

(x € 1.000)

Algemene reserves

De algemene reserves betreft de vrij besteedbare reserve. In de nota reserves en voorzieningen is vastgelegd dat de algemene reserve minimaal 3,4 miljoen moet bedragen. De reserve zonder bestemming en de reserve voor grondexploitatie betreffen "vrij besteedbare reserves". Door de terugloop van de vrij besteedbare reserves in de afgelopen jaren is het uitgangspunt bij de begroting 2022 dat de vrij besteedbare reservepositie niet onder de grens van € 6,2 miljoen mag zakken. T.o.v. voorgaande begrotingen is de (vrij besteedbare) reservepositie verbeterd, met name door het terugdringen van de begrotingstekorten. De vrij besteedbare reservepositie neemt in de periode 2022 - 2025 af tot € 6,78 miljoen, maar blijft boven de ondergrens.

Reserves dekking afschrijving investeringen

De reserves ter dekking van afschrijving investeringen betreffen reserves die zijn ingesteld om kapitaallasten van investeringen uit afgelopen jaren te dekken. Deze reserves lopen terug, doordat de jaarlijkse kapitaallasten van diverse investeringen worden onttrokken uit deze reserve. Als alle investeringen zijn afgeschreven, zijn deze reserves leeg. In de exploitatie is er dan geen budget voor vervangingsinvesteringen, doordat de kapitaallasten van de investeringen worden gedekt door een onttrekking uit deze reserves. Bij vervangingsinvesteringen in de toekomst moet dus in de exploitatie ruimte vrij gemaakt worden om deze investeringen ten laste van het begrotingsaldo te brengen. Vanaf de begroting 2021 is meerjarig een post opgenomen voor vervangingsinvesteringen in de toekomst om zo ruimte te creëren voor vervangingsinvesteringen die nu nog gedekt worden uit de reserve dekking afschrijving investeringen. Hiermee wordt de begroting meer solide naar de toekomst.

Reserves t.b.v. kostendekkende tarieven

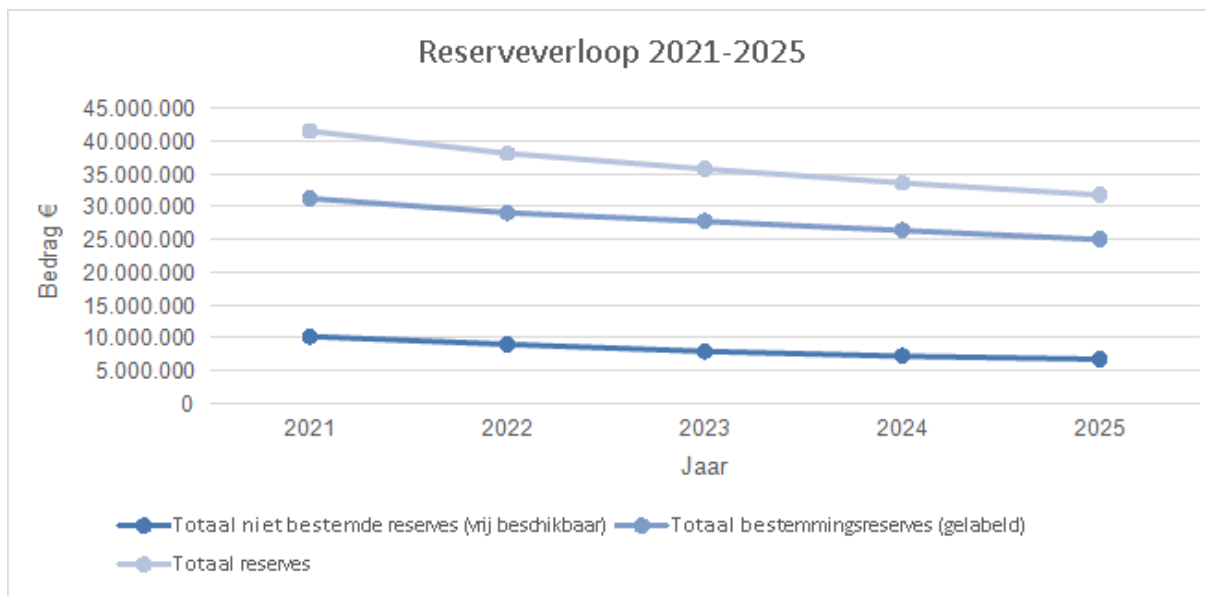
Dit betreffen de egaliseriereserves voor de kostendekkende tarieven. Voor- en nadelen op de producten riolering en afval worden via deze reserves geëgaliseerd.

Reserves ter egalisatie van kosten

Dit betreft de egaliseriereserve voor het onderhoud van de wegen.

Overige reserves

Dit betreffen alle overige reserves met een specifieke bestemming.

In bovenstaande grafiek ziet u het (geraamde) verloop van de reserves voor de periode 2021 t/m 2025. De vrij besteedbare reserve neemt af, van (afgerond) € 9 miljoen in 2022 naar € 6,8 miljoen in 2025. De totale reserves nemen af, van (afgerond) € 38 miljoen in 2022 naar € 32 miljoen in 2025.

6. Verloop voorzieningen 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Voorziening pensioenverplichting wethouders	1.841	1.841	1.940	2.040	2.142
Voorziening zandput Hooidijk	40	40	40	40	40
Voorziening voormalig personeel	167	167	167	167	167
Voorziening reparatie 3e WW-jaar	16	16	16	16	16
Voorziening gebouwenbeheer	1.797	19.42	1.266	1.449	1.466
Voorziening rioolbeheer	0	35	35	35	35
Voorziening matiging afvalstoffenheffing	0	46	93	139	185

Totaal voorzieningen	3.861	4.186	3.657	3.988	4.154
----------------------	-------	-------	-------	-------	-------

(x €1.000)

De omvangrijke voorzieningen zijn hieronder kort toegelicht:

Voorziening pensioenverplichting wethouders

Het doel van deze voorziening is het reserveren van middelen ter dekking van verplichtingen die voortvloeien uit de wet APPA (Algemene Wet Pensioenverplichtingen Politieke Ambtsdragers).

Voorziening voormalig personeel

Deze voorziening is bedoeld ter dekking van de kosten voor de verplichtingen van vertrokken medewerkers.

Voorziening gebouwenbeheer

Op 17 november 2020 heeft de Raad besloten de reserve gebouwenbeheer om te zetten naar een voorziening gebouwenbeheer. In het gebouwenbeheerplan zijn de jaarlijks te verwachten kosten opgenomen. De daadwerkelijk gemaakte kosten worden gedekt uit de voorziening gebouwenbeheer. Jaarlijks vindt er een dotatie plaats.

Voorziening rioolbeheer en voorziening matiging afvalstoffenheffing

Gelet op de aanbevelingen en stellige uitspraken van de nieuwe notitie lokale heffingen van de commissie BBV, uitgekomen in het voorjaar van 2021 wordt er in de begroting 2022 gewerkt met een egalisatievoorziening voor de riool- en afvalstoffenheffing en niet langer met een egalisatiereserve. Het resultaat op de producten afval en riool wordt verrekend met de egalisatievoorziening en is daarmee in feite een gesloten systeem. Een dotatie aan de voorziening betreft daarom ook van derden verkregen middelen die in dit kader moeten worden besteed. Zonder deze egalisatievoorziening zouden er onnodige schommelingen ontstaan in de tarieven naar de burgers. De nota reserves & voorzieningen wordt in 2022 herzien en aan de gemeenteraad aangeboden.

Programma 0 - Algemeen bestuur en organisatie

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.1	Bestuur	J. ten Kate
0.2	Burgerzaken	ing. L. Mulder
0.5	Treasury	ing. L. Mulder
0.61	OZB woningen	ing. L. Mulder
0.62	OZB niet-woningen	ing. L. Mulder
0.64	Belastingen overig	ing. L. Mulder
0.7	Alg. Uitk. en Ov. Uitk. Gem. fonds	ing. L. Mulder
0.8	Overige baten en lasten	ing. L. Mulder
0.9	Vennootschapsbelasting	ing. L. Mulder
0.10	Mutatie reserves	ing. L. Mulder
0.11	Resultaat baten en lasten	ing. L. Mulder

Speerpunten

0.1 Voorbereidingen treffen mbt de invoering Wet Open Overheid

Samen met de samenleving

De Wet Open Overheid (Woo) is bedoeld om overheidsorganisaties transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, tijdig (openbaar) beschikbaar en eenvoudig te ontsluiten is. En daarnaast ook dat die informatie digitaal duurzaam bewaard wordt. Als de Woo van kracht wordt, vervangt deze wet de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo verplicht overheidsorganisaties eerder in het proces meer informatie actief te publiceren.

De implementatie van de Woo is voorzien in de periode 2022-2026. Op dit moment zijn nog niet alle consequenties van het Rijksprogramma voor Duurzaam Digitale Informatiehuishouding en in het bijzonder daarbinnen de Woo te overzien. De huidige verwachting is dat de Woo een aanzienlijke impact heeft op de (inrichting van) de informatiehuishouding en processen, omdat in een veel vroegere procesfase informatie openbaar gemaakt dient te worden. Dit zal aanzienlijke investeringen in de huidige informatiesystemen en processen vergen. Daarnaast leidt de verplichte publicatie op een landelijk platform tot hogere kosten in de voorziening om daarop aan te sluiten en bijbehorende jaarlijkse abonnementskosten.

De (Woo) eisen voor het in geordende staat digitaal duurzaam bewaren van informatie zullen leiden tot extra voorzieningen en aanpassingen in bestaande archiveringsystemen en processen.

Ter voorbereiding zal de afdeling Informatiemanagement samen met de teams Juridische zaken en Communicatie een plan van aanpak opstellen waarin, naast ambitie en implementatietempo, ook alle noodzakelijke investeringen in mensen, processen en systemen worden betrokken en in kaart gebracht. De raad wordt te zijner tijd nader geïnformeerd en nadrukkelijk bij het proces betrokken.

Speerpunten

0.2 Organisatieontwikkeltraject 'Ons Gesprek'

Kwalitatief en klantgerichte organisatie

De verhouding tussen inwoner en overheid is in de loop van de jaren veranderd en verandert nog steeds. Het is van groot belang dat de organisatie zich daar goed bewust van is en daar accuraat mee omgaat. Dat vraagt om permanente aandacht. De kernwaarden van waaruit wij onze inwoners tegemoet treden zijn neergelegd in een organisatievisie. Hoe en met welke uitgangspunten wordt er vanuit die visie met inwoners en met collega's samengewerkt? Mogelijk vraagt dat om andere competenties van onze medewerkers dan voorheen. In de Omgevingswet wordt hier expliciet aandacht voor gevraagd. We willen de hele organisatie aan laten sluiten op de veranderende vraag, daarom starten we een ontwikkeltraject.

Wat mag algemeen bestuur en organisatie ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-2.643.334	-2.601.295	-2.822.601	-2.627.360	-2.674.858	-2.733.204
Baten	26.820.499	27.539.805	30.065.193	30.701.113	31.174.187	31.792.201
Saldo van baten en lasten voor bestemming	24.177.165	24.938.510	27.242.592	28.073.753	28.499.329	29.058.997
Stortingen	-34.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	122.174	368.327	0	0	0	0
Mutaties reserves	88.174	368.327	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten na bestemming	24.265.339	25.306.837	27.242.592	28.073.753	28.499.329	29.058.997

Afwijkingen t.o.v. begroting 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 25.098 naar € 27.243. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<i>Diverse posten</i> Verschillende meerjarige begrotingswijzigingen zijn doorgevoerd na vaststelling van de begroting 2021. De september en december circulaire zijn verwerkt en diverse administratieve wijzigingen zijn doorgevoerd. Per saldo resulteert dit in een voordeel op programma 0 van € 48.000.	48	
Bij de zomernota is aangekondigd dat er binnen de bestaande budgetten gezocht zou worden naar mogelijke financiële ruimte. De intentie was om met het doorlopen van alle budgetten een besparing van €400.000,- te vinden. De zoektocht naar meerdere kleinere bedragen is in gang gezet en heeft een bedrag opgeleverd van €163.000,-. Een mooie besparing waarbij wij tegelijk constateren dat de besparing van het resterende bedrag van €237.000,- niet reëel is. De budgetten in programma 0 met betrekking tot deze taakstelling zijn afgeraamd met € 14.795. De overige aframingen zijn gepresenteerd in de programma's 1 t/m 9.	15	

<p>Bijstelling bestaand beleid Intrekken verwachte korting gemeentefonds vanwege herverdeling In de zomernota 2020 en de begroting 2021 is een stelpost opgenomen voor een mogelijke korting op het gemeentefonds vanwege de herverdeling. Voorzichtigheidshalve heeft gemeente Staphorst deze korting in de begroting 2021 opgenomen. De herverdeling van het gemeentefonds is een jaar uitgesteld en er zijn diverse nadere onderzoeken gedaan in het afgelopen jaar. Uit de meest recente publicaties blijkt dat er voor gemeente Staphorst geen korting meer in zit, maar juist een plus die in de komende jaren verder oploopt. Aangezien er nog geen nieuw kabinet is en de uitkomsten nog niet zijn verwerkt in het gemeentefonds, hebben wij de mogelijke plus nog niet verwerkt maar wel de korting geschrapt. Dit leidt tot een forse positieve bijstelling.</p>	425	
<p>Bijstelling bestaand beleid Verlaging dividendopbrengst Rendo / Enexis N.V. Rendo heeft in de begroting 2021 aangekondigd dat de dividenuitkering naar verwachting afneemt van € 7,5 miljoen naar € 6,5 miljoen. O.b.v. deze begroting zal de dividenuitkering hierdoor naar verwachting afnemen van € 325.000 naar € 282.000 in 2022. Conform de gebruikelijke systematiek veronderstellen wij de laatst bekende dividendopbrengst meerjarig constant. Voor de periode tot en met 2024 heeft Rendo eind 2020 in een brief aan de bestuurders van de 9 aandeelhoudende gemeenten aangekondigd uit te gaan van een geschatte dividenuitkering die tussen de € 5 en € 7 miljoen ligt (bandbreedte). Verder vooruitkijken wordt nu nog niet verantwoord geacht door Rendo.</p>		50
<p>Hogere algemene uitkering Ter compensatie van de Jeugdzorg kosten hebben we op grond van een in juni ontvangen brief van het BZK € 1.040.000 bijgeraamd in de algemene uitkering. Restant betreft extra gelden vanuit de meicirculaire 2021.</p>	1.316	
<p>Bijstelling bestaand beleid Verlaging dividendopbrengst BNG In de afgelopen jaren is de dividenuitkering van BNG aanzienlijk lager dan begroot. Om die reden worden de verwachte dividendopbrengsten van BNG voor de komende jaren afgeraamd met € 31.000</p>		31
<p>Bijstelling bestaand beleid Doorbelasting software Vanuit programma 9 wordt er € 152.100 doorbelast aan programma 0 voor het gebruik van software. Dit verloopt budgetneutraal.</p>		152
<p>Bijstelling bestaand beleid Doorbelasting loonkosten aan taakvelden (technische wijziging) De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit betekent in programma 0 een afname van de loonkosten, voor de andere programma's een toename van de loonkosten. Een nadere toelichting op de personeelsbegroting vindt u in de paragraaf bedrijfsvoering.</p>	187	
<p>Correctie post onvoorzien (technische wijziging) De kosten die bestemd zijn voor specifieke uitgaven, opgenomen onder stelposten, zijn verplaatst naar desbetreffende programma's waarop de kosten betrekking hebben. Het betreft een verschuiving van € 334.160.</p>	334	
<p>OZB (technische wijziging) Op basis van de opbrengsten van vorig jaar en de tariefsberekening wordt de OZB opbrengst bijgesteld.</p>	54	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
N.v.t.		

Betrokkenheid verbonden partijen

N.V. BNG te Den Haag

Betrokkenheid Bank Nederlandse Gemeenten als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

N.V. Rendo te Meppel

Betrokkenheid Rendo als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

N.V. Vitens te Zwolle

Betrokkenheid Vitens als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

N.V. Enexis te 's-Hertogenbosch

Betrokkenheid Enexis als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Wadinko B.V. te Zwolle

Betrokkenheid Wadinko als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 1 - Openbare orde en veiligheid

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	J. ten Kate
1.2	Openbare orde en veiligheid	J. ten Kate

Speerpunten

1.1 Integraal veiligheidsbeleid en uitvoeringsplan

Openbare orde en veiligheid

In samenwerking met omliggende gemeenten Steenwijk, Kampen en Zwartewaterland is er in 2019 het integraal veiligheidsplan 2019-2022 vastgesteld. Het integraal veiligheidsplan dient in 2022 opnieuw vastgesteld te worden. De uitvoering is onder andere vastgelegd in de iv-matrix en is vastgesteld door de interlokale driehoek.

Veiligheid is een voorwaarde voor een gezonde en dynamische samenleving. Samenwerking met de nationale politie, de veiligheidsregio en op het gebied van gezondheidszorg is van groot belang.

Veilige woon- en leefomgeving

Samen met politie, OM, Veiligheidsregio en woningbouwcorporaties voeren we acties uit gericht op het creëren van een veilige woon- en leefomgeving. Zo wordt er samen met politie zorg gedragen voor toezicht op het Digitaal Opkopersregister en werken we aan brand- en inbraakpreventie. In de toekomst willen we nog meer richten op lokale- en/of veiligheidsactiviteiten. Het project Veilig Buitengebied is hier een voorbeeld van.

Integriteit en veiligheid

Samen met RIEC en politie rollen wij de regionale en lokale aanpak tegen ondermijnende criminaliteit uit. Onder andere is de APV in december 2020 geactualiseerd op enkele veiligheidsthema's. Voor de aanpak aangaande ondermijning in het buitengebied wordt ingezet met het Project Veilig Buitengebied. Ook staat ondermijning centraal in de themaweek Veilig IJsselland.

Zorg en veiligheid

Samen met veiligheidspartners werken we aan de oplossing van complexe casuïstiek. Dit doen we door middel van een integrale benadering in samenwerking met politie en andere veiligheidspartners. Zo is het zorg- en veiligheidsoverleg tot stand gekomen. Dit verdient verdere aandacht en doorontwikkeling.

Bedrijf en veiligheid

Samen met ondernemers, politie, brandweer en marktpartijen maken we afspraken over het verder (collectief) beveiligen van onze bedrijventerreinen. Samen met horecaondernemers en politie maken we afspraken over veilig ondernemen en veilig uitgaan in Staphorst.

Fysieke veiligheid

Samen met de Veiligheidsregio maken we afspraken over de brandweer en bereiden we ons voor op mogelijke crisissituaties. Afgelopen jaar is er onder andere veel aandacht aan de crisissituatie COVID-19 besteed. Daarnaast blijft het continueren van de samenwerking met Veiligheidsregio IJsselland van belang en worden plannen en rapportages getoetst op lokale aspecten. Ook evenementen maken hier onderdeel van uit. Daarnaast werkt de gemeente samen met verschillende partners aan een veilige en rustige jaarwisseling.

Wat mag openbare orde en veiligheid ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-1.486.437	-1.477.710	-1.446.546	-1.459.133	-1.520.729	-1.543.338
Baten	45.351	56.992	57.847	58.715	59.596	60.490
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-1.441.086	-1.420.718	-1.388.698	-1.400.419	-1.461.133	-1.482.849
Stortingen	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	8.182	35.000	8.182	8.182	8.182	8.182
Mutaties reserves	8.182	35.000	8.182	8.182	8.182	8.182
Saldo van baten en lasten na bestemming	-1.432.904	-1.385.718	-1.380.516	-1.392.237	-1.452.952	-1.474.667

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 1.408 naar € 1.381 De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<i>Nieuw beleid</i> Vrijwilligers in dienstverband In de begroting 2021 is een extra budget opgenomen van structureel € 40.000 voor het betalen van vrijwilligers in dienstverband vanuit de veiligheidsregio. Er is nog steeds geen besluit genomen hoe dit in te bedden in de brandweerorganisatie met als ultiem doel de vrijwilligheid te behouden en hoe de nadelige financiële effecten worden gedekt. Daarom is deze post uit de begroting gehaald en wachten wij eerst de besluitvorming van de veiligheidsregio af.	40	
<i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting loonkosten aan taakvelden De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking.		20
<i>Diverse posten</i> In programma 1 zijn met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten afgeraamd met € 5.000. En daarnaast € 3.000 overige mutaties.	8	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor afschrijvingslasten brandweerkazerne	8	

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle

Betrokkenheid Veiligheidsregio als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstelling/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 2 - Verkeer en vervoer

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
2.1	Verkeer en vervoer	mr. A. Mussche
2.2	Parkeren	mr. A. Mussche
2.5	Openbaar vervoer	mr. A. Mussche

Speerpunten

2.1 Verbreding spoorwegovergang J.J. Gorterlaan

Veilige aansluitingen

Er zijn gesprekken gaande tussen ProRail en gemeente Staphorst om de spoorweg overgang J.J. Gorterlaan te verbreden. Ook wordt de fietser gescheiden van het gemotoriseerde verkeer zodat de verkeerssituatie veiliger wordt. Ten aanzien van de planuitwerkingsfase wordt op dit moment overleg gevoerd met ProRail. De verwachting is dat medio 2023 de uitvoering van dit werk kan plaatsvinden.

Speerpunten

2.2 Fietspadenplan - Aanleg ontbrekende schakel J.J. Gorterlaan

Ruim baan voor fietsers

Op dit moment ontbreekt er een schakel bij het fietspad aan de JJ Gorterlaan. Door budget beschikbaar te stellen kan langs de J.J. Gorterlaan een stuk fietspad aangelegd worden tussen rotonde Achthoevenweg en het fietspad dat in 2020 aangelegd is aan de westzijde van de A28. Hiermee komt er langs de Gorterlaan een veilige fietsverbinding. Ook zijn de plannen voor de aanleg van een fietspad langs de Heerenweg in IJhorst dusdanig gevorderd, dat de uitvoering in 2022 kan plaatsvinden.

Speerpunten

2.3 Verbeteren aansluiting A28

Veilige aansluitingen

Op 25 mei 2021 heeft de raad het geamendeerde raadsbesluit op- en afritten A28 en doorstroming Stovonde genomen. Het college zal uitvoering geven aan genoemd besluit.

Wat mag verkeer en vervoer ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-2.379.757	-3.041.755	-2.981.230	-3.076.209	-3.233.442	-3.273.788
Baten	154.136	79.686	80.686	81.701	82.882	84.125
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-2.225.621	-2.962.070	-2.900.544	-2.994.508	-3.150.561	-3.189.663
Stortingen	-583.958	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000
Onttrekkingen	831.581	1.430.625	1.361.428	1.411.480	1.500.354	1.516.415
Mutaties reserves	247.623	570.625	501.428	551.480	640.354	656.415
Saldo van baten en	-1.977.998	-2.391.445	-2.399.116	-2.443.028	-2.510.207	-2.533.248

lasten na bestemming						
----------------------	--	--	--	--	--	--

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 2.401 naar € 2.399 De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<i>Diverse posten</i> De budgetten in programma 2 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn aferaamd met € 9.806. Daarnaast zijn er enkele kleine voor- en nadelen, door wijzigingen kapitaallasten, verzekeringspremies en loonkostentoerekening aan programma 2. Per saldo een voordeel van € 2.000.	2	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse dotatie wegenbeheerplan		860
Jaarlijkse onttrekking wegenbeheerplan	1.039	
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van asfaltwegen, elementverhardingen, kunstwerken, openbare verlichting, straatmeubilair, parkeren	288	
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van middelen gladheidsbestrijding	34	

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 3 - Economie en ondernemen

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
3.1	Economische ontwikkeling	ing. L. Mulder
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	ing. L. Mulder
3.3	Bedrijvenloket	ing. L. Mulder
3.4	Economische promotie	ing. L. Mulder

Speerpunten

3.1 Ontwikkeling bedrijfsterreinen

Ontwikkeling bedrijfsterreinen

In aansluiting op een onherroepelijk bestemmings- en grondexploitatieplan voor bedrijventerrein De Esch IV (naar verwachting tweede helft 2021), wordt dit plangebied in 2022 bouwrijpgemaakt. Het gehele plangebied is inmiddels verkaveld met bedrijfspercelen voor lokale ondernemers, die in 2022 kunnen starten met het verwezenlijken van hun bouwplannen.

Voor bedrijventerrein Bullingerslag geldt, dat de laatste kavels naar verwachting in 2022 overgedragen worden (laatste verkopen worden in 2021 verwacht).

Op basis van aantoonbare gerealiseerde verkopen op de Esch IV en de Bullingerslag, zal over de overgebleven lokale vraagbehoefte in overleg getreden worden met de Provincie en de betrokken regiogemeentes. Dit op basis van het regionale afspraken document bedrijventerreinen, met als doel om voorbereidingen te kunnen treffen voor een nieuw bedrijventerrein. Als eerste wordt ingezet op de Esch 0, wat als plangebied in eigendom is van de gemeente.

Wat mag economie en ondernemen ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-140.194	-1.240.634	-214.048	-217.940	-221.406	-224.564
Baten	190.422	1.120.988	219.258	221.710	225.483	228.866
Saldo van baten en lasten voor bestemming	50.228	-119.646	5.210	3.770	4.077	4.301
Onttrekkingen	4.405	201.811	5.000	5.000	5.000	5.000
Mutaties reserves	4.405	201.811	5.000	5.000	5.000	5.000
Saldo van baten en lasten na bestemming	54.633	82.165	10.210	8.770	9.077	9.301

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
--------------	----------	--------

Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 16 naar € 10. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<p><i>Diverse posten</i> De posten in programma 3 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn afgeraamd met € 27.087.</p> <p><i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting loonkosten aan taakvelden De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking.</p>	27	13
<p><i>Technische wijzigingen</i> De kosten die bestemd zijn voor specifieke uitgaven, opgenomen onder stelposten, zijn verplaatst naar desbetreffende programma's waarop de kosten betrekking hebben. Het betreft een verschuiving van € 24.390. Door wijziging van de afschrijvingsmethodiek zijn de kapitaallasten in programma 3 met ongeveer € 5.000 gedaald.</p>	5	24

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van beveiliging bedrijventerrein	5	

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 4 - Onderwijs

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
4.1	Basisonderwijs	ing. L. Mulder
4.2	Onderwijshuisvesting	ing. L. Mulder
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	ing. L. Mulder

Speerpunten

4.1 Doorontwikkelen Peutergroepen

Goed onderwijs binnen bereik

De peutergroepen gaan in 2022 een kwaliteitsslag maken door op drie locaties Voorschoolse Educatie (VE) aan te bieden. Hiervoor moeten de groepen, wettelijk verplicht, uitgebreid worden met een VE coach. Daarnaast worden ontwikkelingsmaterialen in de groepen kritisch bekeken en waar nodig vernieuwd en uitgebreid.

Speerpunten

4.2 Opstellen nieuw integraal huisvestingsplan scholen (i.s.m. schoolbesturen)

Er komt een wettelijke verplichting (ingangsdatum naar verwachting medio 2022) aan voor gemeenten voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Dit plan geeft inzicht in belangrijke toekomstige ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting (zoals demografische ontwikkelingen en eisen rond bouwkwaliteit). In 2022 zal dit IHP i.s.m. de schoolbesturen worden opgesteld.

Speerpunten

4.3 Lokale uitvoering geven aan het regionale plan basisvaardigheden

In 2022 wordt er een uitvoeringsagenda opgesteld op basis van het regionale plan basisvaardigheden. Dit i.s.m. de klankbordgroep laaggeletterdheid/basisvaardigheden. In Staphorst zullen we o.a. inzetten op gezinsaanpak.

Wat mag onderwijs ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-1.883.572	-1.744.733	-1.789.407	-1.762.960	-1.781.947	-1.798.218
Baten	398.876	399.739	391.652	397.777	403.743	409.800
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-1.484.695	-1.344.994	-1.397.755	-1.365.183	-1.378.203	-1.388.419
Stortingen	-18.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	659.064	519.949	487.822	442.822	442.822	439.822
Mutaties reserves	641.064	519.949	487.822	442.822	442.822	439.822
Saldo van baten en lasten na bestemming	-843.632	-825.045	-909.932	-922.361	-935.381	-948.597

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 837 naar € 910. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<p><i>Bestaand beleid</i> Verhoging verzekeringspremies schoolgebouwen De verhoging van de verzekeringspremies is een direct gevolg van verscherpte wet- en regelgeving waar de verzekeraars mee te maken hebben gekregen: w.o. verplichte hogere kapitaalratio's, binnen de portefeuilles is geen compensatie meer toegestaan, beperkte beschikbaarheid buitenlandse capaciteit voor het onderbrengen van de risico's en lagere rente- en beleggingsresultaten.</p>		13
<p><i>Bestaand beleid</i> Bijstelling OZB-budgetten gemeentelijke gebouwen De budgetten voor OZB op de gemeentelijke gebouwen zijn de afgelopen jaren niet meegestegen met de gestegen tarieven en zijn nu weer op niveau.</p>		19
<p><i>Bestaand beleid</i> Bijstelling bijdrage onderhoudsbeheer huisvesting basisonderwijs I.v.m. een wetswijziging is het onderhoud in 2020 volledig overgedragen aan de scholen. De inkomsten zijn ten onrechte niet gecorrigeerd.</p>		14
<p><i>Bijstelling bestaand beleid</i> Doorbelasting software Vanuit programma 9 wordt er € 5.000 doorbelast aan programma 4 voor het gebruik van software.</p>		5
<p><i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting loonkosten aan taakvelden De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking.</p>		26
<p><i>Diverse posten</i> De posten in programma 4 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn afgeraamd met € 4.692.</p>	5	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van peuterspeelzalen en schoolgebouwen	464	
<p><i>Nieuw beleid</i> Uitbreidingskosten CNS (incidenteel) Door groei van het leerlingenaantal bij de basisschool CNS moet er een uitbreiding plaats vinden. Dit wordt gerealiseerd door een lokaal van de OBS</p>	10	

<p>hiervoor te gaan gebruiken. Voor de interne verbouwing + 1e inrichting inventaris is € 10.000 nodig. Dit wordt gedekt uit de reserve zonder bestemming.</p>		
<p><i>Nieuw beleid</i> Opstellen van een verplicht Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (incidenteel) In het Integraal Huisvestingsplan worden alle scholen (basis- en voortgezet onderwijs) in onze gemeente opgenomen. Hierin worden voor de komende 10 jaar voorstellen m.b.t. (vervangende) nieuwbouw, renovatie, revitalisering of uitbreiding van de scholen gedaan. Voor het opstellen van een verplicht Huisvestingsplan voor de scholen wordt een adviesbureau ingehuurd.</p>	<p>35</p>	

Betrokkenheid verbonden partijen

Stichting dagelijks beheer MCR te Rouveen

Betrokkenheid Stichting Dagelijks Beheer MCR Rouveen als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en toerisme

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
5.1	Sportbeleid en activering	mr. A. Mussche
5.2	Sportaccommodaties	mr. A. Mussche
5.3	Cultuurpresentatie	mr. A. Mussche
5.4	Musea	mr. A. Mussche
5.5	Cultureel erfgoed	ing. L. Mulder
5.6	Media	J. ten Kate
5.7	Openbaar groen en recreatie	ing. L. Mulder/ mr. A. Mussche

Speerpunten

5.1 Uitvoering geven sport- en bewegakkoord

Bewegen hoort bij een gezond leven

In 2022 willen we de Regiegroep Staphorst in beweging zichtbaar positioneren in de samenleving zodat verenigingen en burgers mee kunnen denken in de uitvoering van het beweeg- (preventie) en sportakkoord. Daarnaast willen we door middel van het Overijsselse Sportakkoord bovenlokale samenwerking zoeken om het sport en beweeglandschap in Staphorst verder te ontwikkelen. De verbinding met het Lokaal Preventieakkoord zal worden vormgegeven (zie ook 7.1).

Speerpunten

5.2 Bestrijding eikenprocessierups

In 2022 gaan we de eikenprocessierups wederom bestrijden. Dit doen we op drie manieren:

- Preventieve bestrijding: bespuiting van eiken met bacteriën en/of aaltjes
- Curatieve bestrijding: het wegzuigen en afvoeren van nesten en rupsen
- Preventieve matregelen/ stimuleren biodiversiteit: omvormen bermen en aanplant onderbegroeiing

Uiteindelijke doel hiervan is niet om de rups 100% te laten verdwijnen; dit is onhaalbaar. Doel is het beheersbaar maken van de plaag op een acceptabel niveau. Voorlichting en communicatie en een goed registratiesysteem zijn hierbij van belang.

Speerpunten

5.3 Doorontwikkeling recreatie en natuurgebieden

Natuur- en recreatiegebieden

In 2021 is een gebiedsvisie opgesteld voor de ontwikkeling voor het recreatief cluster IJhorst. Deze visie bevat een totaalbeeld voor het gebied met een verdieping per park. In 2021 is een plan van aanpak opgesteld voor

BRP-procedure nieuwe inschrijvingen. In 2022 geven we hier verder uitvoering aan. In 2022 starten we met de aanpak van de huidige permanente bewoning in recreatieverblijven en het stimuleren van de revitalisering van parken. Er ligt een gedeelde verantwoordelijkheid bij de aanpak van permanente bewoning en revitalisering bij de gemeente en de parken zelf.

Speerpunten

5.4 Revitalisering recreatieparken

De stichting Recreatie en Toerisme Staphorst richt zich op het samenwerken en bundelen van het toeristisch recreatief aanbod. De stichting voert haar ambitieplan verder uit in 2022. In de ontwikkeling van de 4 deelgebieden Reestdal, Zwarte Dennen, Olde Maten en de Streek wordt de stichting betrokken. De ontwikkeling ligt in handen van de bewoners en initiatiefnemers per deelgebied en de gemeente heeft een faciliterende rol in het proces. In het Reestdal en in Oldematen geven de partijen uitvoering aan hun eigen gebiedsprogramma waarmee de recreatieve waarde kan worden versterkt.

Wat mag sport, cultuur, recreatie en toerisme ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-3.266.369	-4.848.996	-3.774.413	-3.781.366	-3.562.131	-3.624.584
Baten	234.956	240.524	206.261	209.350	212.487	215.670
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-3.031.414	-4.608.472	-3.568.152	-3.572.016	-3.349.644	-3.408.914
Stortingen	-115.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	533.436	1.529.535	518.507	468.753	212.753	204.553
Mutaties reserves	418.436	1.529.535	518.507	468.753	212.753	204.553
Saldo van baten en lasten na bestemming	-2.612.977	-3.078.937	-3.049.645	-3.103.263	-3.136.891	-3.204.361

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 2.803 naar € 3.049. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<p><i>Diverse posten</i> De gemeenteraad heeft op 15 december 2020 besloten een (technische) begrotingswijziging door te voeren in verband met het overnemen van medewerkers van Reestmond. Deze mutatie betreft een verschuiving over de programma's en is budgettair neutraal. De verschuiving is met name veroorzaakt doordat de loonkosten van de medewerkers Reestmond vanaf 2021 met name in programma 5 en 9 worden verantwoord en voorheen werden de kosten grotendeels verantwoord in programma 6.</p> <p>De budgetten in programma 5 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn afgeraamd met € 33.000.</p>	33	144
<p><i>Nieuw beleid</i> Bestrijding eikenprocessierups In het raadsbesluit van 30-03-2021 is besloten € 85.000 budget toe te kennen voor het jaar 2021 voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Amendement 80 is aangenomen, waardoor van de beschikbare €100.000 maximaal 40% (€40.000) in te</p>		85

<p>zetten voor het ruimen van nesten en de overige 60% (€60.000) te gebruiken voor preventieve maatregelen en natuurlijke bestrijding.</p> <p>Voor de komende jaren is het noodzakelijk om de eikenprocessierups te bestrijden om de overlast voor de volksgezondheid tegen te gaan. Daarom wordt voorgesteld om structureel € 85.000 toe te kennen voor de bestrijding van de eikenprocessierups.</p>		
<p><i>Aframen taakstelling sport efficiënter inrichten</i> Nu bekend is geworden dat het rijk eindelijk over de brug is gekomen met extra geld voor jeugdzorg ontstaat er ruimte om de uit nood ontstane taakstellingen kritisch tegen het licht te houden en andere keuzes te maken. Daarom is ervoor gekozen om taakstelling sport efficiënter niet door te voeren.</p>		60
<p><i>Bestaand beleid</i> Verhoging verzekeringspremies schoolgebouwen</p>		5
<p><i>Bestaand beleid</i> Verhoging subsidie bibliotheek In 2019 is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten met een jaarlijkse indexatie van 1,75%. Deze uitvoeringsovereenkomst loopt tot en met 2022. De jaarlijkse indexatie is in de begroting 2020 en 2021 niet meegenomen. In 2022 zal de beschikking € 345.000 bedragen.</p>		18
<p><i>Bestaand beleid</i> Correctie kapitaallasten Technische wijziging Door wijziging van de afschrijvingsmethodiek zijn de kapitaallasten in programma 5 gedaald.</p>	24	

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van speeltoestellen en gebouwen sportaccommodaties	212	
Jaarlijkse onttrekking breedtesport tot en met 2024	12	
Onttrekking voor groot onderhoud openbaar groen jaarlijks tot 2024	175	
<p><i>Nieuw beleid</i> Opstellen beleidsplan spelen en bewegen (incidenteel) Speelruimte heeft invloed op de ontwikkeling van kinderen en jongeren en biedt mogelijkheden voor meer bewegen (voor jong en oud), stimuleert sociale cohesie in een buurt en kan zelfs bijdragen aan klimaatadaptatie (natuurlijk spelen, water, groen). Hiermee past het goed in het thema 'Gezonde en dynamische samenleving' van de omgevingsvisie. In een speelruimtebeleidsplan wordt vastgelegd wat we belangrijk vinden aan speelruimte, de spreiding van speelplekken in relatie tot kinderaantallen en leeftijden, welke kwaliteit streven we na, hoe gaan we om met veilige routes, wat willen de bewoners en vooral kinderen? Ook geven we inzicht in ons speeltoestellenbestand in relatie tot de beheerkosten en een lange termijn planning voor vervanging vaststellen. Er wordt voorgesteld om hiervoor een incidenteel budget op te nemen in de begroting 2022 van € 20.000 met name voor externe inhuur en expertise.</p>	20	

<p><i>Nieuw beleid</i> Projectplan permanente bewoning/revitalisering vakantieparken (incidenteel) We zien een toename van tijdelijke/permanente bewoning in recreatieverblijven. Ons huidige beleid vraagt om een aanscherping en om een integrale benadering, waarvoor een goede afstemming tussen de werkvelden toezicht en handhaving, burgerzaken, vergunningen, belastingen, openbare orde en veiligheid, sociaal domein en recreatie en toerisme essentieel is. Het is een project van lange adem wat extra capaciteit vraagt. In 2021 wordt als eerste een plan van aanpak opgesteld voor BRP-procedure nieuwe inschrijvingen. Er is een krediet van €50.000 vitale vakantieparken beschikbaar gesteld door de raad. Dit kan ingezet worden voor uitvoering van dit plan van aanpak in 2021. Met het beschikbaar stellen van incidenteel €80.000 in 2022 en in 2023 kan er een start worden gemaakt met de aanpak van de huidige permanente bewoning in recreatieverblijven en het stimuleren van de revitalisering van parken.</p>	80	
<p><i>Nieuw beleid</i> Beleid ongewenste soorten en invasieve exoten (incidenteel) In de gemeentelijke bermen komen ongewenste- en invasieve exoten voor. Bij de exoten gaat het om planten die van nature niet in Nederland voorkomen, zich snel vermeerderen en die schadelijk kunnen zijn voor de natuur. Een voorbeeld van een ongewenste soort is het Jacobskruiskruid. Deze planten spelen een steeds grotere rol in het dagelijks beheer. Vanuit provincie Overijssel is een projectgroep opgericht, waarbij ook de gemeente Staphorst is aangesloten, om met dit onderwerp aan de slag te gaan. De bedoeling is om hiervoor beleid op te stellen of een plan van aanpak te maken. Er wordt voorgesteld om hiervoor een incidenteel budget op te nemen in de begroting 2022 van € 20.000 met name voor externe inhuur en expertise.</p>	20	

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 6 - Sociaal domein

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	J. ten Kate / mr. A. Mussche
6.2	Wijkteams	mr. A. Mussche
6.3	Inkomensregelingen	mr. A. Mussche
6.4	Begeleide participatie	mr. A. Mussche
6.5	Arbeidsparticipatie	mr. A. Mussche
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	mr. A. Mussche
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	mr. A. Mussche
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	mr. A. Mussche
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	mr. A. Mussche
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	mr. A. Mussche

Speerpunten

6.1 Actualiseren beleid burger- en overheidsparticipatie

Iedereen doet mee

Door bestuurlijke prioriteitstelling is de actualisering van dit beleid de afgelopen jaren achterwege gebleven. Ad hoc zijn er wel impulsen gegeven, zowel door bestuur (aanpak Levensboomlocatie) als ambtelijk (digitale participatie in Coronatijd). In 2022 wordt ruimte genomen voor een nieuw integraal plan.

Speerpunten

6.2 Inzetten op preventie en integraal werken in het sociaal domein

We blijven in 2022 met elan en voortvarendheid sturen op de integrale benadering in het sociaal domein en op de samenwerking met partijen die actief zijn in het voorveld. Doel van de integrale benadering en van het nog meer inzetten op voorkoming van problemen en (vroeg)signalering is om het gebruik van duurdere voorzieningen (nog meer) te voorkomen (zie ook 6.4.). Richtinggevend voor de integrale samenwerking tussen alle partijen in Staphorst zal het in 2021 ontwikkelde integraal beleidsplan sociaal domein 2022 e.v. zijn met haar duidelijke ambities, maatschappelijke effecten en een op elkaar afgestemd geheel aan activiteiten.

Speerpunten

6.3 Implementatie van de Nieuwe Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 wordt de nieuwe inburgeringswet van kracht. In deze wet wordt de regie op het inburgeren van asiel-, gezins- en andere migranten bij de gemeente neergelegd. Voor onze gemeente is dit een bijna volledig nieuwe taak. Hoewel het om een beperkt aantal (toekomstige) inwoners van Staphorst gaat is het belang van integratie in de lokale en Nederlandse samenleving groot. We hebben ons goed voorbereid en zien de invoering met vertrouwen tegemoet.

Speerpunten

6.4 Inzetten op kostenbeheersing uitgaven jeugd / wmo

Voor het besparen op kosten van geïndiceerde zorg in het kader van de Jeugdwet en Wmo moet er aan twee voorwaarden worden voldaan: een sterke toegang en een sterk integraal samenwerkend voorveld (zie ook 6.2). De verdere ontwikkeling van de toegang vraagt ook in 2022 onze aandacht. Daarnaast gaan we in 2022 inzetten op het reduceren van de negatieve kosteneffecten van het wmo-abonnementstarief en gaan we met de extra gelden voor jeugdzorg lokaal inzetten op de Hervormingsagenda Jeugd die landelijk zal worden uitgerold. Deze resultaten monitoren we periodiek.

Speerpunten

6.5 Uitvoering geven aan gedecentraliseerde taken beschermd wonen

In de tweede helft van 2021 is de regiovisie en een lokale beleidsagenda ter vaststelling aangeboden aan de raad. In deze documenten staat beschreven hoe we uitvoering willen geven aan beschermd wonen in de eerste jaren na de doordecentralisatie. Hierbij is veel aandacht voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis.

Wat mag het sociaal domein ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-14.019.032	-11.794.099	-12.545.735	-12.717.648	-12.820.848	-13.037.293
Baten	4.106.549	2.211.787	2.243.326	2.276.964	2.312.020	2.346.701
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-9.912.483	-9.582.313	-10.302.409	-10.440.684	-10.508.827	-10.690.592
Stortingen	-15.000	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	108.663	355.000	92.000	92.000	10.000	0
Mutaties reserves	93.663	355.000	92.000	92.000	10.000	0
Saldo van baten en lasten na bestemming	-9.818.820	-9.227.313	-10.210.409	-10.348.684	-10.498.827	-10.690.592

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 9.114 naar € 10.210. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<i>Diverse posten</i> De gemeenteraad heeft op 15 december 2020 besloten een (technische) begrotingswijziging door te voeren in verband met het overnemen van medewerkers van Reestmond. Deze mutatie betreft een verschuiving over de programma's en is budgettair neutraal. De verschuiving is met name veroorzaakt doordat de loonkosten van de medewerkers Reestmond vanaf 2021 met name in programma 5 en 9 worden verantwoord en voorheen werden de kosten grotendeels verantwoord in programma 6.	233	

<p>Bestaand beleid Hogere bijdrage aan GR Reestmond De financiële bijdrage die in 2022 van de gemeente Staphorst wordt verwacht is € 892.000. Dit bedrag ligt hoger dan het bedrag dat was opgenomen in de meest recente meerjaren-doorrekening. Dit wordt veroorzaakt door de verschuivingen in de onderlinge verhouding van het personeelsbestand per gemeente, waardoor ons aandeel voor 2022 € 35.000 hoger uitvalt. Gezien de leeftijdsopbouw van het personeel zal ons aandeel op de langere termijn waarschijnlijk licht stijgen.</p> <p>Bijdrage Reestdal BV Per 2021 is een gewijzigde financiële verhouding tussen de deelnemers aan de GR Reestmond van kracht geworden. De bijdrage van Staphorst aan de GR is daardoor fors verlaagd. Bij de verwerking van die wijziging in de begroting is verzuimd om de uitgaven die vanuit een dienstverleningsovereenkomsten aan Reestdal BV worden gedaan mee te nemen. Deze wijziging betreft € 100.000.</p>		135
<p>Bestaand beleid Extra budget jeugd Schaarse middelen leiden tot ingrijpende en ongewenste maatregelen. Want nood breekt wet, als het geld er niet is kan het ook niet worden uitgegeven. Om de begroting meerjarig sluitend te krijgen zijn er in de afgelopen jaren taakstellingen opgenomen in de meerjaren begroting waarvan we wisten dat die pijn zouden gaan doen. In 2019 is in de begroting een taakstelling van € 200.000 besparing vanaf 2022 op het budget voor jeugdzorg opgenomen. Nu bekend is geworden dat het rijk eindelijk over de brug is gekomen met extra geld voor jeugdzorg ontstaat er ruimte om de uit nood ontstane taakstellingen kritisch tegen het licht te houden en andere keuzes te maken. Er wordt in deze begroting uitvoering gegeven aan de eerste 2 prioriteiten van motie 105 'budgetten jeugdzorg'.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Compensatie voor extra budget Jeugdzorg in natura € 550.000,-; 2. Compensatie voor de voorgestelde taakstellende bezuiniging van € 200.000,-; 		750
<p>Bestaand beleid Aframen persoonsgebonden budget jeugd (PGB) Door inzet op een verlaging van het aantal PGB-ers is er sprake van een afname op het product persoonsgebonden budget. Op basis van de werkelijke uitgaven van de afgelopen jaren is een bedrag van € 60.000 afgeraamd.</p>	60	
<p>Bestaand beleid Correctie budget WMO voorzieningen Als gevolg van o.a. de invoering van het Wmo abonnementstarief is de vraag naar huishoudelijke hulp exceptioneel gestegen. Op basis van de aanvragen en de werkelijke uitgaven is het noodzakelijk om de begroting aan te passen en een bedrag van € 130.000 bij te ramen. Ook voor rolstoelen en scootmobielen zijn de kosten hoger dan begroot, dit werd gecompenseerd door lagere kosten dan begroot voor woningaanpassingen. Deze posten zijn daarom niet gecorrigeerd.</p>		130
<p>Bestaand beleid Aframen budget persoonsgebonden budget WMO (PGB) Evenals bij jeugd is er bij de wmo ingezet op een afname van het aantal PGB-ers. Ook hierbij is er sprake van een afname op het product persoonsgebonden budget. Op basis van de werkelijke uitgaven van de afgelopen jaren is een bedrag van € 130.000 afgeraamd.</p>	130	
<p>Bestaand beleid Correctie budget (bijzondere) bijstand Afgelopen jaren is er een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden te zien met als gevolg een fors positief resultaat op dit product in de afgelopen jaren. Het effect op het aantal uitkeringsgerechtigden door corona is tot nu toe minimaal. De doeluitkering inkomensvoorziening is gebaseerd op het aantal uitkeringen van t-2 (twee jaren terug), deze wordt op basis van de dalende uitkeringen naar beneden bijgesteld. Het financiële effect van een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden</p>	15	

voor de komende jaren is daardoor minimaal. Er is voorzichtig afgeraamd met een bedrag van € 15.000,-		
<i>Bestaand beleid</i> Verhoging bijdrage regionaal werkbedrijf Het Regionaal Werkbedrijf werd eerder geheel bekostigd door de centrumgemeente Zwolle. Met ingang van 2019 is een gemeentelijke bijdrage overeengekomen op basis van inwonertal. Deze bijdrage is ten laste gebracht van het Participatiebudget; daarvoor zijn eerder geen extra middelen opgenomen. Die middelen worden nu wel geraamd.		9
<i>Bestaand beleid</i> Subsidie jongerenwerk De subsidie voor het jongerenwerk was niet goed opgenomen in de begroting. Deze is gecorrigeerd wat structureel leidt tot een hoger subsidiebedrag van € 30.000.		30
<i>Nieuw beleid</i> 1 fte Consulent Werk en Inkomen (Schuldhelpverlening, Statushouders, Inburgering) Er is uitbreiding nodig bij de consulenten Inkomen & Werk vanwege de volgende taakuitbreidingen: - Nieuwe wet schuldhelpverlening (vroegsignalering, actief opzoeken bij betalingsachterstanden) - Dubbele taakstelling statushouders - Nieuwe wet inburgering (capaciteit voor brede intake en intensievere begeleiding) - Ook is de samenstelling van de groep uitkeringsgerechtigden aan het veranderen, het merendeel is niet 'werkfit' waardoor de begeleiding naar werk per kandidaat veel meer tijd en aandacht vraagt dan voorheen.		75
<i>Taakstelling efficiënter inrichten en samenwerken welzijn en cultuur</i> Nu bekend is geworden dat het rijk eindelijk over de brug is gekomen met extra geld voor jeugdzorg ontstaat er ruimte om de uit nood ontstane taakstellingen kritisch tegen het licht te houden en andere keuzes te maken. Daarom is ervoor gekozen om taakstelling efficiënter inrichten en samenwerken welzijn en cultuur niet door te voeren.		150
<i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting software Vanuit programma 9 wordt er € 51.500 doorbelast aan programma 6 voor het gebruik van software.		52
<i>Correctie post onvoorzien (technische wijziging)</i> De kosten die bestemd zijn voor specifieke uitgaven, opgenomen onder stelposten, zijn verplaatst naar desbetreffende programma's waarop de kosten betrekking hebben. Voor programma 6 betreffen dit de kosten met betrekking tot (door)ontwikkelen voorliggend veld sociaal domein. Het betreft een verschuiving van € 200.000.		200

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor de gemeentelijke bijdrage de Herberg tot en met 2024	10	
<i>Bijstelling bestaand beleid</i> Bijdrage regio Zwolle Human Capital Agenda (incidenteel) Bij de begroting 2019 is besloten dat de bijdrage aan de regio Zwolle voor de	32	

<p>Human Capital agenda ad € 32.000 beschikbaar wordt gesteld. De bijdrage in de vorm van co-financiering: gedurende 5 jaar is totaal € 9 per inwoner en wordt in een regionaal Ontwikkelings-fonds gestort. Ten onrechte is deze bijdrage niet voor de jaren 2022 en 2023 begroot.</p>		
<p><i>Nieuw beleid</i> Projectplan dienstencentrum (incidenteel) Gezamenlijk met woningcorporatie VechtHorst wordt de mogelijkheid onderzocht om op de huidige locatie van het dienstencentrum (Berkenlaan 1) een nieuwe invulling te geven, namelijk realisatie van sociale huurwoningen in de vorm van appartementenbouw met daarbij op de begane grond ruimte voor sociaal maatschappelijke activiteiten. De planning is erop gericht dat nog in het jaar 2021 een realisatieovereenkomst met VechtHorst overeen wordt gekomen. In het beschikbaarbaar gestelde voorbereidingskrediet voor de kosten van o.a. sloop dienstencentrum, bouwrijp maken terrein en verplaatsing van de transformatorruimte en het nog vast te stellen krediet voor de kosten van uitplaatsing gebruikers dienstencentrum is ter dekking van de kosten van ambtelijke ondersteuning bij beide een bedrag van € 50.000 als incidentele raming opgenomen.</p>	50	

Betrokkenheid verbonden partijen

Werkvoorzieningsschap Reestmond te Meppel

Betrokkenheid Reestmond als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Regionaal Serviceteam Jeugd (RSJ) IJsselland

Betrokkenheid Uitvoeringsorganisatie Jeugdzorg (RSJ) als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 7 - Gezondheid en milieu

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
7.1	Volksgezondheid	mr. A. Mussche
7.2	Riolering	mr. A. Mussche
7.3	Afval	ing. L. Mulder
7.4	Milieubeheer	ing. L. Mulder
7.5	Begraafplaatsen	mr. A. Mussche

Speerpunten

7.1 Uitvoering geven aan het Lokaal preventie-akkoord (waaronder terugdringen alcohol- en drugsgebruik en gezonde leefstijl)

Gaan voor een vitale samenleving

Hierbij willen we ons focussen op de thema's roken, alcohol en overgewicht. Door aansluiting te zoeken bij bestaande projecten vanuit Gezond Meedoen Staphorst! willen we samenhang creëren en effectiever interventies inzetten die de gezondheid van de inwoners van de gemeente Staphorst bevorderen. Aansluiting bij het Beweegen sportakkoord moet worden vorm gegeven. Door deze verbinding krijgt de 'Regiegroep Staphorst in beweging' een stevige positie in het bevorderen van een gezonde leefstijl van de inwoners (zie ook 5.1).

Speerpunten

7.2 Energie & Klimaat (incl. klimaatadaptatie en circulaire economie)

Op weg naar een energieneutrale gemeente

Op 12 mei 2020 zijn ambities vastgesteld ten aanzien van de thema's energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Om deze ambities te realiseren, zijn in de begroting 2021 incidentele middelen ter beschikking gesteld. Het beleidsproces is omstreeks medio 2022 afgerond. Er is dan een Regionale Energiestrategie, uitnodigingskader grootschalige energie-opwek, Transitie Visie Warmte, uitvoeringsplan monumenten, groen gas strategie, uitvoeringsagenda klimaatadaptatie, plan over duurzame inzet van groene reststromen en een startnotitie waarin richting wordt gegeven aan het thema circulaire economie. Deze plannen moeten vervolgens geborgd worden in het omgevingsbeleid zoals omgevingsvisie en omgevingsplan. Parallel daaraan verschuift de focus medio 2022 van strategie naar uitvoering. We gaan dan actief aan de slag met energiebesparing in de gebouwde omgeving, opwek van duurzame energie, het aanpassen op hitte, droogte & wateroverlast en circulaire inzet van grondstoffen. De raad ontvangt jaarlijks een rapportage over de voortgang van het programma.

Wat mag gezondheid en milieu ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-4.567.442	-5.664.847	-5.293.950	-5.414.548	-5.662.770	-5.713.071
Baten	3.506.901	3.520.604	3.560.474	3.634.247	3.727.077	3.784.912
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-1.060.541	-2.144.243	-1.733.476	-1.780.300	-1.935.693	-1.928.160
Stortingen	-212.141	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	259.824	929.826	487.000	572.000	720.000	703.000
Mutaties reserves	47.683	929.826	487.000	572.000	720.000	703.000
Saldo van baten en lasten na bestemming	-1.012.859	-1.214.416	-1.246.476	-1.208.300	-1.215.693	-1.225.160

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 1.160 naar € 1.246. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<i>Nieuw beleid</i> Verlaging structurele uitgaven duurzaamheid In de begroting 2021 is rekening gehouden met een structureel budget van € 150.000. Zoals aangegeven zijn we na ontbinding van de programma-organisatie namelijk niet ineens helemaal "klaar" met duurzaamheid. We verwachten dat sprake zal zijn van een structurele component. Op basis van de huidige inzichten kunnen we concluderen dat deze inschatting te hoog is geweest. Daarom stellen we voor om het structurele budget te verlagen met € 75.000. In de managementrapportage E&K waarbij ingegaan wordt op de stand van zaken van het Programma Energie & Klimaat zal dit onder de indicator "geld" ook worden toegelicht.	75	
<i>Kostendekkende tarieven afval en riool (technische wijziging)</i> De mutatie wordt onder andere veroorzaakt door de kostenberekening van overhead, btw en specifiekere toerekenen en doorbelasten van automatiseringskosten (software).		129
<i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting loonkosten aan taakvelden De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking.		12
<i>Correctie post onvoorzien (technische wijziging)</i> De kosten die bestemd zijn voor specifieke uitgaven, opgenomen onder stelposten, zijn verplaatst naar desbetreffende programma's waarop de kosten betrekking hebben. Het betreft een verschuiving van € 20.000.		20

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting

Jaarlijkse incidentele onttrekking voor duurzaamheid (2023: € 572.000, 2024: € 720.000, 2025: € 703.000)	487	
--	-----	--

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD IJsselland te Zwolle

Betrokkenheid GGD als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

N.V. Rova te Zwolle

Betrokkenheid ROVA als verbonden partij bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Omgevingsdienst IJsselland te Zwolle

Betrokkenheid Omgevingsdienst IJsselland bij te bereiken gemeentelijke doelstellingen/effecten

Meer (financiële) informatie over de verbonden partijen is opgenomen in Paragraaf 5 | Verbonden partijen.

Programma 8 - Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
8.1	Ruimtelijke ordening	ing. L. Mulder
8.2	Grondexploitatie	ing. L. Mulder
8.3	Wonen en bouwen	ing. L. Mulder

Speerpunten

8.1 Ontwikkeling Woningbouw (De Slagen, Rouveen-zuid, Poeleweg) incl. Vechthorst

Een passende woning voor iedereen

Ontwikkeling woningbouw

- De bouwwerkzaamheden in De Slagen 2e fase (max 114 woningen) zijn in het eerste kwartaal van 2021 gestart
- Het bestemmingsplan 'Poelweg IJhorst' is op 11 mei 2021 vastgesteld. De verkoop van de eerste fase (13 vrije kavels en 7 rijwoningen) is gestart op 14 juni. De verkoop van de tweede fase (11 vrije kavels en 5 rijwoningen) start waarschijnlijk in de tweede helft van 2021. Door ingesteld beroep is het nog niet bekend wanneer het project van start kan gaan.
- Het stedenbouwkundigplan (circa 80 woningen) voor Rouveen-Zuid is in voorbereiding en wordt na de zomer 2021 aan de raad aangeboden. De bestemmingsplanprocedure wordt naar verwachting eind 2021 en begin 2022 doorlopen.

Voor 2022 worden er nieuwe prestatieafspraken gemaakt met wooncorporatie VechtHorst, o.b.v. de (geactualiseerde) Woonvisie 2020-2024. Hierin komt onder andere de sociale huurwoningopgave aan bod.

Speerpunten

8.2 Invoering Omgevingswet (incl. gevolgen kostendekkendheid leges)

De omgevingsvisie als uitgangspunt

Doorontwikkeling programma Omgevingswet

Wat betreft het programma Omgevingswet zullen de lopende projecten, zoals voortvloeiend uit het Programmaplan 2020-2029, verder worden uitgevoerd. Vanuit EPOS zijn vergunningverlening en RO qua bedrijfs- en werkprocessen al grotendeels ingericht op de nieuwe wet. Naast de aanpak om 'de basis op orde' te krijgen wordt er komend jaar vanuit het programma gewerkt aan een doorontwikkeling. Daarbij wordt ingezet op het (verder) gereed maken van (informatie)voorzieningen, en het daadwerkelijk tot leven brengen van de Omgevingswet. Hiermee wordt voornamelijk bedoeld op het vullen van de (informatie)voorzieningen, het oefenen met de voorzieningen en het werken en denken in de letter en geest van de wet. Het programma zal, naast wat wettelijk gezien moet gebeuren, toewerken naar een optimaal rendement van de verbeterdoelen van de Omgevingswet voor onze dienstverlening en lokale ambities en opgaven. Daarnaast blijven we samen met inwoners en professionals verder werken, zodat steeds meer processen in de Fysieke Leefomgeving 'Omgevingswetproof' worden.

Op dit moment wordt voor het bestaande budget voor het programma Omgevingswet geen overschrijding verwacht.

Omgevingsplan

Er zijn extra gelden uitgevraagd om de komende jaren een gemeente breed omgevingsplan te kunnen ontwikkelen. Hiervan is € 80.000 opgenomen in de zomernota, waarbij de budgetten doorschuiven. Dit heeft een aantal redenen. In verband met de aanhoudende drukte bij met name de afdeling RO, onvoldoende capaciteit om het project omgevingsplan op te starten en de coronamaatregelen die deels de eerste twee punten veroorzaken. Dit jaar is gestart met een actieplan omgevingsplan, samen met bureau BugelHajema. Dit plan wordt momenteel door het bureau ontwikkeld. Hierbij ligt de eerste focus op de korte termijn: wat moet er gereed zijn om per

inwerkingtreding van de Omgevingswet met het tijdelijke omgevingsplan te kunnen werken? Van daaruit wordt gekeken hoe het tijdelijke omgevingsplan zal worden omgezet in (een eerste versie van) een gemeentebreed omgevingsplan.

Kosten die gemaakt worden voor de ontwikkeling van het actieplan worden gedekt uit het reeds bestaande budget Omgevingswet.

Gevolgen kostendekkendheid leges

De inwerkingtreding van de Omgevingswet (medio 2022) brengt veranderingen met zich mee. Mogelijkerwijs heeft de invoering van deze wet gevolgen voor het aantal aanvragen omgevingsvergunningen en vervolgens voor de door de gemeente te leveren diensten en legesopbrengsten. Met betrekking tot de leges streven we naar 100% kostendekkendheid.

Met de komst van de Omgevingswet moeten we er rekening mee houden dat dit gevolgen heeft: gaan er straks zaken vergunningsvrij plaatsvinden, komen er meer/minder aanvragen? En wat blijft er uiteindelijk over? Voor deze gevolgen moet komend jaar aandacht zijn. We zullen - vanuit verschillende hoeken in de organisatie - gezamenlijk moeten onderzoeken en inzichtelijk maken welke keuzes de gemeente heeft rekening houdend met de kostendekkende leges, de uitvoering en borging daarvan in o.a. EPOS.

Wat mag volkshuisvesting en ruimtelijke ordening ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-2.560.760	-1.878.924	-2.462.836	-2.633.331	-2.645.457	-2.548.140
Baten	2.143.725	758.780	1.702.603	1.723.490	1.747.846	1.772.567
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-417.035	-1.120.144	-760.233	-909.841	-897.611	-775.573
Storting	-702.317	0	0	0	0	0
Onttrekkingen	281.065	452.550	30.907	31.370	166.841	32.319
Mutaties reserves	-421.251	452.550	30.907	31.370	166.841	32.319
Saldo van baten en lasten na bestemming	-838.286	-667.594	-729.326	-878.471	-730.770	-743.254

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 569 naar € 729. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<p><i>Nieuw beleid</i></p> <p>In november 2020 heeft de gemeenteraad amendement 73 Omgevingswet aangenomen. Dit amendement vraagt om een financiële toelichting in de vorm van een onderbouwd voorstel met betrekking tot de ontwikkeling van een gemeentebreed omgevingsplan. Om de kosten te onderbouwen is voorgesteld om een planning met daarin een op hoofdlijnen gebaseerd kostenoverzicht aan de raad voor te leggen als nadere onderbouwing voor het uitgevraagde (gefaseerde) bedrag van € 400.000. Om een dergelijke onderbouwing te realiseren zien we ons genoodzaakt dit (deels) uit te besteden. De organisatie heeft niet de capaciteit en expertise om dit volledig zelfstandig te doen. Dit geldt ook voor de daadwerkelijke ontwikkeling van een gemeentebreed omgevingsplan. Hiervoor heeft de organisatie externe expertise nodig. In 2021 is in samenwerking met een extern bureau begonnen met het voorwerk van een aanbestedingsproces om tot een op hoofdlijnen gebaseerd kostenoverzicht te komen in de vorm van een plan van aanpak omgevingsplan. De kosten hiervoor worden uit het bestaande incidentele budget Omgevingswet gedekt. Door</p>		80

<p>verschillende omstandigheden is in de zomernota aangestuurd om de uitgevraagde bedragen in de begroting 2021 (€80.000, €160.000, €160.000) opnieuw op te nemen, maar deze met een jaar op te schuiven.</p> <p>In 2022 zal € 80.000 nodig zijn om verder te kunnen werken aan de stappen die in 2021 met betrekking tot het project Omgevingsplan zijn gezet. Dit budget is van groot belang, zodat het in gang gezette proces niet stil te liggen en andere - afhankelijke - projecten binnen het programma door kunnen gaan. Zonder het budget loopt de gemeente achterstand op. Verwacht wordt dat het merendeel van dit bedrag, zo'n €65.000, besteed zal worden aan het inhuren van externe expertise. Het kan dan gaan om ambtelijke ondersteuning om de bestaande werklast over te nemen, zodat eigen medewerkers worden vrijgespeeld om aan het omgevingsplan te werken, maar ook om externe expertise die we zelf niet in huis hebben maar die noodzakelijk is om het project te kunnen uitvoeren. Een combinatie van beide is ook denkbaar. Een kleiner deel van het budget, zo'n € 15.000 wordt geraamd om te oefenen met het omgevingsplan door bijvoorbeeld een pilot op te zetten, zodat ervaring met het (werken met en werken aan het) omgevingsplan kan worden opgedaan.</p> <p>Voor 2023 en 2024 is twee maal € 160.000 uitgevraagd voor het ontwikkelen van een gemeentebreed omgevingsplan. Dit is vooralsnog een grove inschatting. In de komende maanden na de zomer zal het plan van aanpak omgevingsplan verder worden ontwikkeld, van waaruit de stap gezet wordt naar het realiseren van een kostenraming die meer duidelijkheid geeft over de meerjarige kosten. Op basis van deze inzichten kan de raming voor 2023 en 2024 bijgeschaafd worden in de begroting van volgend jaar, bijvoorbeeld op basis van offerte materiaal. Ook is het bedrag afhankelijk van keuzes die het komende jaar gemaakt worden in het kader van het omgevingsplan. In Q4 van 2021 zullen de dan beschikbare financiële inzichten voor het omgevingsplan met de raad worden gedeeld, afhankelijk van de status van het plan van aanpak Omgevingsplan.</p>		
<p><i>Niet invoeren ruimtelijke kwaliteitsfonds</i></p> <p>Het invoeren van het ruimtelijke kwaliteitsfonds ligt complexer dan gedacht. Voor dit moment wordt dan ook afgezien van het invoeren van een dergelijk fonds. Het college wacht de invoering van de Omgevingswet af en zal dan onderzoeken welke mogelijkheden voor kosten verhaal bestaan binnen de kaders van de nieuwe wetgeving. Voor volgend jaar staat ook een evaluatie van het Open plekken beleid gepland. De uitkomsten hiervan zijn van belang voor het aantal plannen waarvoor het kostenverhaal toegepast kan worden. Nadat de mogelijkheden op basis van de Omgevingswet duidelijk zijn geworden, en ook de evaluatie van het Open plekken beleid is afgerond, zal het college het invoeren van een ruimtelijk kwaliteitsfonds heroverwegen.</p>		90
<p><i>Gevolgen evaluatie EPOS en verhoging leges</i></p> <p>Er wordt voorgesteld de resterende besparingsdoelstelling van € 100.000 voor 2022 en verder structureel te schrappen en de leges met 15% te verhogen.</p> <p>EPOS is een dienstverlenend concept voor het afhandelen van bouwplannen en kent verschillende doelen, waaronder meer openheid voor en meer regie en verantwoordelijkheid aan de initiatiefnemer. Maar ook om efficiënter te kunnen werken, wat inhoudt dat er minder ambtelijke inzet nodig is. Daar was bij aanvang van EPOS in 2019 een inschatting voor gemaakt. Daar lagen een aantal vooronderstellingen aan ten grondslag, waaronder dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Professionals inhoudelijk zaken beter zouden voorbereiden en completere aanvragen en verzoeken zouden indienen 2. Nieuwe instrumenten zoals een balievergunning en het bundelplan voor een aanzienlijke besparing van ambtelijke uren zouden zorgen <p>Ad 1) Voor een deel zijn de professionals dat gaan doen, maar minder dan was ingeschat. Daarom zijn ambtenaren meer tijd kwijt aan het behandelen van aanvragen en verzoeken dan voorzien.</p> <p>Ad 2) het aantal balievergunningen is aanmerkelijk lager dan ingeschat en het bundelplan is niet geïntroduceerd. Dat betekent dat de afhandeling van vergunningen en het bestemmingsplan meer tijd kosten.</p>	100	100

<p>Daarnaast zijn we voornemens om, naast een aantal inhoudelijke procesverbeteringen, ook een, vooral door de professionals gewenste nieuwe instrumenten als een Omgevingstafel in te voeren. Dit kost op de korte termijn meer tijd, maar zal de diensteverlening verhogen en uiteindelijk tot betere producten leiden.</p> <p>Tot slot wordt opgemerkt dat als gevolg van de invoering van de Omgevingswet de legesverordening moet worden aangepast, door de mogelijkheid van milieuheffingen en aanpassingen van het proces, waaronder de invoering van de Wet kwaliteitsborging. Dan ook zal een nadere differentiatie worden voorgesteld van de leges naar de verschillende producten, waar nu nog een generieke verhoging wordt voorgesteld in lijn met de extra werkzaamheden die de gemeente heeft.</p>		
<p><i>Diverse posten</i> De budgetten in programma 8 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn afgeraamd met € 42.159.</p>	42	
<p><i>Bijstelling bestaand beleid</i> Doorbelasting software Vanuit programma 9 wordt er € 25.800 doorbelast aan programma 8 voor het gebruik van software.</p>		26
<p><i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> <i>Doorbelasting loonkosten aan taakvelden</i> De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking. Daarnaast is een voordeel ontstaan van € 46.500 door doorbelasting naar de grondexploitaties.</p>	46	53

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Onttrekking vennootschapsbelasting grondexploitatie	31	

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Programma 9 - Overhead en financiën

Bestuurlijk verantwoordelijk

Nr.	Taakveld	Portefeuillehouder
0.4	Overhead	-
<i>Onderverdeeld in:</i>	Personeel	ing. L. Mulder
	Informatievoorziening	ing. L. Mulder
	Organisatie	ing. L. Mulder
	Financiën	ing. L. Mulder
	Algemene zaken	J. ten Kate
	Communicatie	J. ten Kate
	Huisvesting	ing. L. Mulder

Speerpunten

9.1 Verbouw gemeentehuis

Op 8 juni 2021 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld voor de verbouwing van het gemeentehuis. In 2022 vinden de werkzaamheden aan de buitenschil van het gemeentehuis plaats die in 2021 nog niet zijn gestart of afgerond, zoals het glas- en schilderwerk en isoleren en vervangen van de platte daken. Ook zullen de verduurzamingsmaatregelen aan de binnenzijde van het gemeentehuis in 2022 uitgevoerd worden, zoals het vervangen van de verlichting en de technische installatie. Dit zal gelijktijdig met de herinrichting van de binneninrichting plaats vinden.

Speerpunten

9.2 Strategische personeelsplanning (incl. balans ambitie & capaciteit, duurzame inzetbaarheid personeel en het nieuwe werken)

In 2022 willen wij strategische personeelsplanning gaan opzetten (onderdeel van het in 2016 vastgestelde strategische personeelsbeleid) zodat wij op elk moment – nu en in de toekomst – kunnen beschikken over een kwalitatief (prestatie, houding, kennen en kunnen) en kwantitatief (aantallen) optimale personeelsbezetting. We houden rekening met een goede balans tussen de ambities van het bestuur en de beschikbare capaciteit. Daarbij speelt de duurzame inzetbaarheid van medewerkers een grote rol zodat zij zo lang mogelijk met plezier en energie het werk fysiek en mentaal kunnen uitvoeren.

Daarbij wordt rekening gehouden met het doel om vanaf 2023 een structurele bezuiniging te realiseren van € 250.000 op de loonkosten, c.q. personeelsformatie door natuurlijk verloop.

In het project toekomstbestendig gemeentehuis wordt gekeken naar een nieuwe manier van werken, waarbij meer plaats- en tijdonafhankelijk zal worden gewerkt dan voor corona. Het plaats- en tijdonafhankelijk werken heeft een positief effect op de duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

Speerpunten

9.3 Implementatie visie op control

In 2021 is de 'visie op control' opgesteld en is een start gemaakt met de implementatie van deze visie. Deze implementatie wordt in 2022 verder uitgerold binnen de organisatie, zodat we zijn voorbereid op de (uitgestelde) invoering van de rechtmatigheidsverantwoording per 1/1/2023. Hierbij wordt de Auditcommissie nadrukkelijk betrokken.

Vanaf het jaar 2022 zal het college zelf een rechtmatigheidsverantwoording moeten afgeven over de jaarrekening. Tot op heden verstrekt de externe accountant een controleverklaring bij de jaarrekening over zowel rechtmatigheid als getrouwheid. Het onderdeel financiële rechtmatigheid verschuift naar het college. Hierdoor zal de borging van de rechtmatigheid (het naleven van wet- en regelgeving) in de bedrijfsprocessen nog belangrijker worden, om te voorkomen dat we achteraf voor verrassingen komen te staan. In de paragraaf bedrijfsvoering vindt u uitgebreidere toelichting hierop.

Speerpunten

9.4 Informatiemanagement / informatiebeveiliging

Kwalitatief en klantgerichte organisatie

In 2022 vindt een correctie in de begrotingssystematiek plaats met betrekking tot de ICT kosten. Deze correctie leidt de komende jaren tot een aanzienlijke hogere ICT begroting.

Dit komt doordat er in voorgaande jaren onvoldoende rekening was gehouden met afschrijvingen, de toename van (duurdere) mobiele werkplekken (laptops) en een aanzienlijke stijging van benodigde gebruikerslicenties. Daarnaast leidt het feit dat steeds meer software als service (in abonnementsvorm, SaaS) wordt afgenomen tot lagere eenmalige lasten, maar aanzienlijk hogere structurele lasten die ook niet meer binnen de gehanteerde begrotingssystematiek passen.

Staphorst voert de komende twee jaar een fors programma uit om zo veel mogelijk digitaal plaats- en tijdonafhankelijk te werken en te archiveren. Dit vergt investeringen in werkplekken en beschikbaarheid van digitale informatie en ook een digitale samenwerkingsomgeving maakt daar onderdeel van uit.

Daarnaast ligt er een aanzienlijke opgave op het vlak van het Sociaal Domein (ontvlechting informatiesysteem sociaal domein). Overige projecten zijn o.a. het verplaatsen van software naar de Cloud' (SaaS, Software as service), aanvullende functionaliteit op de website en het archief.

De implementatie van een aantal nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen en eisen vergt ook de komende jaren nadrukkelijk aandacht.

Daarnaast vergt informatiebeveiliging, zeker in het licht van het huidige dreigingsbeeld, de komende jaren specifiek aandacht, maatregelen en ook investeringen. Zowel het landelijk dreigingsbeeld, de voortdurende aanscherpingen in landelijke maatregelen en eisen (bijvoorbeeld zoals die uit de verplichte Baseline Informatiebeveiliging Overheid voortkomen). De provinciale adviezen en onze eigen Staphorster bevindingen bevestigen de noodzaak de komende jaren op dit gebied te blijven ontwikkelen, investeren, controleren en hierover te rapporteren.

Wat mag overhead en financiën ons kosten?

Exploitatie	Realisatie 2020	Actuele Begroting 2021	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten	-5.725.309	-7.987.422	-7.768.110	-8.086.233	-8.049.397	-8.119.229
Baten	165.894	197.776	172.853	173.945	175.054	177.680
Saldo van baten en lasten voor bestemming	-5.559.415	-7.789.646	-7.595.258	-7.912.288	-7.874.343	-7.941.549
Stortingen	-270.000	-201.000	0	0	0	0
Onttrekkingen	534.302	964.832	410.099	346.599	133.849	72.849
Mutaties reserves	264.302	763.832	410.099	346.599	133.849	72.849
Saldo van baten en lasten na bestemming	-5.295.113	-7.025.814	-7.185.159	-7.565.689	-7.740.494	-7.868.700

Afwijkingen t.o.v. 2021 toegelicht (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Voordeel	Nadeel
Het saldo van dit programma is gemuteerd van € 6.725 naar € 7.185. De mutatie betreft meerjarenschijf 2022 uit de begroting 2021 versus huidige begroting 2022. De belangrijkste afwijkingen zijn:		
<p>Diverse posten De gemeenteraad heeft op 15 december 2020 besloten een (technische) begrotingswijziging door te voeren in verband met het overnemen van medewerkers van Reestmond. Deze mutatie betreft een verschuiving over de programma's en is budgettair neutraal. De verschuiving is met name veroorzaakt doordat de loonkosten van de medewerkers Reestmond vanaf 2021 met name in programma 5 en 9 worden verantwoord en voorheen werden de kosten grotendeels verantwoord in programma 6. Dit betreft een verschuiving van afgerond € 96.000. Daarnaast is een administratieve wijziging doorgevoerd waarbij de loonsom is verdeeld over de programma's, € 207.000 verschuiving stelpost loonsom naar overhead.</p> <p>De budgetten in programma 9 met betrekking tot de taakstelling diverse budgetten zijn afgeraamd met € 18.732.</p>	19	303
<p><i>Bestaand beleid</i> Bijstelling begroting automatisering Het betreft hier aanpassingen in systematiek, omvang en bijbehorende spelregels.</p> <p>De t/m 2020 gehanteerde systematiek van een jaarlijks ICT budget (reserve) is niet langer houdbaar. Er werd onvoldoende rekening gehouden met de afschrijvingskosten. Ook het feit dat steeds meer software als service (in abonnementsvorm, SaaS) wordt afgenomen (waardoor de eenmalige lasten dalen maar structurele lasten stijgen) paste niet meer binnen de gehanteerde systematiek.</p> <p>In omvang speelt mee dat aantal gelicentieerde gebruikers (medewerkers) van 130 in 2014 naar 205 in 2020 is gestegen, zonder dat dit voldoende in het ICT budget was opgenomen. Daarnaast is (mede door het verplichte thuiswerken) het aantal mobiele werkplekken fors gestegen. Deze stijging en de (drie keer) hogere kosten van een mobiele werkplek (ten opzichte van een 'vaste' werkplek) was tot op heden niet meegenomen in het ICT budget of afschrijvingsschema's. Dit wordt hierbij (financieel) gecorrigeerd. Naast de bijstelling van gehanteerde systematiek en aanpassingen in budgetomvang zijn er nu ook afspraken gemaakt om ICT projecten beter te prioriteren, te verantwoorden en te sturen.</p>		198
<p><i>Bestaand beleid</i> Verhoging verzekeringspremies</p>		21
<p><i>Nieuw beleid</i> Kapitaallasten i.v.m. verduurzaming gemeentehuis De totale kosten voor de verduurzaming van het gemeentehuis en de bijbehorende interne verbouwing zijn geraamd op € 2,7 miljoen. De aanpassingen leiden tot een significante kwaliteitsverbetering, zodoende is er geen sprake van groot (of klein) onderhoud, maar van een investering die geactiveerd moet worden. Dit is conform de BBV notitie Materiële vaste activa 2020. Er wordt voorgesteld om de totale investering in 15 jaar af te schrijven. De jaarlijkse structurele kapitaalslasten bedragen hierdoor € 180.000 (€ 2.700.000 / 15 jaar).</p> <p>In de begroting 2021 is reeds dekking opgenomen van € 105.000 structurele kapitaalslasten. De eerste afschrijving vindt pas plaats in het jaar nadat het project gereed is, deze reeds opgenomen dekking valt daardoor in 2022 vrij. De aanvullende benodigde jaarlijkse kapitaalslasten van € 75.000 zijn opgenomen in de begroting vanaf de jaarschijf 2023.</p>	105	

<p><i>Nieuw beleid</i> Informatiemanagement Zoals aangegeven in de zomernota 2021 leiden de eenmalige uitgaven tot structurele verplichtingen.</p> <p>Daarnaast bevatte het programma dienstverlening onvoldoende structurele waarborgen. In deze begroting zijn structurele middelen opgenomen om de reeds geïnitieerde projecten (zoals vernieuwing van de website) ook structureel te ondersteunen. Verder zijn er middelen opgenomen om enkele nieuwe wettelijke ontwikkelingen binnen Staphorst te implementeren (zoals op het vlak van digitale toegankelijkheid). De structurele kosten zijn € 55.000 voor 2022.</p>		55
Premiestijging ABP werkgeversdeel		80
<p>Doorbelasting software Vanuit programma 9 wordt er € 217.000 extra doorbelast aan de andere programma's voor het gebruik van software.</p>	217	
<p><i>Bijstelling bestaand beleid (technische wijziging)</i> Doorbelasting loonkosten aan taakvelden De BBV-regelgeving schrijft voor dat de loonkosten moeten worden doorbelast aan de taakvelden. Dit is een budgettair neutrale boeking.</p>		114
<p><i>Diverse technische wijzigingen</i> Onder andere door wijziging van de afschrijvingsmethodiek zijn de kapitaallasten in programma 9 gestegen.</p>		30

Reservemutaties programma

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Storting
Jaarlijkse onttrekking voor dekking kapitaallasten van gemeentehuis, werkplaats, vervoermiddelen, trekker, vrachtauto en toebehoren	165	
<p><i>Nieuw beleid</i> Informatiemanagement (incidenteel) Informatiemanagement bestaat uit informatiebeheer, informatiebeveiliging, privacy, proces- en kwaliteitszorg, ICT en (het programma) dienstverlening.</p> <p>Deze raming bevat een aantal onderdelen (investeringsvoorstellen) als volgt samengevat: Het thuiswerken en de toenemende zorg (en landelijke eisen) rond informatiebeveiliging leiden tot een aantal investeringen op het gebied van informatiebeveiliging. Daarnaast zijn er ook voorstellen opgenomen voor vernieuwing van het intranet, in combinatie met een samenwerkingsomgeving die het thuiswerken/op afstand samenwerken beter faciliteert. Deze samenwerkingsomgeving komt ook beschikbaar voor samenwerking met externe partners.</p> <p>In de (in ontwikkeling zijnde) visie op de informatiehuishouding Staphorst ligt besloten dat (in lijn met landelijke ontwikkelingen) meer software (applicaties) als service (SaaS) worden afgenomen. Op de langere termijn leidt dit tot een lagere stijging van de ICT beheerkosten en meer zekerheid inzake beveiliging en continuïteit. Aan de overgang zijn (eenmalige) kosten verbonden.</p> <p>Op het gebied van het Sociaal domein is geconstateerd dat de huidige inrichting van het informatiesysteem (dat binnen een samenwerking met de gemeente</p>	205	

<p>Dalfsen en Zwartewaterland in gebruik is) niet meer voldoet aan een aantal (juridische) kaders. De noodzakelijke ontvlechting en overbrenging naar een SaaS omgeving vergt aanzienlijke investeringen.</p> <p>In de recente IBT rapportage zijn op het gebied van informatiebeheer en archief door de provinciale archiefinspecteur een aantal aanbevelingen opgenomen (zoals inzake een kwaliteitssysteem en vernietiging). De noodzakelijke acties zijn vertaald naar investeringsvoorstellen en hierbij meegenomen. De incidentele kosten van 2022 € 205.000 en van 2023 € 185.000 en 2024 € 60.000 worden uit de reserve zonder bestemming onttrokken.</p>		
<p><i>Nieuw beleid</i> Doorontwikkeling organisatie/onderhoud aan de organisatiecultuur (incidenteel) De verhouding tussen inwoner en overheid is in de loop van de jaren veranderd en verandert nog steeds. Het vraagt om permanente aandacht. De kernwaarden van waaruit wij onze inwoners tegemoet treden zijn neergelegd in een organisatievisie. Hoe en met welke uitgangspunten wordt er met inwoners en met collega's samengewerkt? Dit vraagt andere competenties van onze medewerkers dan voorheen. In de Omgevingswet die in 2022 wordt ingevoerd wordt hier expliciet aandacht voor gevraagd; voor de uitvoering daarvan zijn ook middelen Implementatie Omgevingswet beschikbaar. Om de hele organisatie aan te laten sluiten op de veranderende vraag wordt een ontwikkeltraject gestart. Voor de uitvoering daarvan worden voor 2022 en 2023 incidenteel middelen gevraagd (2 x € 40.000).</p>	40	

Betrokkenheid verbonden partijen

Niet van toepassing.

Paragrafen

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicomanagement

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft aan hoe solide de financiële huishouding van de gemeente is. Een financieel weerstandsvermogen is van belang wanneer er zich financiële tegenvallers voordoen. Het beleid is vastgelegd in de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement.

Bepaling weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente over de risicogevoeligheid is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van een opgetreden risico op te vangen. Dit is de verhouding van de hierboven beschreven beschikbare en noodzakelijke weerstandscapaciteit (om mogelijk risico's af te dekken). Hierbij is de impact van de risico's vastgesteld op een zekerheidspercentage van 90%. Uit deze verhouding komt een ratio, waar een kwalificatie aan wordt gegeven. We dienen minimaal aan kwalificatie A te voldoen.

A | Ontwikkeling weerstandsvermogen

Grafisch weergegeven leidt het weerstandsvermogen tot onderstaande opstelling voor het jaar 2022:

WEERSTANDSCAPACITEIT	RISICO'S
Algemene reserve	Programma 1
Reserve grondexploitatie	Programma 2
Post onvoorzien	enz.
Onbenutte belastingcapaciteit	enz.
€ 10.904	€ 1.238

WEERSTANDSVERMOGEN =
BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT / IMPACT RISICO'S BIJ 90% ZEKERHEID

Weerstandsvermogen 8.8

Passen we deze ratio toe op de tabel, zoals benoemd in de beleidsnota, dan is de kwalificatie:

A - (meer dan) uitstekend

Ontwikkeling

De ontwikkeling van het weerstandsvermogen is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Weerstandscapaciteit	13.466	7.867	10.904

Risico's	1.806	1.806	1.238
Weerstandsvermogen	7.5	4.4	8.8

De weerstandscapaciteit 2022 t.o.v. van de begroting 2021 is toegenomen. T.o.v. voorgaande begrotingen is de (vrij besteedbare) reservepositie verbeterd, met name door het terugdringen van de begrotingstekorten. In combinatie met de mutaties in de geïdentificeerde risico's leidt dit tot een hoger weerstandsvermogen.

B | Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

Incidentele weerstandscapaciteit	Begroting
1 Algemene reserve	3.400
2 Reserve zonder bestemming	2.940
3 Reserve grondexploitatie	2.698
4 Post onvoorziene uitgaven	35
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	9.073

(x €1.000)

Structurele weerstandscapaciteit	Begroting
5 Post onvoorziene uitgaven	p.m.
6 Onbenutte belastingcapaciteit	1.831
7 Begrotingsruimte	0
8 Bezuinigingen	0
Totaal structurele weerstandscapaciteit	1.831

(x € 1.000)

Totaal bedrag weerstandscapaciteit	10.904
---	---------------

(x € 1.000)

Toelichting

AD 1 | Algemene reserve

De stand van de algemene reserve is aan het eind van het jaar 3,4 miljoen euro, € 200 per inwoner.

AD 2 | Reserve zonder bestemming

De reserve zonder bestemming geeft aan het einde van 2022 een verwacht saldo van € 2.940.000.

AD 3 | Reserve grondexploitatie

De reserve grondexploitatie geeft naar verwachting aan het einde van 2022 een saldo van € 2.698.000.

AD 4 | Post onvoorziene uitgaven

In het verleden is deze gesteld op € 2,- per inwoner (totaal € 34.000). Indexatie heeft ertoe geleid dat deze post in 2022 €35.000 bedraagt.

AD 5 | Post onvoorziene uitgaven

Is al verwerkt bij 4, leidt anders tot dubbeltellingen

AD 6 | Onbenutte belastingcapaciteit

Gemeente Staphorst kan haar belastingen verhogen en heffingen kostendekkend maken om financiële tegenvallers op te vangen. Het verschil tussen de fictieve opbrengsten bij maximale heffings- en belastingtarieven en de begrote opbrengsten is de onbenutte belastingcapaciteit.

AD 7 | Begrotingsruimte

De begroting 2022 sluit met een positief saldo van € 142.222. Dit saldo is meegenomen als toevoeging aan de reserve zonder bestemming. Dit is dus al verwerkt bij 2 en leidt anders tot dubbeltellingen.

AD 8 | Besparingen

De begroting 2022 sluit met een positief saldo van € 142.222. In dit saldo zijn reeds besparingsmaatregelen opgenomen. Deze zijn dus al verwerkt in het begrotingssaldo en leidt anders tot dubbeltellingen.

Tabel 1:	Berekening saldo reserve zonder bestemming	
	Saldo 01-01-2021	4.406
	af: Eenmalige dekking investeringen 2021	3.089
	bij: Vrijval reserve dekking nadelig begrotingssaldo 2020-2022	1.035
	bij: Inzet mutatie bestemmingsreserves ten gunste van reserve zonder bestemming	13
	bij: Toevoeging jaar 2021 (rekeningsaldo 2020)	2.490
	af: Resultaatbestemmingen 2020	751
	Saldo 31-12-2021	4.104
	af: Eenmalige dekking investeringen 2022	1.164
	Saldo 31-12-2022	2.940

(x €1.000)

Tabel 2:	Berekening saldo reserve grondexploitatie	
	Saldo 01-01-2021	2.839

af: Onttrekkingen 2021	105
bij: Toevoegingen 2021	0
Saldo 31-12-2021	2.734
af: Onttrekkingen 2022	36
bij: Toevoegingen 2022	0
Saldo 31-12-2022	2.698

(x €
1.000)

Tabel 3:	Soort belasting	Norm opbrengst	Opbrengst Staphorst	Onbenutte belastingcapaciteit
	OZB-opbrengsten	5.006	4.236	770
	Leges Burgerzaken / overige belastingen	555	265	290
	Begrafenisrechten	350	353	-3
	Volkshuisvesting / RO procedures	1.534	760	774
	Totaal bedrag			1.831

(x €
1.000)

Bij de berekening van de normopbrengst van de OZB-opbrengsten is uitgegaan van het percentage van 0,1800. Dit betreft het percentage van de WOZ-waarde voor de toelating tot artikel 12 voor het jaar 2022, welke is vastgesteld bij de meicirculaire 2021. Het gemiddeld OZB-tarief voor Staphorst voor het jaar 2022 bedraagt 0,152. Voor de waardes is gebruik gemaakt van de geschatte totale woningwaardes op basis van de gemiddelde marktontwikkeling.

Voor de berekening van de onbenutte belastingcapaciteit van de overige drie belastingen is uitgegaan van de begrote opbrengsten en kosten op taakveldniveau.

C | Risicobeheersing

Om de risico's van gemeente Staphorst in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Dit profiel maakt onderdeel uit van de vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing 2017. Vervolgens heeft er bij het opstellen van de rekening 2019, de begroting 2021 en de begroting 2022 een update plaatsgevonden van de risico's, waardoor er een nieuw risicobedrag is ontstaan van € 1.238.310.

- 1 | Mutaties geïdentificeerde risico's in de nota;
- 2 | Periodiek overleg MT / Risicomanager / benoemen nieuwe risico's;
- 3 | Opgenomen risico's met meeste impact na aanpassing.

Samenvatting:

Risicobedrag / weerstandscapaciteit begroting 2021		€ 1.806.310
Mutaties geïdentificeerde risico's nota	€ - 674.000	
Nieuwe risico's	€ 106.000	
Afname risicobedrag		€ - 568.000
Totaal nieuw risicobedrag/ weerstandscapaciteit begroting 2022		€ 1.238.310

Dit bedrag wordt opgenomen bij het bepalen van weerstandsvermogen.

1 | Mutaties geïdentificeerde risico's in de nota

Conform de nota Weerstandsvermogen heeft er tussen het MT en de risicomanager een overleg plaatsgevonden over mogelijke risico's. Dit heeft geleid tot aanpassing van onderstaande, bestaande risico's met bijbehorend risicobedrag.

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risicobedrag (oud)	Risicobedrag (nieuw)	Nettokans (oud)	Nettokans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
0 Algemeen bestuur en organisatie	Kwetsbaarheid Sociale media: De invloed van social media (twitter, facebook) is dusdanig groot dat dit kan leiden tot reputatieschade.	Reputatieschade (waardoor ook veroorzaakt en of versterkt/versneld) kan leiden tot vertrek van wethouders met extra wachtgeld verplichtingen.	Nee	50	100	50 %	30%	5
0 Algemeen bestuur en organisatie	Het onjuist gebruiken maken van persoonsgegevens/privacygegevens ikv de AVG kan leiden tot een boete die kan oplopen tot 4% van de omzet.	Het onvoldoende voldoen aan de nieuwe AVG kan leiden tot boetes met maximaal 4% van de omzet, maar deze kans is erg klein, ook boetebedrag is zeer beperkt.	Nee	300	10	30 %	10%	- 89
0 Algemeen bestuur en organisatie	Te lage storting van pensioenrechten voor wethouders wat leidt tot extra kosten voor de gemeente.	Denk hierbij aan de overname van de pensioenrechten bij aantreding van nieuwe	Nee	50	50	50 %	30%	- 10

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Netto kans (oud)	Netto kans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
		wethouders, maar ook aan een mogelijke (hogere) verlaging van rekenpercentage. Met de huidige lage rentestand zal het mogelijke eerder een verlaging worden, daarom geringe kans.						
0 Algemeen bestuur en organisatie	Politieke beslissingen van het Rijk, die leiden tot lagere inkomsten of hogere afdrachten.	Denk hierbij aan gedwongen bestuurlijke fusies/ het afromen van reserves/ het afromen van trap op/trap af principe. Allemaal beslissingen die zullen leiden tot verlaging van rijksinkomsten of een afdracht aan het Rijk.	Nee	200	200	50 %	30%	- 40
0 Algemeen bestuur en organisatie	Het verliezen van de grip op of tegenvallende exploitatieresultaten van de verschillende samenwerkingsvormen of gesubsidieerde instellingen (dienstverlening moet wel op peil blijven) kan leiden tot extra kosten of minder dividend.	Het gaat hier om de verbonden partijen (zoals de gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen waarin we bestuurlijk en financieel in deelnemen: Reestmond, Rendo, Vitens, Essent, Rova enz.), maar ook om de muziekschool, bibliotheek en museumboerderij. De verkoop van een deelneming leidt tot lagere renteopbrengsten in plaats van dividendopbrengsten. Een andere verdeelsleutel binnen een	Nee	227	227	70 %	70%	0

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Nettokans (oud)	Nettokans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
		verbonden partij kan leiden tot een hogere bijdrage aan deze verbonden partij. Denk hierbij aan het hanteren van andere verdeelsleutels. Daarnaast kan het verkopen van mogelijke gezonde onderdelen van een bedrijf leiden tot andere verhoudingen met deze partijen, waardoor de grip verloren gaat wat resulteert in (te) laat kunnen bijsturen.						
7 Gezondheid en milieu	Hogere bijdrage aan de Omgevingsdienst	Conform motie 109 is de eventuele hogere bijdrage aan de Omgevingsdienst niet financieel verwerkt in de meerjarenbegroting 2022, maar als risico opgenomen.	Nee	50	50	70 %	70%	0
1 Openbare orde en veiligheid	Andere verdeelsleutel leidt tot hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio IJsselland	Er ligt een conceptvoorstel om de verdeelsleutel voor het bepalen van de jaarlijkse bijdrage van de deelnemers aan te passen. Besluitvorming wordt eind 2021 verwacht.	Nee	23	23	70 %	70%	0
1 Openbare orde en veiligheid	Rampen	Bijv. brand, omgevingseffecten (door schadelijke stoffen) en	Nee	200	400	10 %	5%	0

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Nettokans (oud)	Nettokans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
		materiële schade. De kans op een ramp is klein, maar als het zich voordoet kan er sprake zijn van een groot financieel gevolg.						
3 Economie	Demografische ontwikkelingen kunnen leiden tot onvoorziene kosten.	De omvang en samenstelling en de ruimtelijke verdeling van de bevolking verandert in een steeds sneller tempo. Men probeert hier uiteraard zo snel mogelijk op in te spelen, maar dit kan wel leiden tot kosten die in een beginstadium niet zijn voorzien (extra personeel, aanpassen voorzieningenniveau).	Nee	100	100	70 %	50%	- 20
6 Sociaal domein	Middelen voor de regionale uitvoering van beschermd wonen zijn ontoereikend wat leidt tot tekorten bij individuele gemeenten.	Middelen voor beschermd wonen zijn vanuit het Rijk overgeheveld naar de centrumgemeente (Zwolle) die zorg draagt voor de uitvoering. Een tekort aan middelen zal middels een vereveningsbijdrage worden doorbelast aan de individuele gemeenten.	Nee	100	0	30 %	30%	- 30
8 Volkshuis vesting en ruimtelijke ordening	Onterecht verleende of ten onrechte geweigerde vergunningen en van rechtswege verleende vergunningen wat leidt tot schadeclaims van derden.	Denk hier ook een overtreding t.o.v. verleende vergunning die te laat is geconstateerd wat	Nee	150	100	50 %	30%	- 45

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Netto kans (oud)	Netto kans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
		leidt tot verhalen van schade door derden bij terugdraaien van vergunningverlening.						
9 Overhead	Het niet voldoende functioneren van personeel wat leidt tot extra kosten.	Er bestaat een risico dat beslissingen niet op tijd worden genomen door capaciteitstekort i.v.m. bezuinigingen op personeel. Te late beslissingen, termijnoverschrijdingen zou kunnen leiden tot extra bezwaar/beroepsschriften. Ook zouden er mogelijke wachtgeldverplichtingen kunnen ontstaan, reïntegratietraject en of schadeclaims door beroepsziekte bij uitvoerend personeel. Ook zou een kwantitatief en kwalitatief tekort van personeel kunnen leiden tot extra inhuur van externen, wat leidt tot extra kosten.	Nee	250	0	90%	0%	- 225
9 Overhead	Stilzwijgende en mogelijk ongewenste verlenging van contracten wat leidt tot ongewenste verplichtingen en kosten.	Binnen de gemeente Staphorst is contractbeheer aanwezig, echter afgelopen jaren is gebleken dat niet alle contracten zijn opgenomen.	Nee	100	50	50%	50%	- 25

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Nettokans (oud)	Nettokans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
9 Overhead	De kans bestaat dat storingen onvoldoende zijn om de onttrekkingen voor het onderhoud van kapitaalgoederen niet in evenwicht zijn bij uitvoering van (groot) onderhoud/vervanging van huidige kapitaalgoederen wat leidt tot uitstel waardoor derden schadeclaims indienen. Tevens zijn door bezuinigingen de storingen/onttrekkingen aangepast, waardoor risico loopt van onvoldoende gelden voor uitvoering.	De gemeenten Staphorst beschikt momenteel over 4 beheerplannen om het risico beperkt te houden: 1. rioolbeheerplan 2. wegenbeheerplan 3. gebouwenbeheerplan 4. groenbeheerplan Door meer dan gemiddelde stijging prijzen van grondstoffen, aannemers enz. kan het zijn dat opgenomen bedragen niet voldoende zijn.	Nee	150	100	90 %	70%	- 65
9 Overhead	De complexiteit van informatievoorziening/informatiebeveiliging kan leiden tot hogere kosten dan voorzien.	Denk hierbij aan criminaliteit via internet (cyberaanvallen), het onjuist verstrekken van privacygevoelige informatie (kan leiden tot aansprakelijkheid), maar ook mogelijke storingen/uitval van computersystemen wat leidt tot stagnatie in de bedrijfsvoering. De kans dat zich dit voordoet is niet heel groot, maar als het zich voordoet kan dit grote financiële gevolgen hebben. (Denk bijv. hof van Twente met gevolgschade € 1 milj.)	Nee	200	300	50 %	10%	- 70

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag (oud)	Risico-bedrag (nieuw)	Nettokans (oud)	Nettokans (nieuw)	Wijziging netto bedrag
9 Overhead	Een toekomstige reorganisatie kan leiden tot eenmalige kosten (externe begeleiding, invoeringskosten, extra salariskosten/wachtgelden).		Nee	300	0	10 %	0%	- 30
9 Overhead	(Bezuiniging)maatregelen kunnen leiden tot meer aansprakelijkstellingen of extra kosten die niet voorzien zijn.	Minder onderhoud wegen/groen, maar ook de nieuwe aanbestedingswet (onvoldoende kennis van) kunnen leiden tot aansprakelijkheidsstellingen. De veranderde afvalstoffeninzameling kan leiden tot meer zwerfafval.	Nee	25	25	50 %	30%	- 5
Totaal mutaties bestaande risico's begroting 2022								- 674

(x € 1.000)

2 | Periodiek overleg tussen MT en risicomanager

Conform de nota Weerstandsvermogen heeft er tussen het MT en de risicomanager een overleg plaatsgevonden over mogelijke risico's. Naast aanpassing van de bestaande risico's zijn er twee nieuwe risico's gesignaleerd.

Programma	Risico	Toelichting	Nieuw risico?	Risico-bedrag	Netto bedrag
0 Algemeen bestuur en organisatie	Een datalek leidt tot kosten binnen de organisatie die niet waren voorzien.	De kans op een datalek is en blijft aanwezig, maar zal niet altijd grote financiële gevolgen hebben (imago en wellicht wat herstelkosten).	Ja	€ 100.000	€ 70.000
1 Openbare orde en veiligheid	Het behouden van vrijwillige brandweer leidt tot hogere kosten.	Er is nog steeds geen besluit genomen hoe de nadelige financiële effecten vanuit de hogere kosten vrijwillige brandweer worden gedekt.	Ja	€ 40.000	€ 36.000

3 | Op genomen risico's met meeste impact na aanpassing risicoprofiel

Na verwerking van voorgaande mutaties in nieuwe en bestaande risico's, ontstaat onderstaand overzicht. Hierin presenteren we u de 10 risico's met de meeste impact, als die zich voordoen.

Nr	Programma	Risico	Kans	Max. financieel gevolg
1	0 Algemeen bestuur en organisatie	Het verliezen van de grip op of tegenvallende exploitatieresultaten van de verschillende samenwerkingsvormen of gesubsidieerde instellingen (dienstverlening moet wel op peil blijven) kan leiden tot extra kosten of minder dividend.	70%	€ 227.000
2	0 Algemeen bestuur en organisatie	Het ontbreken van een stabiel perspectief van de Algemene Uitkering uit het gemeentefonds kan leiden tot vermindering van de inkomsten.	70%	€ 250.000
3	Overig	Grote projecten kunnen leiden tot risico's die niet voorzien zijn.	50%	€ 300.000
4	6 Sociaal domein	De extra Rijksbijdrage Jeugd in algemene uitkering vanaf 2022 wordt niet toegekend, dit leidt tot een lagere algemene uitkering dan begroot.	50%	€ 300.000
5	6 Sociaal domein	Het ontbreken van een plafond of maximum voor een aantal uitgaven wat leidt tot sterk stijgende uitgaven (open einde regelingen).	70%	€ 150.000
6	8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Afboekingen grondexploitatie kan leiden tot een (politiek) risico.	30%	€ 250.000
7	0 Algemeen bestuur en organisatie	Een datalek leidt tot kosten binnen de organisatie die niet waren voorzien.	70%	€ 100.000
8	0 Overhead	De kans bestaat dat stortingen onvoldoende zijn om de onttrekkingen voor het onderhoud van kapitaalgoederen niet in evenwicht zijn bij uitvoering van (groot) onderhoud/vervanging van huidige kapitaalgoederen wat leidt tot uitstel waardoor derden schadeclaims indienen. Tevens zijn door bezuinigingen de stortingen/ onttrekkingen aangepast, waardoor risico loopt van onvoldoende gelden voor uitvoering.	70%	€ 100.000
9	9 Overhead	Onvolledige compensatie voor nieuwe CAO uit algemene uitkering wat leidt tot ongedekte loonkosten.	70%	€ 100.000
10	0 Algemeen bestuur en organisatie	Politieke beslissingen van het Rijk, die leiden tot lagere inkomsten of hogere afdrachten.	30%	€ 200.000

Nr	Programma	Risico	Kans	Max. financieel gevolg
Totaal aantal grote risico's				€ 1.977.000

D | Kengetallen financiële positie

Het BBV heeft voorgeschreven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen.

Naast het opnemen van de tabel met de basisset dient een beoordeling gegeven te worden van de onderlinge verhoudingen van de kengetallen, in relatie tot de financiële positie van onze gemeente. De wijze waarop de kengetallen meewegen in de uiteindelijke beoordeling van de financiële positie van de mede overheid is voorbehouden aan het horizontale controle- en verantwoordingsproces. Zonder normering zijn de kengetallen moeilijk te duiden. In de nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is de volgende normering opgenomen. Bij de normering is aansluiting gezocht bij de normering zoals voortgevloeid is uit onder meer de stresstest van 100.00+ gemeenten.

Hierdoor ontstaat onderstaande tabel, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetallen financiële positie	Categorie		
	A	B	C
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsrisico	>50%	20-50%	<20%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Structurele exploitatieruimte	Begr. en mjr >0%	Begr. of mjr >0%	Begr. en mjr <0%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

Als beleidsuitgangspunt wordt genomen dat getracht wordt alle kencijfers te laten voldoen aan het minst risicovolle profiel is A.

Signaleringsoverzicht

Bovenstaande kerncijfers en de ontwikkeling ervan in de gemeente Staphorst leidt tot onderstaand signaleringsoverzicht:

Kengetallen financiële positie	Werkelijk	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025

Netto schuldquote	-62	-21	-10	-1	-4	-4
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-60	-20	-15	-5	-8	-8
Solvabiliteitsratio	85	86	83	80	81	80
Grondexploitatie	4	9	13	14	10	10
Structurele exploitatieruimte	5	0	0	0	0	0
Belastingcapaciteit	90	95	98			

Toelichting:

De netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de mede overheid ten opzichte van de eigen middelen (negatief teken is geen schuld). Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Staphorst is één van de weinige gemeenten in Nederland die per saldo geen schuld heeft.

De solvabiliteitsratio geeft een inzicht in de mate waarin de mede overheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteit, hoe beter in staat om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Van alle gemeenten heeft de gemeente Staphorst een van de beste solvabiliteitsratio. De solvabiliteitsratio is voor onze gemeente dan ook bijzonder goed. Dit komt mede voort door de grondverkoop in de afgelopen jaren.

Het kengetal **grondexploitatie** geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Deze waarde moet in de komende jaren worden terugverdiend bij de verkoop van de gronden.

Het kengetal **structurele exploitatieruimte** is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een begroting/rekening waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting/rekening waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn (een sluitende begroting met geen of een klein saldo op onvoorzien).

De **belastingcapaciteit** geeft een inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente of provincie zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De gemiddelde lastendruk per woning in onze gemeente ligt iets lager dan het landelijk gemiddelde.

Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding op de paragraaf

Algemeen

In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de grotere kapitaalgoederen in deze gemeente. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan de kosten van instandhouding van: wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente ligt in de grond of op het openbaar gebied. Het is dan ook van belang dat hierover een zorgvuldig beheer wordt gevoerd. Juist de kwaliteit van het openbaar gebied wordt door de inwoners vaak intensief beleefd.

Wegenbeheer

A | Beleidskader

Het wegenbeleidsplan voor de periode 2017–2020 is door de raad vastgesteld op 18 april 2017. De ambtelijke organisatie is bezig met het opstellen van een nieuw wegenbeheerplan.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

Op basis van het wegenonderhoudsplan is het jaarlijks budget bij het vastgestelde scenario 1 voor de uitvoering van groot onderhoud aan de asfalt- en elementenverharding € 712.000. De reserve wegenbeheer is opgesplitst in betonwegen en asfalt- en elementenverharding. De stand van de reserve is ultimo 2021 € 6,2 miljoen, waarvan € 4 miljoen voor betonwegen.

Dekking:

- uit de exploitatie een jaarlijkse storting van € 860.000;
- inverdieneffecten, aanbestedingsvoordelen, uitstel uitvoering en
- eventueel teruglopen van de weg-kwaliteit naar streefkwaliteit.

Gezien de extra dotaties, opgenomen in de zomernota 2020 en beschikbaar gesteld in de begroting 2021, wordt voorgesteld de niet verbruikte gereserveerde dekkingsmiddelen in de komende jaren ten gunste van het resultaat te brengen. Hiermee wordt afgeweken van de opgestelde nota reserves en voorzieningen.

C | Financiële consequenties in de begroting

Op basis van het wegenbeleidsplan 2017 – 2020 is in de begroting 2022 een bedrag van € 1.039.000 opgenomen. Dekking vindt plaats vanuit de reserve wegenbeheer. Op basis van inspectie en een maatregeltoets worden de geraamde werkzaamheden aangepast en zal wanneer nodig de raming worden bijgesteld.

De kosten van het wegenbeheersplan zoals deze opgenomen zijn in de begroting en rekening bedragen:

	Begroot 2022	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Begroting (= wegenbeheerplan)	1.039	1.024	1.009
Begrotingswijziging	0	0	-200
Begroting na wijziging	1.039	1.024	809
Hiervan uitgegeven			608

(x €1.000)

Rioolbeheer

A | Beleidskader

Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan-V. 2017-2020 is door de raad vastgesteld op 13 september 2016. Het college heeft vorig jaar besloten om het huidige GRP met een jaar te verlengen. Het huidige Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP V) liep aan het eind van 2020 af. Er zou een nieuw GRP vastgesteld moeten worden met

een kostendekkingsplan en een hieruit voortvloeiende rioolheffing. Met de invoering van de nieuwe Omgevingswet komt het GRP in z'n huidige vorm te vervallen en wordt omgezet in een Omgevingsplan of Omgevingsplan Riolering en Water. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld en daarmee is het opstellen van een Omgevingsplan ook lastiger geworden. Om iets meer tijd te nemen voor het opstellen van een Omgevingsplan (Riolering en Water) is voorgesteld om het huidige GRP V te verlengen.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

Op basis van de financiële doorrekening (variant 0) is in het vGRP-V door de raad besloten om voor de periode 2017 – 2020 een vast bedrag van € 230 vast te stellen. In 2021 is het tarief gedaald naar € 208, voor 2022 blijft dit tarief gehandhaafd.

C | Financiële consequenties in de begroting

De kosten van maatregelen die worden opgenomen in het GRP-V, worden gedekt uit de te verkrijgen rioolheffing.

Waterbeheer

A | Beleidskader

Grondwaterbeleid

Betrokken partijen: waterschap en gemeente Staphorst hebben gezamenlijk beleid ten aanzien van het water vastgelegd en coördineren de uitvoering. Hierbij is aansluiting gezocht met het vGRP-V.

Hemelwaterbeleid

De wettelijke basis voor de gemeentelijke zorgplicht inzake hemelwater staat verwoord in artikel 3.5 van de Waterwet.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

De verbrede rioolheffing (vGRP-V) is bedoeld om de kosten die voortvloeien uit dit beleidsonderdeel te dekken.

C | Financiële consequenties in de begroting

De kosten van maatregelen die worden opgenomen in het GRP-V, worden gedekt uit de te verkrijgen rioolheffing.

Groenbeheer

A | Beleidskader

Het groenbeleidsplan 2019-2030 is door de raad vastgesteld op 26 februari 2019.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

De uitvoering van het Groenbeleidsplan Staphorst 2019-2030 leidt tot invulling van met name investeringen. In het nieuwe groenbeleidsplan zijn nieuwe projecten voorgesteld. Voor de diverse projecten zijn in voorgaande begrotingen dekkingsmiddelen opgenomen. Voor nieuwe projecten wordt separaat dekking opgenomen in de begroting.

C | Financiële consequenties in de begroting

De exploitatielasten voor het onderhoud van het openbaar groen zowel binnen als buiten de bebouwde kom bedragen voor 2022: € 839.000, € 195.000 incidenteel en € 644.000 structureel.

	Begroting 2022	Begroot 2021	Werkelijk 2020
Bedrag	839	1.198	944

(x €1.000)

Gebouwenbeheer

A | Beleidskader

Het gebouwenbeheerplan voor de periode 2020 - 2024 is door de raad vastgesteld op 17 november 2020. Op basis van het huidige meerjarenonderhoudsplan zijn de ramingen in de begroting 2022 voor het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen via een daartoe ingestelde voorziening opgenomen. In de beleidsnota "Strategische visie gebouwen 2024-2024" is onder andere bepaald dat het Dienstencentrum, de Poele en Gemeenteweg 85 sterk verouderd zijn en technisch in een matige staat van onderhoud verkeren. Deze gebouwen zullen in de huidige vorm niet worden onderhouden en (op afzienbare termijn) afgestoten worden. Mede op basis daarvan is besloten dat deze gebouwen geen onderdeel meer uit zullen maken van het gebouwenbeheerplan. Inmiddels is besloten bij de planvorming om op de huidige locatie van het dienstencentrum een appartementencomplex te realiseren waarin het huidige dienstencentrum wordt ondergebracht. In afwachting van verdere besluitvorming zijn voor bovengenoemde objecten minimale bedragen in het beheerplan opgenomen.

B | Financiële consequenties beleidsdoel

In het gebouwenbeheerplan zijn de totale onderhoudskosten over de komende planperiode tot en met

2029 meerjarig meegenomen zodat de gemiddelde kosten hierover bepaald konden worden. Door middel van de voorziening gebouwenbeheer waar de jaarlijkse storting of onttrekking uit plaatsvindt, zijn de kosten gedekt. Het kleine dagelijkse onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht.

C | Financiële consequenties in de begroting

In 2021 is de reserve gebouwenbeheer omgezet in een voorziening gebouwenbeheer. Op basis van het 10-jarig overzicht (2020 tot en met 2029) zal de stand van de voorziening, inclusief jaarlijkse storting, afnemen tot € 46.500 in 2029. De storting in de voorziening gebouwenbeheer bedragen:

Soort	Begroting 2022	Begroting 2021	Werkelijk 2020
Voorziening gebouwenbeheer	221	221	221

(x €1.000)

Paragraaf 3 - Financiering

Algemene inleiding op de paragraaf

Algemeen

Basis vormt de wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Het doel van deze wet is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden evenals het beheersen van de renterisico's. Onderdeel van deze wet is de Regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). Uitvoering van de regelgeving vindt plaats door het vaststellen van kaders in het Treasurystatuut.

Uitvoering financieringsfunctie

Naast het statuut stelt de Gemeentewet een treasury paragraaf verplicht in de begroting en jaarrekening. Dit is nader uitgewerkt in artikel 17 van de financiële verordening. In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college de verplichte onderdelen op grond van artikel 13 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten op.

A) Kasgeldlimiet

Voor het uitzetten van gelden met een looptijd korter dan een jaar geldt een maximum bedrag. Deze kasgeldlimiet is wettelijk vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. De gemiddeld in een kwartaal opgenomen vlottende schuld (rekening-courantkredieten, kasgeldleningen) mag dit bedrag niet overschrijden. Op basis van de begroting 2022:

Omvang van de begroting per 1 januari 2022	41.099
Kasgeldlimiet in procenten van de grondslag	8,5%
Kasgeldlimiet in bedrag	€ 3.493
Totaal vlottende schuld	0
Ruimte	€ 3.493

(x €1.000)

De gemeente Staphorst overschrijdt de kasgeldlimiet niet, er is een overschot.

B) Renterisico norm

De renterisico norm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet hoger mogen zijn dan 20% van het verwachte begrotingstotaal voor 2022. De reguliere aflossing is voor 2022 geraamd op € 51.000. De gemeente Staphorst blijft hiermee ruim binnen de renterisico norm. Voor de komende jaren ziet dit er als volgt uit:

Berekende renterisiconorm	2022	2023	2024	2025
Begrotingstotaal	41.099	41.777	42.173	42.615
Percentageregeling	20	20	20	20
Renterisiconorm	8.220	8.355	8.435	8.523

(x €1.000)

Renterisico op vaste schuld	2022	2023	2024	2025
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
Aflossingen	51	0	0	0
Renterisico	51	0	0	0
Renterisiconorm	8.220	8.355	8.435	8.523
Rente onder risiconorm	8.169	8.355	8.435	8.523
Overschrijding renterisiconorm	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t

(x €1.000)

C) EMU-saldo

In het volgende overzicht de ontwikkeling van het EMU-saldo:

		Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
+ 1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking reserves	-2.399	-2.298	-2.053	-1.742
+ 2	Afschrijvingen t.l.v. exploitatie	1.797	2.034	2.167	2.199
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorziening t.l.v. exploitatie	401	367	369	370
- 4	Investerings in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	4.477	2.742	502	543
+ 5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bedragen van het Rijk, Provincie of Europese Unie en overigen	-	-	-	-
+ 6A	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	-	-	-
- 6B	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	-	-

- 7	Uitgaven aan de aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	625	612	-	-
+ 8A	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	1.026	1.032	-	-
- 8B	Boekwinst op grondverkoop	401	420	-	-
- 9	Betalingen t.l.v. voorzieningen	175	997	137	304
- 10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks t.l.v. reserves worden gebracht en die niet vallen onder een van de andere genoemde posten	-	-	-	-
11 A	Gaat u deelnemingen verkopen?	nee	nee	nee	nee
-11B	Zo ja; boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-	-
	Berekend EMU Saldo	-4.853	-3.636	-156	-20
	Individuele referentie waarde	1.501	1.501	1.501	1.501
	Tekort of overschot EMU saldo	-6.354	-5.137	-1.657	-1.521

(x €1.000)

In de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte zijn alleen die investeringen meegenomen waarvoor de raad een krediet beschikbaar heeft gesteld. Ook zijn er geen winsten op grondverkoop verwerkt. Deze te verwachten winsten worden niet in de begroting als (incidentele) baten worden meegenomen.

D) Liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

Overzicht van de verwachte financiële positie voor de jaren 2022 tot en met 2025:

	Financiële positie	2022	2023	2024	2025
1	Beginsaldo	5.050	1.721	-1.906	-575
Mutaties in financieringssaldo					
2	Saldo mutaties vaste activa	-2.466	-607	1.727	1.772
3	Mutatie nog te bestemmen exploitatiesaldo	0	0	0	0

4	Saldo mutaties reserves en voorzieningen	-2.111	2.903	1.790	1.668
5	Saldo mutaties langlopende schulden	51	0	0	0
6	Mutaties financieringssaldo (2-3-4-5)	-406	-3.510	-63	104
7	Saldo mutaties vlottende activa	-2.898	-117	1.394	50
8	Saldo mutaties vlottende passiva	25	0	0	0
9	Mutaties netto werkkapitaal (7-8)	-2.923	-117	1.394	50
10	Mutaties in liquide middelen (6-9)	-3.329	-3.627	1.331	154
11	Eindsaldo (1 + 10)	1.721	-1.906	-575	-421

(x €1.000)

E) Rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

Hieronder vindt u een opsomming van alle uitgezette en opgenomen gelden zoals deze meegenomen zijn in de begroting van 2022.

Soort	Ultimo 2022	Ultimo 2023	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Uitgezette gelden op lange termijn	1.651	1.627	1.570	1.501
Uitgezette gelden op korte termijn	1.711	0	0	0
Aandelenbezit	184	184	184	184
Opgenomen gelden lange termijn	0	0	0	0
Opgenomen gelden korte termijn	0	-1.916	-585	-431
Totaal	3.546	-105	1.169	1.254

(x €1.000)

F) Renteschema

Met ingang van 2020 wordt er geen rente meer toegerekend omdat de omslagrente negatief is.

G) Rentervisie

Door de huidige onrust op de financiële markten is het lastig een goede verwachting uit te spreken over de ontwikkeling van de rentekosten en rentebaten.

Paragraaf 4 - Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond onze bedrijfsvoering.

Organisatie algemeen

De ontwikkeling van de organisatie is niet nieuw. Het is een trend die we ook de komende jaren in alle domeinen van onze organisatie voortzetten.

Met onze kernwaarden in het achterhoofd, Betrouwbaar, Bewust van je omgeving, Samen voor Staphorst en Trots op je werk, willen we komend jaar een volgende stap zetten. Zo willen we onder andere de gelijkwaardige verhouding tussen inwoner en overheid verbeteren. Verder willen we ons in de benadering van de organisatie daarbij niet alleen richten op de actualiteit van de invoering van de Omgevingswet en de organisatieonderdelen die daarmee te maken hebben, maar op de hele organisatie.

We streven naar een organisatie waarin gehandeld wordt in de geest van de wet en het lokale beleid. Dat betreft niet alleen formele wetgeving, maar ook de eigen organisatiedoelen. Daarnaast streven wij naar burgers die verantwoordelijkheid kunnen/durven nemen voor de stappen die ze zetten in hun eigen leven en vertrouwen hebben in de (lokale) overheid.

In het najaar van 2021 stellen we het plan van aanpak op. In 2022 starten wij met de uitvoering hiervan.

Samenwerking

Staphorst is een ondernemende en verbindende gemeente. Een gemeente die zelfstandig en autonoom is. Als gemeente werken wij actief samen met andere overheden of maatschappelijke instellingen. Die samenwerking is erop gericht om meerwaarde te creëren. Die meerwaarde kan op kostenbeperking zijn, maar ook op effectverhoging gericht zijn. Naast deze vorm van samenwerking participeert Staphorst ook in een aantal gemeenschappelijke regelingen. De gemeente Staphorst vervult daarbij zowel ambtelijk als bestuurlijk een positieve kritische rol.

Rechtmatigheidsverklaring

Invoering van de rechtmatigheidsverantwoording was voorzien voor het boekjaar 2021, echter deze is uitgesteld met een jaar. Wat houdt deze wettelijke wijziging nu in en wat moet er in de organisatie plaatsvinden. Op dit moment verstrekt de accountant bij de jaarrekening van de gemeente een controleverklaring met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid.

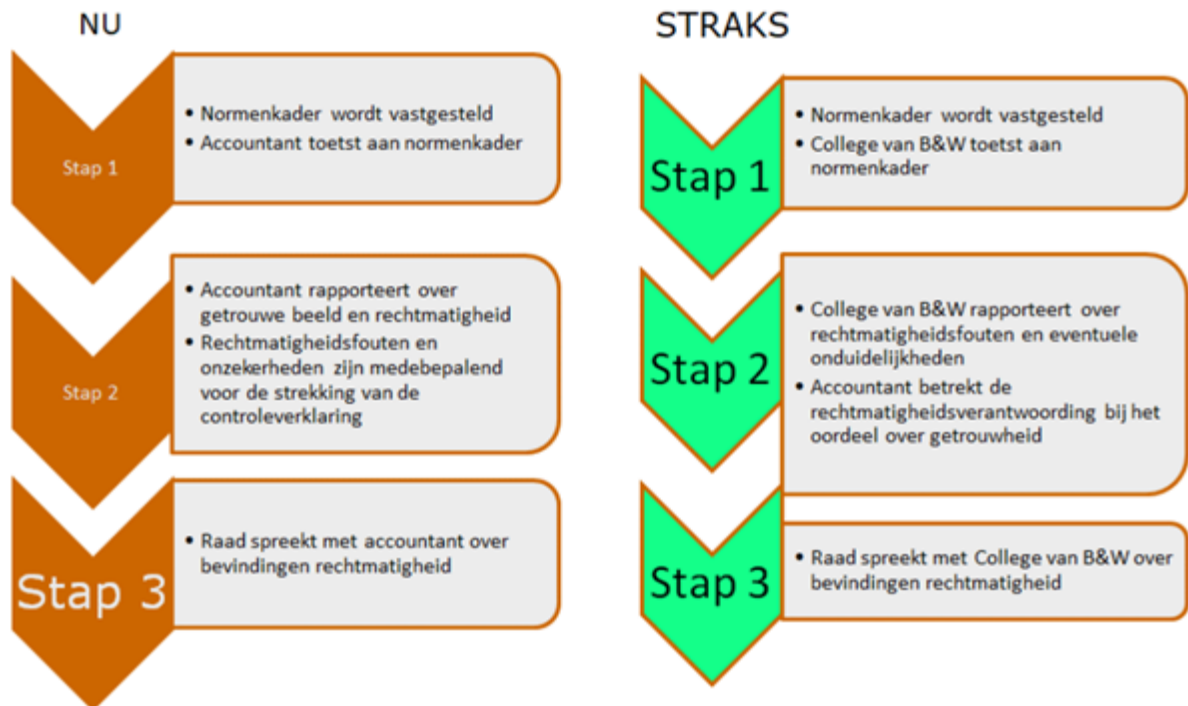
Het tweede oordeel over rechtmatigheid is vanaf 2022 geen taak meer van de accountant, maar wordt dit onderdeel een taak van het College zelf om zich daarover te verantwoorden. Waar voorheen het gesprek over rechtmatigheid tussen de Raad en accountant werd gevoerd, gaat dit nu plaatsvinden tussen Raad en College. Met als doel om de kaderstellende- en controlerende rol van de gemeenteraad op dit vlak te versterken. Let wel, het gaat hier om de financiële rechtmatigheid.

Met deze rechtmatigheidsverantwoording zal door het College verantwoording worden afgelegd over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

Daar waar nu nog de accountant hierover verslag uitbrengt en het gesprek voert met de gemeenteraad, zal vanaf het boekjaar 2022 door het college van B&W zelf een verantwoording moeten worden opgesteld, die opgenomen wordt in de jaarrekening.

De gemeenteraad gaat vervolgens hierover in gesprek met het College van B&W en kan zo zijn controlerende rol beter vervullen. De gemeenteraad bepaalt straks ook waar de grens ligt. Wanneer wil de raad geïnformeerd worden? Voor iedere euro of boven een bepaald bedrag? Deze zogeheten verantwoordingsgrens – één getal – zal tussen de 0 en 3 procent van de lasten moeten liggen.

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Om te komen tot afgifte van een rechtmatigheidsverantwoording door het College na afloop van een boekjaar 2022, welke voldoende onderbouwd kan worden, moeten onderstaande zaken worden gerealiseerd:

- Duidelijke positionering van de verschillende rollen en taken binnen het onderdeel rechtmatigheid in de gehele organisatie (van Raad tot proceseigenaar);
- Structurele borging hiervan in de organisatie;
- Kwaliteitsimpuls interne processen en de beheersing ervan, waardoor een adequaat functionerend systeem ontstaat van interne beheersing en -controle, om te waarborgen dat de gemeente bij alle (financiële) beheershandelingen en transacties de wet- en regelgeving naleeft;
- Concretiseer het normen en toetsingskader: breng o.a. splitsing aan in rechtmatigheid en getrouwheid.

Voor het realiseren van bovengenoemde punten zal worden aangesloten bij de vastgestelde "Visie op Control", 2e helft 2021. In deze visie was al voorgesteld op deze wetswijziging. De organisatie zal dan ook vanaf de start boekjaar 2022 uitvoering kunnen geven aan deze werkwijze.

Informatiemanagement

Visie en ambitie

In 2021 is de visie op de informatiehuishouding geactualiseerd. De begroting IM/ICT is in 2021 op orde gebracht en tevens zijn plannen geïnventariseerd en voorgelegd. De correcties en inventarisatie leidden tot aanzienlijke verhoging van de IM/ICT begroting. De raad heeft naar aanleiding hiervan middels een aangenomen motie verzocht kritisch te kijken naar uitgaven voor de informatievoorziening en ICT en deze zoveel mogelijk te beperken.

De in de visie vastgelegde ambitie is derhalve 'sober' en terughoudend, beperking van uitgaven en kostenbeheersing van de informatiehuishouding zijn leidende principes die doorwerken in keuzes en plannen.

Wettelijke verplichtingen, verplicht af te nemen diensten en aanwijzingen hebben de prioriteit en worden gezien als onvermijdelijk, evenals uitgaven op het gebied van informatiebeveiliging en privacy en noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Voor het overige vinden geen, of alleen de hoogst noodzakelijke, investeringen plaats en uitsluitend bij een positieve businesscase (rendement).

Kaders en spelregels

Met de visie zijn ook de nodige kaders en spelregels opgesteld die IM helpen regie op de IM en ICT gerelateerde investeringen te voeren, een projectportfolio maakt daar onderdeel van uit. Dit geheel verder implementeren is een belangrijk aandachtspunt.

Veranderende wetgeving

De implementatie van een aantal nieuwe wetten vergt de komende jaren nadrukkelijk aandacht. O.a. de Wet Open Overheid (Woo, ter vervanging van de Wob) zal een aanzienlijke impact hebben op de (inrichting van) de informatiehuishouding en processen, omdat in een veel vroegere procesfase informatie openbaar gemaakt dient te worden. De (Woo) eisen voor het in geordende staat digitaal duurzaam bewaren van informatie zullen leiden

tot extra voorzieningen en aanpassingen in bestaande archiveringsystemen en processen. Om deze wet goed te implementeren worden verschillende IM disciplines ingezet.

Gemeentebrede actualisatie van digitaal zaakgericht werken & archiveren en procesoptimalisatie

Er is gestart met een gemeentebrede actualisatie van digitaal zaakgericht werken & archiveren inclusief procesoptimalisatie. Dit programma is in uitvoering bij het sociaal domein en de eerste evaluaties geven een zeer positief resultaat. Papier dossiers zijn vervangen door digitale dossiers inclusief passende werkwijzen en archiefomgeving. Wij vervolgen dit in 2022 en breiden dit uit naar andere afdelingen/teams.

De herinrichting van het gemeentehuis met de nieuwe flexibele werkplek en het thuiswerken versnellen de behoefte aan een volledig digitale informatievoorziening. Omdat het uitgangspunt was (en is) de digitalisering, het digitaal werken en de procesoptimalisatie zo veel mogelijk met reeds in de gemeente aanwezige informatiesystemen en beschikbare menskracht te realiseren, is en blijft dit de bepalende factor voor het tempo.

Informatieveiligheid

In 2021 is er (in aansluiting op het reeds daarvoor vastgestelde strategisch informatie beveiligingsbeleid) een informatiebeveiligingsplan opgesteld met de uit te voeren activiteiten, welke door het MT is geaccordeerd. Tevens is een jaarkalender opgesteld waarin alle regelmatig terugkerende acties zijn opgenomen. Dit alles leidt de komende jaren tot een groot aantal acties en investeringen. Voorts hebben ook in 2022 audits en awareness programma's de nodige aandacht, zeker in het licht van het nieuwe werkplekconcept en actuele dreigingsbeeld.

Privacy

In aansluiting op de voor de informatiebeveiliging benodigde inventarisatie (dataclassificatie en risicoanalyse) worden alle werkprocessen nader onderzocht om inzichtelijk te krijgen waar in de organisatie persoonsgegevens worden verwerkt, welke risico's daar aan zijn verbonden en welke maatregelen noodzakelijk zijn. Daarnaast blijft de bewustwording (voor zowel privacy als informatieveiligheid) van medewerkers een continu punt van aandacht.

Personeel | HRM

Loonsomontwikkeling

In 2022 zien we een uitbreiding van capaciteit van 1 fte Consulent Werk en Inkomen, vanwege taakuitbreidingen op het gebied van de nieuwe wet Schuldhulpverlening, de dubbele taakstelling statushouders en nieuwe wet Inburgering. De inhuur van extern personeel wordt zoveel als mogelijk verder beperkt en wanneer er een vacature ontstaat, wordt, evenals in 2021, eerst gekeken of en wanneer deze opengesteld moet worden. Ook in 2022 zal bij de loonsomsturing rekening gehouden worden met de doorlooptijd van een werving- en selectieprocedure van drie maanden. Afhankelijk van de functie en de arbeidsmarkt kan de procedure langer duren dan de genoemde 3 maanden.

Ten aanzien van de bezuiniging van 2,5% op de formatie is in de begroting van 2021 aangegeven dat de verwachting is dat er vanaf 2023 bespaard kan worden op de formatie. De investeringen die wij het afgelopen jaar hebben gedaan in de verdere professionalisering van de organisatie, onder andere door het oplossen van de knelpunten, zullen hier een bijdrage aan leveren. Vanaf 2023 wordt structureel een bedrag van € 250.000 in de begroting opgenomen aan bezuinigingen op de formatie door natuurlijk verloop.

Externe inhuur

Wij streven er naar het percentage dat uitgegeven wordt aan externe inhuur terug te brengen naar maximaal 10% van de loonsom door kritisch te kijken naar de noodzaak van inhuur, het niet inhuren van externen tijdens de vacatureperiode en het flexibeler inzetten van eigen personeel en het vergroten van de interne mobiliteit.

HR Gesprekscyclus

Een nieuwe HR gesprekscyclus welke beter aansluit bij de stip op de Staphorster horizon (de praatplaat), de kernwaarden van de organisatie en de wens om medewerkers meer zelf de regie te geven over hun loopbaan, zal worden meegenomen in de verdere doorontwikkeling van de organisatie (zie hiervoor het punt bedrijfsvoering - organisatie algemeen)

Digitalisering personeelsmanagement (e-HRM)

In 2022 gaan wij verder met de digitalisering van het personeelsmanagement door e-HRM. Dit zorgt voor meer transparantie doordat HR-informatie breder toegankelijk is. Het streven is om de personeelsdossiers in 2022 in het personeelsmanagementsysteem op te nemen.

Opleiden en ontwikkelen

Ook in 2022 zal het opleiden en ontwikkelen van personeel een belangrijke rol spelen in het HRM beleid. Hierbij is aandacht voor zowel vakinhoudelijke opleidingen en trainingen, maar ook voor opleidingen en trainingen in het kader van persoonlijke ontwikkeling. Het doel is om de duurzame inzetbaarheid van medewerkers te vergroten. Ook is er aandacht voor het intern doorstromen. In 2022 wordt 1,75% van de loonsom begroot voor opleiding en ontwikkeling. Daarnaast is er een afzonderlijk budget voor coaching.

Loonsomsturing

Door gebruik te maken van loonsomsturing worden overschrijdingen bij de uitvoering van de basistaken

opgevangen binnen de totale loonsom. Er wordt geen aanvullend percentage van de loonsom geraamd voor inzet van externen of ziektevervanging. Hierdoor is het mogelijk op een flexibele manier externen in te zetten. De verantwoordelijkheid voor de loonsomsturing ligt bij de teams en het management. In 2021 en 2022 zullen wij over stappen van loonsomsturing naar sturen op de formatie.

Personeelsformatie in fte's

Organisatie onderdeel	Formatie Werkelijk 2021	Formatie Begroot 2022	Formatie Begroot 2023	Formatie Begroot 2024	Formatie Begroot 2025
College + griffie + Babsen	4,76	5,43	5,76	5,76	5,76
Secretaris	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Bestuur & Managementondersteuning	65,45	65,45	65,45	65,45	65,45
Ontwikkeling & Beheer	70,41	70,41	70,41	70,41	70,41
Samenleving	30,14	31,14	31,14	31,14	31,14
Taakstelling natuurlijk verloop			-3,50	-3,50	-3,50
Totaal organisatie	171,76	173,43	170,26	170,26	170,26

In april 2021 is het formatieboek door het MT vastgesteld, deze vormt de basis voor de formatiesturing. In dit formatieboek is 171,76 fte opgenomen. In de begroting 2022 zien we een toename van 1,67 fte. Dit betreft 1 fte voor de Consulent Werk & Inkomen, vanwege taakuitbreidingen. Daarnaast wordt per 1 mei 2022 het aantal wethouders weer op 3 fte gezet. Dit betekent op jaarbasis 2,67 fte in 2022, in 2023 3 fte. Dit laatste verklaart de toename van 0,33 fte in 2023. Vanaf 2023 is rekening gehouden met de taakstelling op natuurlijk verloop ad € 250.000, omgerekend in fte's gaat dit om ongeveer 3,5 fte dat bezuinigd moet worden.

Verschillende programma's kunnen in de toekomst gevolgen hebben voor de formatie, bijvoorbeeld vanuit de invoering Omgevingswet of de WOO. Zodra deze formatieve gevolgen in beeld gebracht zijn zullen deze worden verwerkt in het meerjarig perspectief, zowel formatief als financieel.

Trainees

In de begroting is per afdeling één fte opgenomen voor trainees. Een traineeship is een (starters)functie waarin een medewerker gedurende een periode van twee jaar de kans krijgt om ervaring op te doen, en met die ervaring de arbeidsmarkt op te gaan. In het programma van een trainee staat de combinatie van werken en leren centraal. Onze trainees worden in twee jaar tijd opgeleid en kunnen wanneer er een vacature binnen Staphorst ontstaat uiteraard doorstromen op deze vacature. Ook worden trainees gezien als interne kandidaten binnen de Talentenregio.

Wet banenafpraak

Het bieden van een werkomgeving voor mensen met een arbeidsbeperking is een onderdeel van goed werkgeverschap. Het creëren van banen bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking is onderdeel van de Wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten. Op basis van het huidige aantal fte's binnen de organisatie en het vastgestelde quotumpercentage van 2,74 % voor 2022 moet de gemeente Staphorst eind 2022 6,6 banen realiseren voor mensen uit de doelgroep. De norm voor één baan is gesteld op 25,5 uur per week. Op dit moment, juli 2021, hebben wij 19 banen gerealiseerd in het kader van de Wet Banenafpraak. Hierbij zijn de medewerkers die per 1 januari 2021 overgenomen zijn vanuit Reestmond meegenomen. Hiermee voldoen we voor 2022 wederom ruimschoots aan het quotum.

Generatiepact/pensioen

Het generatiepact is een onderdeel van ons vitaliteitsbeleid. In de onderhandelingen van de Cao Gemeenten wordt gekeken naar de mogelijkheid om het generatiepact standaard in de Cao op te nemen. Tot die tijd kunnen onze medewerkers gebruik maken van het generatiepact van Staphorst. Medewerkers die binnen 10 jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken mogen 20% minder gaan werken tegen doorbetaling van 90% van het loon.

Medewerkers die binnen 6 jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken mogen 50% minder gaan werken tegen doorbetaling van 75% van het loon. De gemiddelde leeftijd van de organisatie komt, mede door deze regeling, lager uit dan het gemiddelde bij gemeenten met een vergelijkbare omvang.

Huisvesting

Werken waar, wanneer en hoe je dat wilt. Dat is in het kort het nieuwe Werken (HNW). Hierbij gaat het om het werk wat verricht wordt en niet het perse aanwezig zijn en uren maken. Als medewerker krijg je de ruimte en de vrijheid om je werk binnen bepaalde grenzen naar eigen inzicht te doen. HNW betekent dus flexibeler werken, ook bijvoorbeeld thuis, met meer zelfstandigheid. Hierdoor kun je beter bepalen hoe je je werk effectiever, efficiënter en - niet onbelangrijk - plezieriger invult. Dit betekent wel dat kantoren en gemeentehuizen hier op ingericht worden met bijvoorbeeld: stiltekamers, bel gelegenheden, ontmoetingsplekken met audiovisuele voorzieningen, ict voorzieningen gericht op mobiel werken etc. Ook werkplekken moeten flexibel worden ingericht, door bijvoorbeeld hoog – laag bureaus, zodat er gemakkelijk van werkplek gewisseld kan worden en voldaan wordt aan de Arbo eisen. Het huidige gemeentehuis voldoet hier nog niet aan. Dit wordt meegenomen in het project Toekomstbestendig gemeentehuis. Met dit project wordt in 2022 verder uitvoering gegeven aan het verduurzamen en herinrichten van het gemeentehuis Staphorst.

Gemeentelijke heffingen/basisregistraties

Uitbreiding lokaal belastinggebied

De VNG pleit al langere tijd voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. Gemeenten zijn nu voor een belangrijk deel van hun inkomsten afhankelijk van uitkeringen door het Rijk. Ondanks ingenieuze verdeelsleutels blijkt het niet mogelijk om de financiële middelen volledig aan te laten sluiten op de gemeentelijke taken. Een eigen belastinggebied van voldoende omvang is dan ook van groot belang om als gemeenten de vele taken waar te kunnen maken. Daarnaast biedt een eigen belastinggebied de lokale politiek betere mogelijkheden om keuzes te maken en verantwoording aan de kiezers af te leggen.

Ontwikkeling WOZ

Investerings voor een adequate WOZ-uitvoering (bron Waarderingskamer). Om te zorgen dat er een maatschappelijk draagvlak voor en vertrouwen in de WOZ-waarden blijft, moet de WOZ-uitvoering de komende jaren mee-ontwikkelen met maatschappelijke en technische ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen vragen om investeringen van de gemeenten en hebben overigens een breder bereik dan uitsluitend de WOZ-uitvoering. De WOZ-uitvoering wordt in toenemende mate een geïntegreerd onderdeel van de bijhouding van (GEO)basisregistraties en van geïntegreerde communicatie met inwoners en bedrijven die "regie op hun gegevens" willen.

Ontwikkelingen GEO-informatie (GeoVisie)

Geografische gegevens worden steeds belangrijker. Om die reden heeft Staphorst een GeoVisie vastgesteld. Deze visie voorziet in het nut en de noodzaak een kwalitatief goede beheerorganisatie op te zetten met betrekking tot de GEO-gerelateerde basis- en kernregistraties. Van belang is uiteindelijk met de juiste applicaties en koppelvlakken, processen en taakverdeling te komen tot een situatie waarbij sprake is van een beheerorganisatie en gewerkt wordt met het concept "éénmalig inwinnen en meervoudig gebruik". Op deze manier kunnen de baten maximaal worden benut en wordt gebruik gemaakt van de juiste, kwalitatief hoogwaardige gegevens. Dit is van belang omdat overheden verplicht zijn gebruik te maken van de gegevens uit de basisregistraties. Het belang van een goede beheerorganisatie is bovenal hoog gelet op de komst van het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Onjuiste informatie kan resulteren in problemen. Er zijn binnen de gemeente Staphorst al diverse stappen gerealiseerd om te komen tot de gewenste beheerorganisatie.

Samenhangende objectenregistratie

Een samenhangende objectenregistratie of centrale objectenregistratie (COR) is één centraal georganiseerde uniforme registratie met daarin basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid. Daaronder verstaan we objecten die in het terrein zichtbaar zijn, zoals gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en bomen, aangevuld met enkele objecten als woonplaatsen en openbare ruimten. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de WOZ-administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit de registraties voor het beheren van de openbare ruimte (BOR) in de objectenregistratie worden opgenomen. Hierdoor wordt dubbele opslag van objectinformatie zoveel mogelijk voorkomen ('éénmalig registreren, meervoudig gebruik).

Tekst onder tabel

In april 2021 is het formatieboek door het MT vastgesteld, deze vormt de basis voor de formatiesturing. In dit formatieboek is 171,76 fte opgenomen. In de begroting 2022 zien we een toename van 1,67 fte. Dit betreft 1 fte voor de Consulent Werk & Inkomen, vanwege taakuitbreidingen. Daarnaast wordt per 1 mei 2022 het aantal wethouders weer op 3 fte gezet. Dit betekent op jaarbasis 2,67 fte in 2022, in 2023 3 fte. Dit laatste verklaart de toename van 0,33 fte in 2023. Vanaf 2023 is rekening gehouden met de taakstelling op natuurlijk verloop ad € 250.000, omgerekend in fte's gaat dit om ongeveer 3,5 fte dat bezuinigd moet worden.

Verschillende programma's kunnen in de toekomst gevolgen hebben voor de formatie, bijvoorbeeld vanuit de invoering Omgevingswet of de WOO. Zodra deze formatieve gevolgen in beeld gebracht zijn zullen deze worden verwerkt in het meerjarig perspectief, zowel formatief als financieel.

Trainees

In de begroting is per afdeling één fte opgenomen voor trainees. Een traineeship is een (starters)functie waarin een medewerker gedurende een periode van twee jaar de kans krijgt om ervaring op te doen, en met die ervaring de arbeidsmarkt op te gaan. In het programma van een trainee staat de combinatie van werken en leren centraal. Onze trainees worden in twee jaar tijd opgeleid en kunnen wanneer er een vacature binnen Staphorst ontstaat uiteraard doorstromen op deze vacature. Ook worden trainees gezien als interne kandidaten binnen de Talentenregio.

Wet banenafpraak

Het bieden van een werkomgeving voor mensen met een arbeidsbeperking is een onderdeel van goed werkgeverschap. Het creëren van banen bij reguliere werkgevers voor mensen met een arbeidsbeperking is onderdeel van de Wet banenafpraak en het quotum arbeidsbeperkten. Op basis van het huidige aantal fte's binnen de organisatie en het vastgestelde quotumpercentage van 2,74 % voor 2022 moet de gemeente Staphorst eind 2022 6,6 banen realiseren voor mensen uit de doelgroep. De norm voor één baan is gesteld op 25,5 uur per week. Op dit moment, juli 2021, hebben wij 19 banen gerealiseerd in het kader van de Wet Banenafpraak. Hierbij zijn de medewerkers die per 1 januari 2021 overgenomen zijn vanuit Reestmond meegenomen. Hiermee voldoen we voor 2022 wederom ruimschoots aan het quotum.

Generatiepact/pensioen

Het generatiepact is een onderdeel van ons vitaliteitsbeleid. In de onderhandelingen van de Cao Gemeenten wordt gekeken naar de mogelijkheid om het generatiepact standaard in de Cao op te nemen. Tot die tijd kunnen onze medewerkers gebruik maken van het generatiepact van Staphorst. Medewerkers die binnen 10 jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken mogen 20% minder gaan werken tegen doorbetaling van 90% van het loon. Medewerkers die binnen 6 jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken mogen 50% minder gaan werken tegen doorbetaling van 75% van het loon. De gemiddelde leeftijd van de organisatie komt, mede door deze regeling, lager uit dan het gemiddelde bij gemeenten met een vergelijkbare omvang.

Paragraaf 5 - Verbonden partijen

Algemeen

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de financiële mate van betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden waarin onze gemeente in financieel opzicht participeert en (tevens) een bestuurlijke invloed kan uitoefenen. Voor de visie op de verbonden partijen wordt verwezen naar de nota verbonden partijen.

Beleidskader

De nota verbonden partijen is door de raad op 11 mei 2021 vastgesteld.

2 | Bestaande verbonden partijen - Gemeenschappelijke regelingen

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) IJsselland te Zwolle				
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Deelname in algemeen bestuur wethouder A. Mussche en als plv lid L. Mulder. Iedere gemeente heeft 1 stem.			
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage van € 750.000 voor 2022. Dit is 3,72% van het totaal van de ontvangen bijdragen door de GGD IJsselland.			
Openbaar belang/ doelstelling	<p>GGD IJsselland werkt aan een gezonde samenleving: vitale inwoners in een gezonde leefomgeving. Dit doen we door het uitvoeren van onderzoek, het signaleren van gezondheidsrisico's, het adviseren van gemeenten en inwoners, het bevorderen van gezond gedrag en het bieden van een vangnet voor mensen die (tijdelijk) niet zelfredzaam zijn. Zo vergroten we gelijke kansen op een gezond leven. We werken voor én met de elf gemeenten in IJsselland en samen met diverse organisaties: voor een gezonde samenleving.</p> <p>GGD IJsselland is daarnaast onderdeel van een samenhangend aanbod van publieke gezondheid in Nederland en voert taken uit zoals deze in de wet Publieke gezondheid aan gemeenten zijn opgedragen.</p>			
Financiële kengetallen (x €1.000)		Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
	Eigen vermogen	2.916	1.418	1.500
	Vreemd vermogen	17.477	8.038	7.669
	Resultaat	293-	0	0
Risico's	<p>Elke gemeente geeft een bijdrage per inwoner voor de basisproducten die voor alle gemeenten gezamenlijk worden uitgevoerd (inwonerbijdrage). GGD IJsselland voert een actief financieel risicobeleid. De weerstandscapaciteit wordt geëvalueerd op basis van een financiële risico-inventarisatie.</p> <p>Aanvullende producten en diensten worden gefinancierd door de gemeenten die deze afnemen. Voor de risico's voor incidentele aanvullende diensten (maatwerk en projecten) is een aparte voorziening getroffen. Risico's voor structureel aanvullende producten kunnen niet ten laste komen van alle gemeenten in de Gemeenschappelijke regeling.</p> <p>Indien de weerstandscapaciteit niet voldoet, kunnen gemeenten – naar rato van het inwonertal - worden aangesproken op een eventueel exploitatietekort.</p> <p>Op basis van de meerjarenraming van GGD IJsselland is het risico voor de deelnemende gemeenten klein.</p>			

Ontwikkelingen	In de programmabegroting zijn de verwachte ontwikkelingen verwerkt. Ten opzichte van 2021 neemt het volume van de begroting 2022 met € 386.000 toe, deze komt o.a. door de ontwikkeling van loon- en prijsindex.
----------------	--

Veiligheidsregio IJsselland te Zwolle				
Bestuurlijk belang	11 deelnemende gemeenten. Deelname in het algemeen bestuur door burgemeester J. ten Kate.			
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage: voor 2022 € 1.014.067 voor 2022. Percentage van het totaal: 2,7%.			
Openbaar belang/ doelstelling	In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Op basis hiervan zijn in Nederland 25 veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ). Veiligheidsregio IJsselland richt zich op het voorkomen en bestrijden (van de gevolgen) van branden, ongevallen, rampen en crises. Dit gebeurt in het gebied van de elf, via een gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten.			
Financiële kengetallen (x €1.000)		Jaarrekening 2020 (stand 31-12-2020)	Begroting 2021 (stand 31-12-2021)	Begroting 2022 (stand 31-12-2022)
	Eigen vermogen	7.324	5.217	5.090
	Vreemd vermogen	32.545	36.138	32.623
	Resultaat	1.864	0	0
Risico's	<p>De veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) beschikt over een risicoprofiel van geïventariseerde risico's in de organisatie. Dit was de basis voor het besluit om de reserve/ weerstandscapaciteit te bepalen op 1 miljoen euro (85% zekerheidspercentage). Het profiel bestaat uit 10 risico's met de meeste invloed op de benodigde weerstandscapaciteit, de kans daarop en mogelijk financieel gevolg.</p> <p>De Veiligheidsregio houdt daarnaast rekening met toenemende kosten van de vrijwillige brandweer vanwege Europese regelgeving, gericht op loongelijkstelling voor beroepsmedewerkers en vrijwilligers bij gelijke taakinvoering. De structurele kosten kunnen oplopen tot € 1,7 mln. Richting het Veiligheidsberaad was en is de insteek van de VRIJ, dat het Rijk verantwoordelijk is voor de meerkosten, die voortkomen uit deze stelsel/systeemwijziging.</p> <p>Er wordt al enige tijd gesproken om een nieuwe verdeelsleutel te hanteren als basis voor de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wanneer dit ingevoerd wordt zijn er financiële consequenties voor de bijdragen van de verschillende deelnemende gemeenten. De Veiligheidsregio heeft aangegeven dat de incidentele reservering uit het jaarrekeningresultaat kan worden ingezet om voor de nadeelgemeenten stapsgewijze groei naar de nieuwe situatie mogelijk te maken.</p>			

Ontwikkelingen	<p>De kosten worden vanaf 2017 voor 75% verdeeld op basis van de historische kosten en voor 25% op basis van een meer geobjectiveerde methodiek, te weten het gemeentefonds. Er wordt al enige tijd gesproken over een nieuwe verdeelsleutel. Momenteel is de verwachting dat het startmoment voor het toepassen van de nieuwe verdeelsleutel vanaf de begroting 2023 wordt ingevoerd. De verdeling zal naar verwachting 50 % historische kosten worden en 50% op basis van objectieve kosten. Hiermee ontstaat een nieuwe 0-situatie en het bestuur maakt geen afspraken over eventuele verdere vervolgstappen m.b.t. de verdeelsleutel. Bij nieuw regionaal beleid op termijn ontstaat er een heroverwegingsmoment om te beoordelen of de verdeelsleutel dan nog passend is. De incidentele reservering uit het jaarrekeningresultaat kan worden ingezet om voor de nadeelgemeenten stapsgewijze groei naar de nieuwe situatie mogelijk te maken.</p> <p>Daarnaast wordt in 2021 landelijk een besluit genomen over de toekomst van de vrijwillige brandweer. Mogelijke scenario's worden onderzocht, waarbij taakdifferentiatie en beroepsaanstellingen mogelijkheden zijn. Dit betekent een grote transitie voor brandweezorg, maar dit heeft ook veel impact op de processen van bedrijfsvoering.</p>
----------------	--

Werkvoorzieningsschap Reestmond te Meppel			
Bestuurlijk belang	De gemeenten Meppel, Westerveld en Staphorst nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Reestmond. Wethouders L. Mulder en A. Mussche zijn vertegenwoordigd het Algemeen Bestuur namens de gemeente Staphorst. In het Dagelijks Bestuur is de gemeente vertegenwoordigd door wethouder A. Mussche.		
Financieel belang gemeente	In de begroting 2022 is een gemeentelijke bijdrage van € 892.000 opgenomen.		
Openbaar belang/ doelstelling	Het zorg dragen voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische of sociale beperkingen.		
Financiële kengetallen (x €1.000)		Begroting 2021 (stand 31-12-2021)	Begroting 2022 (stand 31-12-2022)
	Gemeentelijk belang in verb. partij	8%	9%
	Eigen vermogen	€ 1.680	€ 1.430
	Vreemd vermogen	€ 2.020	€ 2.219
	Operationeel resultaat (voor gem. bijdr.)	-/- € 10.205	-/- € 10.002
Risico's	De ontwerpbegroting 2022 van Reestmond is op 8 juni 2021 vastgesteld.		
Ontwikkelingen	De zogenaamde "Groen & Grijs activiteiten" van Westerveld en Staphorst maken per 01-01-2021 geen deel meer uit van de begroting van Reestmond. Beschut werken is ondergebracht bij Reestdal werken B.V., in de uitwerking van de begroting 2022 van Reestmond is hiermee geen rekening gehouden.		

Bij de bepaling van de gemeentelijke bijdrage wordt uitgegaan van een verdeling op basis van het aantal SE's.

Regionaal Serviceteam Jeugd IJsselland (BVO)

Bestuurlijk belang	De (bedrijfs) uitvoeringsorganisatie - BVO is opgericht door 11 gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. Bovengenoemde 11 gemeenten nemen in deze nieuwe vorm van een GR, waar geen sprake is van een algemeen bestuur, alleen van een dagelijks bestuur. In dit dagelijks bestuur is Staphorst vertegenwoordigd door wethouder A. Mussche. Het bestuur besluit bij volstrekte meerderheid van stemmen.			
Financieel belang gemeente	Het financieel belang komt tot uiting in de jaarlijkse bijdrage: voor 2022 is een bijdrage van € 39.373 opgenomen in de begroting. Dit betreft 2,26% van de totale bijdrage uit de GR die RSJ IJsselland ontvangt. Betreft de kosten van de uitvoeringsorganisatie sec; derhalve exclusief het budget voor de zorg kosten.			
Openbaar belang/ doelstelling	De uitvoeringsorganisatie is opgericht door 11 gemeenten die in opdracht van deze samenwerkende gemeenten verantwoordelijk is voor de inkoop, contractmanagement, monitoring, (financiële) administratie en regionale inhoudelijke thema's van de jeugdhulp.			
Financiële kengetallen (x €1.000)		Jaarrekening 2020 (stand 31-12-2020)	Begroting 2021	Begroting 2022
	Eigen vermogen	0	0	0
	Vreemd vermogen	2.713	onbekend	onbekend
	Resultaat	0	0	0
Risico's	Gezien de risico's, de mitigerende maatregelen en de huidige bijdrageregeling is het niet nodig om een eigen weerstandsvermogen op te bouwen binnen het RSJ IJsselland.			
Ontwikkelingen	De begroting 2022 gaat uit van het werkgeverschap bij RSJ IJsselland, met een beperkte flexibele schil.			

Omgevingsdienst IJsselland te Zwolle

Bestuurlijk belang	Deelname in Algemeen Bestuur. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.
--------------------	--

Financieel belang gemeente	Op basis van de verdeelsleutel (4,7%) en de overige diensten is de bijdrage van de gemeente Staphorst: € 518.720.			
Openbaar belang/ doelstelling	De Omgevingsdienst IJsselland wil een hoogwaardige bijdrage leveren aan een veilige, gezonde, aantrekkelijke en duurzame omgeving om in te wonen, werken en leven. Onder het motto 'Lokale binding, regionale bundeling' combineert de Omgevingsdienst nabijheid met schaalvergroting. De verbinding van kwaliteitsverbetering en efficiencywinst komt zo binnen bereik. De Omgevingsdienst is een betrouwbare partner in de keten met het Openbaar Ministerie (OM), politie, Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) en Veiligheidsregio (VR) en een samenwerkingspartner van de waterschappen in Overijssel. De Omgevingsdiensten die zijn ontstaan hebben het doel om meerwaarde te creëren op het gebied van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsdienst IJsselland wil van toegevoegde waarde zijn voor het bedrijfsleven, de inwoners en de leefomgeving van IJsselland.			
Financiële kengetallen (x €1.000)		Jaarrekening 2020 (stand 31-12-2020)	Begroting 2021	Begroting 2022
	Eigen vermogen	640	316	316
	Vreemd vermogen	1.409	1.883	1.751
	Resultaat	313	0	0
Risico's	<p>Door een onafhankelijke deskundige is geconstateerd dat de begroting van de ODIJ kwetsbaar is en er beperkt grip is op de bedrijfsvoering. Deze deskundige adviseert dan ook om de uitgangspunten en de opzet van de financiering te herzien. Daarom is een Plan van Aanpak uitgewerkt langs vijf sporen, de financiële impact van de herinrichting van de begroting en de financiële effecten van het plan van aanpak zijn nu echter nog niet duidelijk. Ook de onduidelijkheid over de effecten van een herijking van de financieringsgrondslagen leidt tot een (financieel) risico. In onze risicoanalyse hebben wij hier rekening mee gehouden. Zie hiervoor de paragraaf weerstandsvermogen en risicomangement.</p> <p>In de begroting van de Omgevingsdienst is aangegeven dat de risico-inventarisatie zoals deze nu is vastgesteld resulteert in een benodigd weerstandsvermogen van 311.000 euro. Dit bedraagt ongeveer 3% van de begroting.</p>			
Ontwikkelingen	In maart 2021 is een Plan van Aanpak waarbij de OD in 5 sporen werkt aan een efficiënt ingerichte organisatie die financieel in control is en focust op een rendementsverbetering van de beschikbare capaciteit. Ook wordt de komende periode gewerkt aan voorstellen voor een herijking van de financieringsgrondslagen, met ingang van 2023. De kosten die hiermee samenhangen, worden in een afzonderlijke begrotingswijziging 2021 opgenomen en zijn niet in de begroting 2022 verwerkt.			

3 | Bestaande verbonden partijen - Vennootschappen en coöperaties

BNG Bank N.V. , Den Haag	
Bestuurlijk belang	Eén stem per aandeel van € 2.50. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder

Financieel belang gemeente	30.030 aandelen ad € 2,50 totale waarde € 75.075. Het dividendbedrag voor 2021 is geraamd op € 55.600.	
Openbaar belang/ doelstelling	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Financiële kengetallen (x €1 milj.)	Provincies en gemeenten worden geacht vooruit te kijken tot en met het komende begrotingsjaar, maar helaas kan de BNG bank deze financiële informatie niet verstrekken. BNG Bank emitteert leningen, die beursgenoteerd zijn. Om die reden is BNG Bank gehouden aan de regels die de Autoriteit Financiële Markten stelt aan het verstrekken van mogelijk koersgevoelige informatie. Het verstrekken van cijfers en verwachtingen over eigen vermogen en netto resultaat valt daar uitdrukkelijk onder. BNG Bank gaat pas tot publicatie van de gerealiseerde resultaten over na behandeling van de door de externe accountant goedgekeurde jaarrekening en het voorstel tot winstuitkering door de Raad van Commissarissen. Gegeven de complexiteit van de boekhoudkundige regelgeving die voor het bankwezen geldt en de omvang van de balans van BNG Bank, kunnen de definitieve gegevens over het lopende jaar 2021 in de loop van 2022 beschikbaar worden gesteld. De laatst bekende financiële kengetallen zijn:	
		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig)
	Eigen vermogen	4.364
	Vreemd vermogen	155.262
	Achtergestelde schulden	733
Resultaat	2020: € 1,81 per aandeel	
Risico's	Beperkt, tot deelname in het aandelenkapitaal. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten.	

N.V. Rendo te Meppel

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 4,3%, portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.
Financieel belang gemeente	43 aandelen ad € 453,77, totale waarde € 19.512.
Openbaar belang/ doelstelling	De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.

		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig, stand 31-12-2020)
Financiële kengetallen (x €1.000)	Eigen vermogen	76.899
	Vreemd vermogen	98.621
	Resultaat	9.555
Risico's	Beperkt, tot deelname aandelenkapitaal. Zie ook financieel belang. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten.	

N.V. Rova te Zwolle

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 3,09%. Portefeuillehouder L . Mulder.	
Financieel belang gemeente	1. 217 aandelen, nominaal € 113,45 totale waarde € 24.618. 2. Achtergestelde lening van: € 378.903. Rentevergoeding: 8%.	
Openbaar belang/ doelstelling	Werken aan het terugdringen van afval en het bevorderen van hergebruik van grondstoffen. De gemeente Staphorst draagt zorg voor onze publieke leefomgeving en alles wat daarin gebeurt. Is verantwoordelijk voor de inzameling en verwerking van het afval van inwoners. Omdat beheer in alle dynamiek en hectiek van het dagelijkse leven efficiënt en effectief uit te kunnen voeren werken gemeenten w.o. Staphorst veelal samen. Zo ook binnen ROVA. Als gemeentelijke uitvoeringsorganisatie in dienst van 23 samenwerkende gemeenten heeft deze zich verbonden aan bovengenoemde maatschappelijke verantwoordelijkheid. ROVA heeft zich ontwikkeld tot een duurzaam dienstenbedrijf. Duurzame ontwikkeling begint bij het besef van het dragen van verantwoordelijkheid naar toekomstige generaties en het zuinig moeten zijn op de schaarse grondstoffen die worden verbruikt.	
		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig)
Financiële kengetallen (x €1.000)	Eigen vermogen	35.111
	Vreemd vermogen	57.238
	Resultaat	5.057
Risico's	Beperkt, tot: 1. Deelname aandelenkapitaal. 2. Verstrekte achtergestelde lening ad € 379.000 (afgerond). In het geval van faillissement van de ROVA worden de gemeenten achtergesteld: de achtergestelde gemeenten komen in de volgorde van schuldeisers dus achter de concurrente schuldeisers, en heeft slechts voorrang ten opzichte van de aandeelhouders. 3. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten.	

N.V. Vitens te Zwolle

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,32%, aantal aandelen: 18.531. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.	
Financieel belang gemeente	18.531 aandelen ad € 1, in totaliteit € 18.531. Het bedrag aan dividend dat wordt uitgekeerd bedraagt 40% van het netto resultaat. Tevens heeft de gemeente Staphorst een achtergestelde lening met een oorspronkelijk bedrag ad €1.217.900 (ontstaan 2006 door omzetting preferente aandelen) en een looptijd van 15 jaar. Eind 2021 is deze lening in zijn geheel afgelost en wordt er geen rente meer ontvangen.	
Openbaar belang/ doelstelling	Het produceren, distribueren en leveren van drinkwater aan onze inwoners en andere afnemers en de daarbij horende dienstverlening.	
Financiële kengetallen (x €1 mln.)		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig, stand 31-12-2020)
	Eigen vermogen	557,1
	Vreemd vermogen	1.340,1
	Resultaat	23,9
Risico's	Beperkt tot deelname aandelenkapitaal. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten.	

Enexis Holding N.V. te 's Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,0226%. Portefeuillehouder: wethouder L. Mulder.	
Financieel belang gemeente	Totaal aantal aandelen eind 2020: 33.779. Deze zijn in 2019 gewaardeerd op € 30,38 per stuk. Daarnaast heeft de gemeente Staphorst in 2020 een converteerbare hybride aandeelhouderslening verstrekt aan Enexis Holding N.V. voor een bedrag van € 112.836.	
Openbaar belang/ doelstelling	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt.	
Financiële kengetallen (x €1 mln.)		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig, stand 31-12-2020)
	Eigen vermogen	4.116

	Vreemd vermogen	4.635
	Resultaat na belasting	108
Risico's	<p>Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V.</p> <p>Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.</p> <p>Daarnaast heeft de gemeente Staphorst in 2020 een converteerbare hybride aandeelhouderslening verstrekt aan Enexis Holding N.V. voor een bedrag van € 112.836.</p>	

Wadinko B.V. te Zwolle

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 1,67%. Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.	
Financieel belang gemeente	40 aandelen, geen balanswaarde.	
Openbaar belang/ doelstelling	De vennootschap heeft tot doel het deelnemen in ondernemingen en vennootschappen, met name die welke ten doel hebben het stimuleren van en het deelnemen in ontwikkelingen en projecten op het gebied van milieu, techniek en innovatie, alsmede het daartoe deelnemen in andere ondernemingen en vennootschappen.	
Financiële kengetallen (x €1 mln.)		Jaarrekening 2020 (geen begroting aanwezig)
	Eigen vermogen	65,5
	Vreemd vermogen	5,4
	Resultaat (netto winst)	-3,4
Risico's	Inherent aan haar doelstellingen loopt Wadinko risico's. Door de interne maatregelen, met betrekking tot risicobeheersing, zoals beschreven in de jaarrekening, zijn de risico's voor de aandeelhouders beperkt. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten.	

CSV Amsterdam B.V. te 'S-Hertogenbosch

Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,0216%. Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	432 aandelen : 0,0216% van gestort aandelenkapitaal ad € 20.000, - = € 4,32.		
Openbaar belang/ doelstelling	<p>Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero).</p> <p>De organisatie vervult drie doelstellingen:</p> <p>a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;</p> <p>b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. (hierna Waterland);</p> <p>c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort. De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims worden afgewikkeld. Eventuele claims kunnen door Waterland tot 5 jaar na completion (mei 2019) worden ingediend. Na afwikkeling van deze eventuele claims van Waterland zal de escrow-rekening kunnen worden opgeheven en het restant op deze rekening kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p> <p>CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de redactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet.</p> <p>Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>		
Financiële kengetallen	Balans	2020 (stand 31-12-2020)	2021 (stand 31-12-2021)
	Eigen vermogen	€ 392.593	€ 292.593
	<i>Waarvan reserves</i>	€ 292.593	€ 192.593
	Vreemd vermogen	€ 27.162	€ 25.000
	<i>Waarvan voorzieningen</i>	€ 0	€ 0
	Resultaat na belasting	€ -100.000	€ -100.000

Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.
----------	---

Publiek belang elektriciteitsproductie B.V. te 's-Hertogenbosch			
Bestuurlijk belang	Via stemrecht op aandelen: 0,0216%. Portefeuillehouder wethouder L. Mulder.		
Financieel belang gemeente	432 aandelen. Nominale waarde per aandeel: € 0,01. Totale waarde aandelen: € 1,00.		
Openbaar belang/ doelstelling	<p>Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent. (namens de verkopende aandeelhouders Essent).</p> <p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele.</p> <p>Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfs onderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).</p> <p>In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.</p> <p>Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V.</p> <p>Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ.</p> <p>Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p> <p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.</p> <p>Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>		
Financiële	Balans	2020 (stand 31-12-2020)	2021 (stand 31-12-2021)

kengetallen	Eigen vermogen	€ 1.569.395	€ 1.499.395
	<i>Waarvan reserves</i>	€ 72.573	€ 2.573
	Vreemd vermogen	€ 19.533	€ 5.000
	<i>Waarvan voorzieningen</i>	€ 0	€ 0
	Resultaat na belasting	€ - 70.000	€ -70.000
Risico's	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.		

4 | Bestaande verbonden partijen - Stichtingen en verenigingen

Stichting dagelijks beheer MCR te Rouveen	
Bestuurlijk belang	Via stemrecht in dagelijks bestuur van de MCR. Andere partijen in de stichting: basisschool de Triangel en basisschool de Levensboom.
Financieel belang gemeente	De exploitatiebijdrage aan de stichting voor de kosten van de sportzalen en peuterspeelzaal. Voor het jaar 2022 is geraamd op: € 46.360.
Openbaar belang/ doelstelling	De gemeente geeft het publieksbelang en de behartiging hiervan vorm via de privaatrechtelijke weg door: <ul style="list-style-type: none"> • De wettelijke zorgplicht voor het aanbieden van een ruimte voor gymlessen; • Het initiëren en te faciliteren van het multifunctionele karakter van de MCR vorm en inhoud te geven; • Ruimte te bieden aan het peuterspeelzaalwerk; • De openbare bibliotheek een uitleenruimte ter beschikking te stellen. <p>Door deze constructie worden de beide andere gebruikers hierbij betrokken.</p>
Financiële kengetallen (x € 1.000)	2020 (stand 31-12-2020)
	Eigen vermogen 117

	Vreemd vermogen	46
	Resultaat	14
Risico's	Doordat de exploitatie en beheer van de bijzondere scholen wettelijk op afstand zijn gezet, is er geen sprake van volledige betrokkenheid. De gemeente heeft een (gering) aandeel in deze stichting n.l.: 27%. Basis: vloeroppervlakte.	

Paragraaf 6 - Grondbeleid

Algemene inleiding op de paragraaf

Algemeen

Deze paragraaf beschrijft de gemeentelijke visie op het grondbeleid en de wijze van uitvoering en de ontwikkelingen. Er wordt een actuele prognose van de te verwachten resultaten, de onderbouwing van de geraamde winstnemingen, de beleidsuitgangspunten en de bestaande risico's binnen de grondexploitatie voor de omvang van de reserve opgenomen. Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om de vastgestelde ruimtelijke, en deels ook economische doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid is opgenomen in de omgevingsvisie 'Staphorst voor elkaar' welke is vastgesteld door de raad op 9 januari 2018.

In exploitatie zijnde gronden

Voor het totaal van in exploitatie zijnde complexen geven wij u de volgende uitkomsten:

Dit betreft het complex industrieterrein Bullingerslag.

Geraamde te maken kosten:

Per complex	2022	2023	2024	2025	Totaal
Bullingerslag	625	612	0	0	1.237
Totaal	625	612	0	0	1.237

(x €1.000)

Geraamde verkopen/opbrengsten:

Per complex	2022	2023	2024	2025	Totaal
Bullingerslag	1.026	1.032	0	0	2.058
Totaal	1.026	1.032	0	0	2.058

(x €1.000)

Het geraamde resultaat	2022	2023	2024	2025	Totaal
Het te verwachten resultaat	401	420	0	0	821

(x €1.000)

Strategische gronden

De strategische gronden bestaan uit:

Toekomstige woningbouw Rouveen-Zuid, Esdoornlaan Rouveen, De Slagen volgende fase en IJhorst-West 2, alsmede toekomstig industrieterrein De Esch 0.

	01-01-2021	01-01-2020
Aantal m ² in eigendom zijnde gronden, die nog niet in exploitatie zijn	108.264	107.806
Boekwaarde van deze gronden	3.072	2.951
De gemiddelde boekwaarde per m²	28,38	27,37

Op de strategische gronden mogen geen rente en andere kosten worden bijgeschreven. Indien er geen gronden worden aangekocht, blijft de boekwaarde (per 31 december) praktisch gelijk.

Tussentijdse winstnemingen

Winsten op grondexploitaties mogen niet in de begroting worden opgenomen. Voordelen op grondexploitaties worden bij onze gemeente bij de samenstelling van de jaarrekening ten gunste van de reserve grondexploitatie gebracht.

Risico 's | Reserve

Grondbeleid gaat gepaard met (grote) financiële kansen en risico's. Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen worden genoemd:

a. Conjunctuur- en renterisico's

Hierdoor kan de vraag naar bouwgrond inzakken en renteverliezen ontstaan.

b. Verwerving

Het niet tijdig kunnen verwerven van gronden en het stijgen van aankooprijzen.

c. Milieurisico's

De zogenaamde schone grond verklaring wordt niet afgegeven wegens aangetroffen milieuvervuiling.

d. Planschadeclaims

Omwonenden die zich gedupeerd voelen kunnen op grond van de Wet Ruimtelijke ordening (artikel 6.1) om een schadevergoeding vragen bij de initiatiefnemer.

e. Gevolgen economische crisis

Stagnatie in de woningbouw en industrie en daardoor vertraging in de uitgifte van grond.

Reserve voor grondexploitatie

In de nota reserves en voorzieningen 2019 is bepaald dat, gelet op het bedrijfsrisico, een reserve gebaseerd op ± 30 % van de boekwaarde van de nog niet in exploitatie genomen gronden als voldoende kan worden beschouwd.

	1-1-21	1-1-22	1-1-23	1-1-24	1-1-25
Reserve	2.839	2.735	2.699	2.662	2.625
Boekwaarde strategische gronden	3.072	4.070	4.070	4.070	4.070
Percentage van de boekwaarde	92%	67%	66%	65%	64%

(x € 1.000)

De stand van de reserve is ruim voldoende. Hiermee wordt voldaan aan de hierboven genoemde beleidsbepaling. Door toevoeging van toekomstige winsten zal de reserve in stand worden gehouden. Bij het in exploitatie nemen van De Esch 0, IJhorst-West 2 en Rouveen-Zuid zal de boekwaarde verder afnemen. Door aankoop van gronden voor zowel woningbouw als industrievestiging en bouwrijp maken zal de boekwaarde weer toenemen. De toename van de boekwaarde in 2022 wordt veroorzaakt door de aankoop van de gronden ten behoeve van de ontwikkeling Rouveen-Zuid.

Ontwikkelingen (toekomstige) grondexploitatie

Industrieterrein Bullingerslag

Dit industriële plangebied van netto ca. 11,8ha. wordt voor ca. 75% uitgegeven door de gemeente. De overige ca. 25% wordt geëxploiteerd door zelf realiserende grondeigenaren, die hiervoor aan de gemeente een exploitatiebijdrage betalen. Van de gemeentelijke grondpositie is nog ca. 2,8ha. beschikbaar, waarvan alles in optie is gegeven. De verwachting is dat deze opties dit boekjaar worden omgezet in verkopen en daarop volgend de kaveloverdrachten. De laatste nog beschikbare oppervlakte van de zelf realiserende partij (ca. 0,34ha.) wordt binnenkort notarieel overgedragen.

Industrieterrein De Esch 0

Geruime tijd was de exacte invulling van De Esch 0 afhankelijk van besluitvorming door de raad, in het kader van de beoogde nieuwe op- en afritten op de A28. Recentelijk heeft de raad richting gegeven aan dit gebied, waarbij een invulling met industrieterrains beoogd wordt. In het kader van de regeling Regionale Bedrijventerreinen Programmering West-Overijssel, is dit gebied hiervoor ook in beeld bij de Provincie en de regiogemeentes. De voorbereidingen voor concrete planvorming hiervoor, zal naar verwachting in 2022 zijn beslag krijgen.

Industrieterrein de Esch 4

Momenteel loopt er een procedure om tot een onherroepelijk bestemmings- en grondexploitatieplan te komen voor bedrijventerrein De Esch IV. Deze ontwikkeling speelt in op de vraagbehoefte van lokale ondernemers. De verwachting is dat de kavelluitgifte binnen enkele jaren voltooid wordt. Mede omdat een groot deel van de eigendomsposities in het bezit zijn bij lokale ondernemers, die doormiddel van een exploitatiebijdrage zelf de gronden exploiteren. Omdat de gemeente zelf ook grondeigenaar is, kan de gemeente zelf ook kavels uitgeven. Hiertoe zal in de loop van 2021 een gemeentelijke grondexploitatie ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.

Woningbouw IJhorst- West (Ywehof)

Dit betreft een grondexploitatie die voor rekening en risico van een externe partij wordt gevoerd. Het nog resterende deel van dit woningbouw plangebied wordt ontwikkeld- en uitgegeven door een lokale aannemer (voorheen plangebied van projectontwikkelaar Megahome).

Woningbouw IJhorst-West uitbreiding (Poeleweg)

Dit plangebied van ca. 1,5ha. bruto heeft de gemeente gezamenlijk in eigendom met een derde partij. Hiervoor is in mei 2021 het bestemmingsplan vastgesteld. Een ingesteld beroep bij de RvS maakt dat het bestemmingsplan op een later nog onbekend tijdstip onherroepelijk wordt. De kaververkoop van fase 1 is onder voorbehoud opgestart en de bouwrijpmaak werkzaamheden vangen aan, zodra hiervoor juridisch geen belemmeringen zijn. Het gaat in totaal om 36 kavels (12 vrijstaand, 12 2/1 en 12 rijenwoningen), waarvan de uitgifte in 2 fasen plaatsvindt. De grondexploitatie wordt gezamenlijk uitgevoerd met de medegrondeigenaar.

Woningbouw Rouveen- Zuid

Het woningbouw plangebied Rouveen-Zuid betreft een gebied van bruto ca. 6,2ha., welke volledig in eigendom is bij de gemeente. Momenteel worden er voorbereidingen getroffen om te komen tot concrete planontwikkeling, waarbij in 2021 de bestemmingsplanprocedure beoogd wordt te doorlopen.

Woningbouw De Slagen

Dit betreft een grondexploitatie die voor rekening en risico van een externe partij wordt gevoerd (Staphorst Ontwikkeling, bestaande uit meerdere lokale aannemers).

Verspreid liggende ruilgronden/ cultuurgronden

In 2021 heeft de gemeente de volgende ruilgronden in voorraad die t.z.t. als compensatiegrond kunnen dienen voor de aankoop van gronden voor een andere dan agrarische bestemming:

Sectie	Nr	Ligging	Oppervlakte/ha	Jaar van aankoop
AP	614/615	Tiphoeksweg	2.19.20	2007
AN	380	Schipgravenweg	9.94.05	2007
Totaal			12.13.25	

De boekwaarde bedraagt €365.505,-. Dit is €3,01 per m².

Paragraaf 7 - Lokale heffingen

Inleiding

Algemeen

Belastingen

De uitvoeringsbepalingen van de lokale lasten is vastgesteld in de diverse belastingverordeningen.

Vergelijking omliggende gemeenten

In sommige alinea's wordt een vergelijking gemaakt met omliggende gemeenten. Hiervan maken we gebruik van de Coelo lokale lasten calculator of Cijfernieuws.nl.

Belastingen en heffingen

In deze paragraaf worden de belastingen die de gemeente heeft ontvangen toegelicht. Er wordt gekeken naar de ontvangsten in relatie tot het verleden, ook zal nader ingezoomd worden op afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren. Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit een 8-tal verschillende belastingen/heffingen exclusief de diverse leges.

Daarnaast ontvangt de gemeente nog diverse leges, zoals leges omgevingsvergunning, leges bestemmingsplannen en leges burgerzaken. Deze zijn door de gemeenteraad gelegitimeerd via door de raad vastgestelde verordeningen.

Toerekening overhead op basis van directe personele lasten:

Vanaf vorig jaar, bij de begroting 2021, wordt een nieuwe systematiek gebruikt voor het bepalen van de overheadopslag. De systematiek van toerekenen van de overhead via de personeelslasten rekent een relatief groter bedrag toe aan arbeidsintensieve taken, dus meer aan de dienstverlening (leges) en minder aan de investeringen (rioolheffing). De rechtvaardiging hiervoor is dat de ondersteuning, de middelen en de leiding voornamelijk zijn gericht op de mensen die de taken uitvoeren. Er is een causaal verband gelegd tussen de directe personele lasten in kader van een lokale heffing en de doorbelasting van de overhead.

Een uitwerking van overheaddoorrekening op basis van personeelslasten ziet er als volgt uit: (personeelslasten taakveld) / (totale personeelslasten alle taakvelden exclusief overhead) x overhead = opslag taakveld. In deze benadering wordt de overhead volledig omgeslagen naar rato van de personele kosten. Het bijbehorende overheadpercentage (op de directe personele lasten van de taakvelden) betreft 96,69% voor de begroting 2022.

Deze methodiek voor het toerekenen van overhead aan de kostprijs van rechten en heffingen is opgenomen in de vastgestelde financiële verordening 2021.

Onroerende zaakbelasting

Onder de naam 'onroerende zaakbelastingen' worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken een eigenaren- en gebruikersbelasting geheven.

Soort heffing	Begrote opbrengst 2022 x 1.000	Begrote opbrengst 2021 x 1.000	Begrote opbrengst 2020 x 1.000	Werkelijke opbrengst 2020 x 1.000	Tarief 2022 %	Tarief 2021 %	Tarief 2020 %
OZB E W	€ 2.167	€ 1.897	€ 1.675	€ 1.682	0,1172	0,1154	0,1085
OZB E NW	€ 1.248	€ 1.108	€ 979	€ 974	0,2400	0,2163	0,1970
OZB G NW	€ 821	€ 702	€ 619	€ 620	0,1947	0,1742	0,1584
Totalen	€ 4.236	€ 3.707	€ 3.273	€ 3.276			

*E=eigenaar, G=gebruiker, W=woning, NW=niet woning

Landelijke tarieven 2021	Laagste	Gemiddelde	Hoogste
--------------------------	---------	------------	---------

OZB woningen eigenaar	0,0369%	0,1043%	0,2506%
OZB niet-woningen eigenaar	0,0665%	0,2974%	0,9431%
OZB niet-woningen gebruiker	0,0000%	0,2172%	0,5226%

De gemiddelde waarde in 2021 van een woning in de gemeente Staphorst is € 269.000. In de provincie Overijssel is dit € 231.000 (bron CBS). Voor de raming 2022 is het uitgangspunt een waarde van € 295.000 voor een standaardwoning (rekening houdend met waardeontwikkeling).

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikel 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

I. Vast-recht-tarief

Het vast-recht-tarief stijgt in 2022 naar € 197

Tarief 2022	Tarief 2021	Tarief 2020
€ 197	€ 169	€ 140

II. Ledigingstarief containers

Overzicht van de tarieven in €			
	Tarief 2022	Tarief 2021	Tarief 2020
Vast recht	197	169	140
Ledigingskosten obv gem.led.	40	40	35
Totaal ledigingskosten	237	209	175
Tarief per container R240	10,60/0,00	10,60/0,00	9,21/0,00
Gemiddeld aantal ledigingen v.d. grijze container	3,8	3,8	3,8

Tariefvergelijking afvalstoffenheffing met enkele andere omliggende gemeenten

De tarieven zoals die in het jaar 2021 zijn gehanteerd zijn voor huishoudens met 3 personen (bron Coelo lokale lasten)

Staphorst	Dalfsen	Zwartewaterland	Steenwijkerland	Meppel
€ 217	€ 253	€ 210	€ 248	€ 209

Ontwikkeling kosten inzameling en reserve matiging afvalstoffenheffing (bedragen x €1.000)				
Afvalstoffenheffing	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Kosten ophalen huisvuil	1240	1.203	1.252	1.255
Kosten straatvegen (25%)	19	22	22	18
BTW voordeel	221	230	240	91
Kwijtschelding	26	28	25	22
Overhead en automatisering door belasting	86	100	27	25
Baten afvalstoffenheffing	-1383	-1.211	-996	-1.022
Overige baten (oa dividend en vergoeding verpakkingsmateriaal)	-255	-255	-285	-372
Dotatie aan (egalisatie)voorziening	46			
Saldo	0	117	285	17

Gelet op de aanbevelingen en stellige uitspraken van de notitie lokale heffingen van de commissie BBV, uitgekomen in het voorjaar van 2021 wordt er in de begroting 2022 gewerkt met een egalisatievoorziening voor de afvalstoffenheffing. Het product afval is een gesloten systeem, dotaties en onttrekkingen aan de egalisatievoorziening beperken schommelingen in het tarief. De dotatie aan de voorziening betreft van derden verkregen middelen die in dit kader moeten worden besteed

Zoals vermeld in de jaarrekening 2020 is er sprake geweest van een lagere onttrekking uit de reserve afval i.v.m. veranderende btw regeling voor het gescheiden inzamelen van afval. In 2020 is er een uitspraak geweest van de Hoge Raad dat de gemeente beschouwd wordt als ondernemer voor de omzetbelasting bij het gescheiden inzamelen van afval. Dit heeft geleid tot een BTW correctie over de afgelopen 5 jaar. Op de totale reservepositie van de gemeente heeft dit geen impact. Dit had met name effect op het resultaat 2020, daardoor nemen de vrij besteedbare reserves sneller af dan voorheen geraamd en de reserve afvalstoffenheffing neemt minder snel af dan voorheen geraamd. De reserve matiging afvalstoffenheffing is een egalisatiereserve, waarmee schommelingen in de tarieven wordt beperkt.

Rioolheffing/- aansluitbijdrage

Als gevolg van effectief beheer en behoedzaam investeren zijn de tarieven voor woningen en niet woningen vanaf 2021 verlaagd. Voor 2022 is het mogelijk gebleken om het tarief gelijk te houden. Wanneer het nieuwe beheersplan/GRP is vastgesteld worden tarieven afgestemd op 100% kostendekkendheid met eventuele mutatie uit de reserve. Voor woningen geldt het volgende tarief:

Soort	Tarief 2022	Tarief 2021	Tarief 2020
Rioolheffing (elk huishouden)	€ 208	€ 208	€ 230
Éenm. primaire aansluiting	€ 4.156	€ 4.156	€ 4.095

Tariefvergelijking met enkele andere omliggende gemeenten

De tarieven voor rioolheffing bij woningen zoals die in de gemeente Staphorst gedurende het jaar 2021 zijn gehanteerd voor huishoudens met 2 personen in vergelijking met enkele omliggende gemeenten (bron Coelo lokale lasten calculator).

Staphorst	Dalfsen	Zwartewaterland	Steenwijkerland	Meppel
€ 208	€ 133	€ 322	€ 210	€ 174

Landelijk ligt het gemiddelde tarief voor de rioolheffing 2021 op € 201.

Overzicht baten/lasten riolering: (x €1.000)				
Rioolheffing / aansluitbijdrage	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Totale kosten	1.170	1.119	1.262	1.049
Kosten straatvegen (25%)	19	22	22	18
BTW-voordeel	133	117	125	95
Kwijtschelding	35	35	34	30
Overhead en automatisering	179	195	237	186
Opbrengst rioolheffing	-1571	-1.442	-1.680	-1.590
Dotatie aan (egalisatie)voorziening	35			
Saldo	0	46	0	-212

Gelet op de aanbevelingen en stellige uitspraken van de notitie lokale heffingen van de commissie BBV, uitgekomen in het voorjaar van 2021 wordt er in de begroting 2022 gewerkt met een egalisatievoorziening voor de rioolheffing. De dotatie aan de voorziening betreft van derden verkregen middelen die in dit kader moeten worden besteed. Zonder deze egalisatievoorziening zouden er onnodige schommelingen ontstaan in de tarieven naar de burgers

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die binnen de gemeente voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden, zonder in de gemeente het hoofdverblijf te hebben. De opbrengst wordt aan de algemene middelen toegevoegd. De grondslag voor deze belasting is de (WOZ)-waarde. Het belastingbedrag wordt door middel van tariefklassen vastgesteld. De tarieven bedragen:

Waarde o.a.	Tarief 2022	Tarief 2021	Tarief 2020
Minder dan € 55.000 (stacaravans)	€ 135	€ 133	€ 131

€ 55.000 - € 70.000	€ 413	€ 407	€ 401
€ 70.000 - € 80.000	€ 477	€ 470	€ 463
€ 80.000 - € 90.000	€ 533	€ 525	€ 517
€ 90.000 - € 100.000	€ 596	€ 587	€ 578
€ 100.000 - € 110.000	€ 657	€ 647	€ 637
€ 110.000 - € 120.000	€ 690	€ 680	€ 670
€ 120.000 - € 130.000	€ 752	€ 763	€ 752
€ 130.000 - € 140.000	€ 815	€ 803	€ 791
€ 140.000 - € 150.000	€ 855	€ 842	€ 830
Meer dan € 150.000	€ 894	€ 881	€ 868

Opbrengsten forensenbelasting:

Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
82.600	81.700	78.000	77.000

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die tegen betaling verblijf houden binnen onze gemeente en niet zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van onze gemeente. De opbrengst moet worden gezien als een bijdrage in de kosten van de algemene voorzieningen die de gemeente treft en kunnen dus naar eigen inzicht worden aangewend.

Uitgangspunten

In 2020 is het tarief in Staphorst per overnachting € 0,80. Het tarief voor 2021 is € 0,90 en voor 2022 wordt het tarief €1,00.

In onderstaand overzicht is bij de overige gemeenten en het landelijk gemiddelde uitgegaan van de cijfers van 2021.

Staphorst	Dalfsen	Zwartewaterland	Steenwijkerland	Meppel
€ 0,90	€ 1,35	€ 1,00	€ 1,10	n.v.t

Opbrengsten toeristenbelasting:

	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Opbrengst	€ 94.578	€ 84.178	€ 87.500	€ 64.000
Tarief	€ 1,00	€ 0,90	€ 0,80	€ 0,80

Marktgeden/standplaatsvergunningen

Onder de naam marktgeden wordt een recht geheven voor het innemen van standplaatsen voor de wekelijkse markt te Staphorst. Daarnaast worden leges geheven voor standplaats en ventvergunningen in de gemeente.

	Tarief 2022	Tarief 2021	Tarief 2020
Weekmarkt	1,67/2,39	1,65/2,35	1,60/2,30

De opbrengsten en kosten markten bedragen:

	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Opbrengst	€ 31.071	€ 30.160	€ 24.500	€ 19.000
Kosten	€ 31.575	€ 30.225	€ 25.200	€ 22.000
Saldo	- € 504	-€ 65	-€ 700	-€ 3.000

Begraafrechten

De kosten van begraven en begraafplaatsen zijn (in €)

	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Loonkosten taakveld begraven	205.000	202.000	207.000	210.000
Kosten excl. rente	102.000	106.000	129.000	112.000
Overhead	198.000	194.000	60.000	55.000
Totaal	504.000	502.000	396.000	377.000

De opbrengsten van begraven en begraafplaatsen zijn (in €)

	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Totaal	350.000	345.000	340.000	375.000

Percentage kostendekkendheid

	Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Totaal	69%	69%	85%	99%

Hondenbelasting

Er wordt een belasting geheven van houders van honden. De volgende tarieven zijn van toepassing:

	2022	2021	2020
Tarief 1e hond	€ 46,50	€ 46	€ 45
Tarief 2e en volgende	€ 93	€ 92	€ 90
Kennels	€ 293	€ 289	€ 285

<i>De opbrengst hondenbelasting: (in €)</i>			
Begroting 2022	Begroting 2021	Begroting 2020	Werkelijk 2020
61.500	61.000	60.000	59.000

Overige heffingen/leges

Legesverordening

Onder de naam 'leges' worden een aantal verschillende rechten geheven. Deze heffing wordt opgelegd doordat de gemeente diensten verstrekt. De geraamde opbrengsten zijn hieronder weergegeven:

Soort	Raming 2022	Raming 2021	Raming 2020	Werkelijk 2020
Bouwleges	623	527	522	484

Bestemmingsplan	62	62	62	68
Bouwplan	41	41	40	51
Welstand	24	20	20	12
Leges burgerzaken (incl. rijksl.)	202	201	197	186
APV vergunningen	12	12	12	3
Totaal	964	863	853	804

(x € 1.000)

In onderstaande overzichten ziet u de kostendekkendheidspercentages van de verschillende producten, op basis van titels, conform de begroting 2022:

Samenvatting	Kosten	Opbrengsten	Kostendekking
Algemene dienstverlening	246.220	202.156	82,10 %
Dienstverlening fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning	780.859	759.776	97,30 %
Kostendekking Europese dienstenrichtlijn	23.333	20.435	87,58 %
Totaal	1.050.412	982.367	93,52 %

Gemeentelijke accommodaties

De gemeente Staphorst beschikt over een aantal accommodaties die elk jaar een huur of gebruikersvergoeding genereren. De tarieven worden elk jaar vastgesteld.

Soort	Raming 2022	Raming 2021	Raming 2020	Werkelijk 2020
Dienstencentrum	44	44	43	34
Sporthal	59	59	59	46
Gymzalen	22	22	22	50
Voetbalaccommodaties	59	58	57	43
Totaal	184	183	181	173

(x €1.000)

Kwijtschelding

Belastingplichtigen voor wie het buitengewoon bezwaarlijk is om de aanslag gemeentelijke belastingen te betalen vanwege het lage inkomen kunnen voor kwijtschelding voor riool- en afvalstoffenheffing in aanmerking komen. In

de 'Leidraad Invordering' staan de voorwaarden en berekeningen voor het verlenen van kwijtschelding. Voor welke belastingsoorten en welke mate kwijtschelding mogelijk is heeft de gemeente geregeld in de "Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen".

<i>Aantal in behandeling genomen verzoeken om kwijtschelding riool- en afvalstoffenheffing:</i>				
Kwijtscheldingsverzoeken	Raming 2022	Raming 2021	Raming 2020	Werkelijk 2020
Afgewezen	31	17	12	33
Toegekend	125	149	150	127
Gedeeltelijk toegekend	3	3	3	4
Totaal	159	169	165	164

Verleend bedrag aan kwijtschelding:

Raming 2022	Raming 2021	Raming 2020	Werkelijk 2020
€ 61.607	€ 62.815	€ 59.800	€ 52.000

De kwijtschelding mag evenals de hieraan gewerkte eigen uren en eventuele overige kosten verstrekkingen kwijtschelding meegenomen worden als kostenpost bij de betreffende belastingen. Hierdoor betaalt uiteindelijk de belastingbetaler voor degene die kwijtschelding krijgt.

Lastendruk

In het bovenstaande hebben wij per belastingsoort aangegeven hoeveel de geraamde opbrengst in het begrotingsjaar 2022 zal zijn. Om dit enigszins 'tastbaar' te maken geven wij u aan hoe de belastingdruk over 2021 en voorgaande jaren bedroeg. In deze berekening zijn alleen die belastingen betrokken die nagenoeg voor iedereen van toepassing zijn. Uitgangspunt zijn de lasten voor een eigenaar en bewoner van een "standaardwoning" met een gemiddelde waarde van € 269.000 in 2021. In de jaren ervoor is het gebaseerd op de toen gemiddelde woningwaarden. Voor de raming 2022 is uitgangspunt standaardwoning met waarde van € 295.000 (rekening houdend met waardeontwikkeling).

Soort	Raming 2022	Raming 2021	Werkelijk 2020	Werkelijk 2019	Werkelijk 2018	Werkelijk 2017
Afvalstoffenheffing (vast + variabel)	237	209	175	175	173	171
Rioolheffing	208	208	230	230	230	230
OZB	345	310	277	266	262	258
Totaal	790	727	682	671	665	659

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Exploitatie	Begroting 2022				
	Baten	Lasten	Stortingen	Ontrekkingen	Saldo
0 Bestuur en ondersteuning	30.065.193	-2.822.601	0	0	27.242.592
1 Veiligheid	57.847	-1.446.546	0	8.182	-1.380.516
2 Verkeer, vervoer & waterstaat	80.686	-2.981.230	-860.000	1.361.428	-2.399.116
3 Economie	219.258	-214.048	0	5.000	10.210
4 Onderwijs	391.652	-1.789.407	0	487.822	-909.932
5 Sport, cultuur & recreatie	206.261	-3.774.413	0	518.507	-3.049.645
6 Sociaal domein	2.243.326	-12.545.735	0	92.000	-10.210.409
7 Volksgezondheid & milieu	3.560.474	-5.293.950	0	487.000	-1.246.476
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	1.702.603	-2.462.836	0	30.907	-729.326
9 Overhead	172.853	-7.768.110	0	410.099	-7.185.159
Totaal	38.700.153	-41.098.876	-860.000	3.400.945	142.222

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

1 | Lokale heffingen

Het verloop van de opbrengsten van de niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen is als volgt:

Soort	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijz.)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
OZB	3.277	3.708	4.236	4.936	5.046	5.158
Forensenbelasting	77	82	83	84	85	86
Toeristenbelasting	64	84	95	96	97	98
Hondenbelasting	60	61	61	62	63	64
Totaal	3.478	3.935	4.475	5.178	5.291	5.406

(x €1.000)

2 | Algemene uitkeringen

Soort	Rekening 2020	Begroting 2021 (na wijz.)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Algemene uitkering	22.105	22.512	24.810	24.721	25.067	25.557
Uitkeringsfactoren	1,612	1,676	1,704	1,721	1,741	1,774

(x €1.000)

De geraamde algemene uitkeringen uit het gemeentefonds zijn gebaseerd op de mei-circulaire 2021 en de extra middelen voor de jeugdzorgtekorten (deze worden daadwerkelijk verwerkt in de septembercirculaire 2021), waarbij rekening is gehouden met een uitkeringsfactor in 2022 van: 1,704. Eén punt uitkeringsfactor geeft voor onze gemeente een bedrag van € 14.000.

De uitkeringsfactor in de meerjarenraming voor de jaren 2023 t/m 2025 is resp. 1,721, 1,741 en 1,774. Dit meerjarenperspectief is gebaseerd op de ramingen in lopende prijzen.

3 | Dividend

Geraamd zijn de navolgende dividenden en ontvangen interest:

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Vitens N.V.	0	0	0	16	16	16

Enexis N.V. - dividend	24	23	16	16	16	16
Enexis B.V.- rente deelneming	1	0	2	2	2	2
Rendo N.V. - dividend	325	325	282	282	282	282
Wadinco N.V. - dividend	20	20	20	20	20	20
Rova N.V. - dividend	101	55	55	55	55	55
Rova N.V. - achtergestelde lening	30	30	30	30	30	30
Bank Nederlandse gemeenten	38	85	54	54	55	57
Schikking Attero	2					
	541	539	459	475	476	478

(x €1.000)

4 | Saldo financieringsfunctie

	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten	22	25	25	24	24	24
Lasten	7	4	3	0	0	0
Saldo	-15	-21	-22	-24	-24	-24
Rentelasten						
Doorbelaste rente t.l.v. exploitatie	0	0	0	0	0	0

(x €1.000)

5 | BTW-compensatiefonds

	Rekening 2020	Rekening 2019
Gedeclareerde bedragen	2.580	2.415

(x €1.000)

De afwijkingen tussen de jaren is hoofdzakelijk een gevolg van een hoger of een lager bedrag aan investeringen waarop het BCF van toepassing is (openbaar nut: riolering, wegen, plantsoenen etc.)

6 | Onvoorzien

Saldi van de (hulp)kostenplaatsen:

In de oorspronkelijke raming worden in principe geen voor- en nadelen meegenomen. De begroting dient sluitend te zijn. In de loop van het jaar worden doorgaans bedragen beschikbaar gesteld (middels begrotingswijzigingen) ten laste van onvoorzien.

Onvoorzien:	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Onvoorzien vrij beschikbaar	35	36	36	36
Kapitaallasten (investeringsbudget voor nieuw beleid)		12	9	13
Kapitaallasten (bijstelling activeren uren)		5	10	15
Meicirculaire 2021, labelen middelen voogdij 18+	333	333	333	333
Kapitaallasten (budget kapitaallasten vervanging)		11	21	31
Vacaturestop		-250	-250	-250
Verlagen inhuur	-7	-7	-7	-7
Totaal	361	140	152	171

(x € 1.000)

In de primitieve (meerjaren)begroting wordt een post voor onvoorzien uitgaven opgenomen van € 34. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van ruim € 2 per inwoner.

Incidentele lasten per programma

Incidentele lasten per programma	Begroting 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025
Programma 0 Algemeen bestuur en organisatie				
Programma 1 Openbare orde en veiligheid				

Programma 2 Verkeer en openbare ruimte				
Actualisatie verkeersmodel - t.l.v. reserve zonder bestemming		22		
Groot wegenonderhoud - t.l.v. reserve wegenonderhoud	860	860	860	860
Programma 3 Economie / ondernemen				
Programma 4 Onderwijs				
Uitbreidingskosten CNS - t.l.v. reserve zonder bestemming	10			
Opstellen verplicht Integraal Huisvestingsplan Onderwijs - t.l.v. reserve zonder bestemming	35			
Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en toerisme				
Uitvoeren plan groot onderhoud openbaar groen - t.l.v. reserve zonder bestemming	175	175		
Opstellen beleidsplan spelen en bewegen - t.l.v. reserve zonder bestemming	20			
Beleid ongewenste soorten en invasieve exoten - t.l.v. reserve zonder bestemming	20			
Projectplan permanente bewoning/revitalisering recreatiewoningen - t.l.v. reserve zonder bestemming	80	80		
Programma 6 Sociaal domein				
Gemeentelijke bijdrage Herberg Zwolle - t.l.v. reserve zonder bestemming	10	10	10	
Bijdrage regio Zwolle Human Capital Agenda - t.l.v. reserve zonder bestemming	32	32		
Projectplan dienstencentrum - t.l.v. reserve zonder bestemming	50	50		
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Duurzaamheid - t.l.v. reserve zonder bestemming	487	572	720	703
Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				

Omgevingswet	80	160	135	
Programma 9 Overhead				
Hogedrukreiniger - t.l.v. reserve zonder bestemming		4		
Informatiemanagement - t.l.v. reserve zonder bestemming	205	185	60	
Doorontwikkeling organisatie/onderhoud organisatiecultuur - t.l.v. reserve zonder bestemming	40	40		
Totaal incidentele lasten	2.104	2.190	1.785	1.563

(x €1.000)

Indicentele baten per programma

Incidentele baten per programma	Begroting 2022	MJB 2023	MJB 2024	MJB 2025
Programma 0 Algemeen bestuur en organisatie				
Programma 1 Openbare orde en veiligheid				
Programma 2 Verkeer en openbare ruimte				
Reserve wegenonderhoud	1.039	1.055	1.071	1.087
Reserve zonder bestemming		22		
Programma 3 Economie/ ondernemen				
Programma 4 Onderwijs				
Reserve zonder bestemming	45			
Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en toerisme				
Reserve met bestemming	12	2	2	2
Reserve zonder bestemming	295	255		

Programma 6 Sociaal domein				
Reserve zonder bestemming	92	92	10	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Reserve zonder bestemming	487	572	720	703
Programma 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
Reserve zonder bestemming			135	
Reserve grondexploitatie	31	31	32	32
Programma 9 Overhead				
Reserve zonder bestemming	245	229	60	
Totaal incidentele baten	2.246	2.258	2.030	1.824

(x €1.000)

Toelichting op de incidentele lasten en baten

Toelichting:

Alle incidentele lasten worden gedekt door reserves, zodat er per saldo ten laste of bate van de exploitatiebegroting geen incidentele lasten of baten komen.

Balans

Balans per 31 december 2020 t/m 2025

ACTIVA	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
<u>VASTE ACTIVA</u>						
Materiële vaste activa	29.531	32.626	35.124	35.755	34.085	32.382
Investerings met een economisch nut *	18.588	17.312	20.435	19.512	18.723	17.519
Investerings met een economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven	7.093	8.603	8.502	8.123	7.744	7.746
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	3.850	6.711	6.187	8.120	7.618	7.117
Financiële vaste activa	1.965	1.867	1.835	1.811	1.754	1.685
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	184	184	184	184	184	184
Leningen aan deelnemingen	573	491	491	491	491	491
Overige langlopende leningen	1.208	1.192	1.160	1.136	1.079	1.010
TOTAAL VASTE ACTIVA	31.496	34.493	36.959	37.566	35.839	34.067
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>						
Voorraden	1.019	881	1.364	1.481	87	37
Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	473	300	924	1.344		
Gereed product en handelsgoederen	546	581	440	137	87	37
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	23.657	6.809	5.511	3.800	3.800	3.800

Vorderingen op openbare lichamen	2.597	1.000	2.451	2.451	2.451	2.451
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	19.452	4.809	1.711			
Overige vorderingen	1.608	1.000	1.349	1.349	1.349	1.349
Liquide middelen	10	241	10	10	10	10
Kassaldi	1	1	1	1	1	1
Banksaldi	9	240	9	9	9	9
Overlopende activa	2.270	1.300	1.915	1.915	1.915	1.915
Van Europese of Nederlandse overheid nog te ontvangen specifieke uitkeringen	735	500	500	500	500	500
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.535	800	1.415	1.415	1.415	1.415
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	26.956	9.231	8.800	7.206	5.812	5.762
TOTAAL-GENERAAL	58.452	43.724	45.759	44.772	41.651	39.829
PASSIVA	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025
<u>VASTE PASSIVA</u>						
Eigen vermogen	48.995	37.572	38.098	35.724	33.603	31.769
Algemene reserve	7.806	7.195	9.038	7.975	7.232	6.780
Bestemmingsreserves: - overige bestemmingsreserves	40.702	30.377	29.060	27.749	26.371	24.989
Resultaat na bestemming: nog te bestemmen resultaat	487	0	0	0	0	0
Voorzieningen	2.060	2.601	4.186	3.657	3.988	4.154

Voorzieningen	2.060	2.601	4.186	3.657	3.988	4.154
Vaste schulden met een rentetypische looptijd >1 jaar	99	51	0	0	0	0
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	99	51	0	0	0	0
TOTAAL VASTE PASSIVA	51.154	40.224	42.284	39.381	37.591	35.923
<u>VLOTTENDE PASSIVA</u>						
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd <1 jaar	1.835	1.000	1.475	3.391	2.060	1.906
Kasgeldleningen (openbare lichamen)				1.916	585	431
Overige schulden	1.835	1.000	1.475	1.475	1.475	1.475
Overlopende passiva	5.463	2.500	2.000	2.000	2.000	2.000
Van Europese of Nederlandse overheid ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen	4.410	1.000	750	750	750	750
Nog te betalen bedragen	1.053	1.500	1.250	1.250	1.250	1.250
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	7.298	3.500	3.475	5.391	4.060	3.906
TOTAAL-GENERAAL	58.452	43.724	45.759	44.772	41.651	39.829
Gewaarborgde geldleningen						
Garantstellingen						

(x €1.000)

* Het verloop van de activa is gebaseerd op huidige besluitvorming. Hierbij is nog geen rekening

gehouden met mogelijke toekomstige in exploitatie te nemen gronden, de mogelijke opbrengsten die hieruit voortkomen en het effect hiervan op andere balansposten.

Overzicht reservepositie

Reserves

Ontwikkeling reservepositie 2021 - 2025

Reservenaam	JR 2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene reserves	10.645	10.238	9.038	7.975	7.232	6.780
Bestemmingsreserves	37.862	31.249	29.060	27.749	26.371	24.989
Voorzieningen	2.060	3.861	4.186	3.657	3.988	4.154
Totaal	50.567	45.348	42.284	39.381	37.591	35.923

(x €1.000)

Toelichting

Reservestaat

In bovenstaande reservestaat zijn niet alleen de door uw raad genomen besluiten verwerkt maar ook de voorgenomen investeringen zoals die zijn opgenomen in het overzicht investeringen en waarbij een reserve als dekkingsmiddel is aangewezen. Hierdoor geeft de reservestaat een beter inzicht in de ontwikkeling en de stand van de reserves en voorzieningen. Immers de voorgenomen dekking van investeringen ten laste van een reserve worden weer gegeven.

De toezichthouder gebruikt voor de toetsing van de begroting onder andere de staat van lasten en baten. In de staat van baten en lasten wordt bijvoorbeeld opgenomen de voorgenomen dekking uit de reserves waartoe de raad nog niet toe heeft besloten. Dat is niet wat de provincie vraagt namelijk uitsluitend de verwerking van de genomen besluiten door uw raad. Hierdoor sluiten de bedragen niet aan bij de onderstaande staat van reserves en voorzieningen. Dit "probleem" is opgelost doordat naast onderstaande staat een extra staat samen is gesteld die aan de eis van de provincie voldoet. Opgemerkt wordt dat de onderstaande staat uitsluitend een informatieve waarde heeft. Het wil **niet** zeggen dat de hierin opgenomen dekkingsmiddelen/beschikkingen bij de vaststelling van de begroting formeel beschikbaar zijn gesteld.

Overzicht reserves en voorzieningen

	Saldo 31-12-2020	Saldo 31-12-2021	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2024	Saldo 31-12-2025
Algemene reserves						
Algemene reserve	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
Reserve zonder bestemming *	4.406	4.104	2.940	1.912	1.207	792
Reserve voor grondexploitatie *	2.839	2.734	2.698	2.663	2.625	2.588

Totaal algemene reserves	10.645	10.238	9.038	7.975	7.232	6.780
Overige bestemmingsreserves						
Reserve voor grondexploitatie met bestemming	577	377	377	377	377	377
Reserve dekking nadelig begrotingssaldo '20 - '22	3.885	847	0	0	0	0
Reserve afschrijving investeringen openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.203	7.059	6.754	6.436	6.021	5.608
Reserve zandput Hooijdijk	128	128	128	128	128	128
Reserve rioolbeheer	3.587	3.434	3.434	3.434	3.434	3.434
Reserve matiging afvalstoffenheffing	495	379	379	379	379	379
Reserve met bestemmingen	141	129	117	115	113	110
Reserve wegenbeheer (verkeersinfra)						
a. betonwegen	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
b. asfalt- en elementenverharding	2.223	2.059	1.880	1.685	1.474	1.247
Reserve verkeersontsluiting	500	459	459	459	459	459
Reserve afschrijving gemeentelijke gebouwen	11.608	10.864	10.143	9.470	8.799	8.138
Reserve afschrijving vervoermiddelen	762	632	507	384	305	227
Reserve gebouwenbeheer	1.677	0	0	0	0	0
Reserve automatisering	13	0	0	0	0	0
Reserve EPOS	120	0	0	0	0	0
Reserve duurzaamheid	62	82	82	82	82	82

Reserve sociaal domein	800	0	0	0	0	0
Reserve achtergestelde lening Vitens	81	0	0	0	0	0
Reserve beschermd wonen	0	800	800	800	800	800
Totaal overige bestemmingsreserves	37.862	31.249	29.060	27.749	26.371	24.989
Totaal reserves	48.507	41.487	38.098	35.724	33.603	31.769
Voorzieningen						
Voorziening pensioenverplichting wethouders	1.744	1.841	1.940	2.040	2.142	2.245
Voorziening zandput Hooidijk	40	40	40	40	40	40
Voorziening voormalig personeel	260	167	167	167	167	167
Voorziening reparatie 3e WW-jaar	16	16	16	16	16	16
Voorziening gebouwenbeheer	0	1.797	1.942	1.266	1.449	1.466
Voorziening rioolbeheer	0	0	35	35	35	35
Voorziening matiging afvalstoffenheffing	0	0	46	93	139	185
Totaal voorzieningen	2.060	3.861	4.186	3.657	3.988	4.154
Totaal reserves/voorzieningen	50.567	45.348	42.284	39.381	37.591	35.923

(x € 1.000)

* De meerjarige positieve begrotingssaldi zijn als toevoeging meegenomen in de reserve zonder bestemming. Afhankelijk van de resultaten in de jaarrekeningen kunnen deze toevoegingen daadwerkelijk gerealiseerd worden. Mogelijke toekomstige in exploitatie te nemen gronden, waaruit opbrengsten voort kunnen vloeien en mogelijk tot resultaat kunnen leiden, zijn niet meegenomen in de reservepositie.

Bijlagen

Taakvelden overzicht

Taakveldenoverzicht

Exploitatie	Begroting 2022	Meerjarenbegroting 2023	Meerjarenbegroting 2024	Meerjarenbegroting 2025
Lasten				
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	-1.394.963	-1.406.363	-1.428.141	-1.452.765
0.2 Burgerzaken	-516.124	-525.943	-532.180	-538.510
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	0	0	0	0
0.5 Treasury	-2.901	0	0	0
0.61 OZB woningen	-400.518	-405.903	-411.371	-416.921
0.62 OZB niet woningen	-67.523	-68.536	-69.564	-70.607
0.64 Belastingen overig	-38.866	-39.450	-40.042	-40.643
0.7 Algemene uitkeringen gem.fonds	0	0	0	0
0.8 Overige baten en lasten	-370.800	-149.795	-161.719	-181.438
0.9 Vennootschapsbelasting	-30.907	-31.370	-31.841	-32.319
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	-2.822.601	-2.627.360	-2.674.858	-2.733.204
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-1.087.300	-1.103.302	-1.159.550	-1.176.731
1.2 Openbare orde en veiligheid	-359.245	-355.831	-361.179	-366.608
Totaal 1 Veiligheid	-1.446.546	-1.459.133	-1.520.729	-1.543.338
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	-2.941.579	-3.036.053	-3.192.774	-3.232.599
2.2 Parkeren	-23.674	-23.939	-24.208	-24.481
2.4 Econom. havens en waterwegen	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	-15.977	-16.217	-16.460	-16.707
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	-2.981.230	-3.076.209	-3.233.442	-3.273.788
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	-134.164	-136.933	-139.259	-141.236
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	-45.894	-46.582	-47.281	-48.014
3.4 Economische promotie	-28.990	-29.425	-29.866	-30.314
Totaal 3 Economie	-214.048	-217.940	-221.406	-224.564
4 Onderwijs				
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-636.105	-592.809	-594.539	-593.294

4.3 Onderw.beleid en leerlingzaken	-1.153.302	-1.170.151	-1.187.408	-1.204.924
Totaal 4 Onderwijs	-1.789.407	-1.762.960	-1.781.947	-1.798.218
5 Sport, cultuur & recreatie				
5.1 Sportbeleid en activering	-100.328	-101.833	-93.605	-95.009
5.2 Sportaccommodaties	-1.101.212	-1.115.140	-1.125.910	-1.129.740
5.3 Cultuurpresentatie-participat.	-60.378	-61.284	-62.203	-63.136
5.4 Musea	-59.169	-60.056	-60.957	-61.871
5.5 Cultureel erfgoed	-78.096	-79.193	-80.306	-81.435
5.6 Media	-357.909	-363.278	-368.727	-374.258
5.7 Openbaar groen en recreatie	-2.017.320	-2.000.584	-1.770.423	-1.819.135
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	-3.774.413	-3.781.366	-3.562.131	-3.624.584
6 Sociaal domein				
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	-1.275.603	-1.324.900	-1.293.311	-1.308.983
6.2 Wijkteams	-746.819	-756.948	-767.530	-778.270
6.3 Inkomensregelingen	-2.729.564	-2.800.742	-2.813.390	-2.855.826
6.4 Begeleide participatie	-1.030.276	-1.055.696	-1.081.507	-1.095.704
6.5 Arbeidsparticipatie	-384.141	-389.295	-362.527	-367.837
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-482.905	-490.147	-497.499	-504.961
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.968.314	-1.963.916	-2.022.446	-2.052.783
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-3.711.549	-3.716.343	-3.759.833	-3.856.930
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-112.773	-114.315	-115.879	-107.468
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-103.790	-105.347	-106.927	-108.531
Totaal 6 Sociaal domein	-12.545.735	-12.717.648	-12.820.848	-13.037.293
7 Volksgezondheid & milieu				
7.1 Volksgezondheid	-980.916	-995.130	-1.009.862	-1.024.705
7.2 Riolering	-1.205.469	-1.174.801	-1.186.514	-1.199.071
7.3 Afval	-1.321.171	-1.355.234	-1.409.626	-1.429.745
7.4 Milieubeheer	-1.433.082	-1.531.041	-1.693.321	-1.690.921
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-353.313	-358.342	-363.448	-368.630
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	-5.293.950	-5.414.548	-5.662.770	-5.713.071
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
8.1 Ruimtelijke ordening	-728.975	-818.709	-803.590	-678.619
8.2 Grondexploitatie	-928.855	-997.590	-1.012.554	-1.027.743
8.3 Wonen en bouwen	-805.006	-817.031	-829.313	-841.779

Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	-2.462.836	-2.633.331	-2.645.457	-2.548.140
9 Overhead				
0.4 Overhead	-7.768.110	-8.086.233	-8.049.397	-8.119.229
Totaal 9 Overhead	-7.768.110	-8.086.233	-8.049.397	-8.119.229
Totaal Lasten	-41.098.876	-41.776.727	-42.172.985	-42.615.430
Baten				
0 Bestuur en ondersteuning				
0.1 Bestuur	107.814	109.430	111.072	112.738
0.2 Burgerzaken	203.913	206.971	210.076	213.227
0.5 Treasury	396.286	411.947	418.893	426.392
0.61 OZB woningen	2.381.880	2.830.367	2.893.064	2.955.884
0.62 OZB niet woningen	2.068.793	2.323.317	2.374.754	2.426.962
0.64 Belastingen overig	61.457	62.303	63.238	64.186
0.7 Algemene uitkeringen gem.fonds	24.836.049	24.747.777	25.093.956	25.583.540
0.8 Overige baten en lasten	9.000	9.000	9.135	9.272
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	30.065.193	30.701.113	31.174.187	31.792.201
1 Veiligheid				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	45.742	46.428	47.125	47.831
1.2 Openbare orde en veiligheid	12.105	12.287	12.471	12.658
Totaal 1 Veiligheid	57.847	58.715	59.596	60.490
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
2.1 Verkeer en vervoer	80.686	81.701	82.882	84.125
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	80.686	81.701	82.882	84.125
3 Economie				
3.1 Economische ontwikkeling	11.000	11.000	11.900	12.079
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsreg.	31.072	31.538	32.011	32.491
3.4 Economische promotie	177.186	179.172	181.573	184.296
Totaal 3 Economie	219.258	221.710	225.483	228.866
4 Onderwijs				
4.2 Onderwijshuisvesting	7.655	7.769	7.886	8.004
4.3 Onderw.beleid en leerlingzaken	383.998	390.007	395.858	401.795
Totaal 4 Onderwijs	391.652	397.777	403.743	409.800
5 Sport, cultuur & recreatie				
5.2 Sportaccommodaties	186.267	189.060	191.896	194.774
5.7 Openbaar groen en recreatie	19.995	20.291	20.591	20.896
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	206.261	209.350	212.487	215.670
6 Sociaal domein				

6.1 Samenkracht en burgerparticip.	44.300	44.964	46.541	47.239
6.3 Inkomensregelingen	2.099.608	2.131.092	2.163.059	2.195.504
6.5 Arbeidsparticipatie	44.300	44.964	45.638	46.323
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3.606	3.660	3.715	3.770
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	51.512	52.284	53.068	53.864
Totaal 6 Sociaal domein	2.243.326	2.276.964	2.312.020	2.346.701
7 Volksgezondheid & milieu				
7.2 Riolering	1.571.390	1.594.661	1.617.333	1.643.522
7.3 Afval	1.638.806	1.684.056	1.748.880	1.775.113
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	350.278	355.531	360.864	366.276
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	3.560.474	3.634.247	3.727.077	3.784.912
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
8.1 Ruimtelijke ordening	61.814	62.741	63.682	64.637
8.2 Grondexploitatie	942.557	956.691	971.042	985.607
8.3 Wonen en bouwen	698.232	704.058	713.123	722.323
Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	1.702.603	1.723.490	1.747.846	1.772.567
9 Overhead				
0.4 Overhead	172.853	173.945	175.054	177.680
Totaal 9 Overhead	172.853	173.945	175.054	177.680
Totaal Baten	38.700.153	39.479.011	40.120.375	40.873.010
Stortingen				
1 Veiligheid				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 1 Veiligheid	0	0	0	0
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
0.10 Mutatie reserves	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000
4 Onderwijs				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 4 Onderwijs	0	0	0	0
5 Sport, cultuur & recreatie				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	0	0	0	0
6 Sociaal domein				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 6 Sociaal domein	0	0	0	0
7 Volksgezondheid & milieu				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0

Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	0	0	0	0
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	0	0	0	0
9 Overhead				
0.10 Mutatie reserves	0	0	0	0
Totaal 9 Overhead	0	0	0	0
Totaal Stortingen	-860.000	-860.000	-860.000	-860.000
Onttrekkingen				
1 Veiligheid				
0.10 Mutatie reserves	8.182	8.182	8.182	8.182
Totaal 1 Veiligheid	8.182	8.182	8.182	8.182
2 Verkeer, vervoer & waterstaat				
0.10 Mutatie reserves	1.361.428	1.411.480	1.500.354	1.516.415
Totaal 2 Verkeer, vervoer & waterstaat	1.361.428	1.411.480	1.500.354	1.516.415
3 Economie				
0.10 Mutatie reserves	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal 3 Economie	5.000	5.000	5.000	5.000
4 Onderwijs				
0.10 Mutatie reserves	487.822	442.822	442.822	439.822
Totaal 4 Onderwijs	487.822	442.822	442.822	439.822
5 Sport, cultuur & recreatie				
0.10 Mutatie reserves	518.507	468.753	212.753	204.553
Totaal 5 Sport, cultuur & recreatie	518.507	468.753	212.753	204.553
6 Sociaal domein				
0.10 Mutatie reserves	92.000	92.000	10.000	0
Totaal 6 Sociaal domein	92.000	92.000	10.000	0
7 Volksgezondheid & milieu				
0.10 Mutatie reserves	487.000	572.000	720.000	703.000
Totaal 7 Volksgezondheid & milieu	487.000	572.000	720.000	703.000
8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.				
0.10 Mutatie reserves	30.907	31.370	166.841	32.319
Totaal 8 Volkshuisvesting & Ruimt.ord.	30.907	31.370	166.841	32.319
9 Overhead				
0.10 Mutatie reserves	410.099	346.599	133.849	72.849
Totaal 9 Overhead	410.099	346.599	133.849	72.849
Totaal Onttrekkingen	3.400.945	3.378.207	3.199.801	2.982.140
Saldo van baten en lasten na bestemming	142.222	220.491	287.191	379.719

Overzicht investeringen

Overzicht investeringen

Onderstaand is de meerjareninvesteringsprognose opgenomen. Deze bestaat uit lopende kredieten die in het verleden beschikbaar zijn gesteld, maar nog niet zijn afgerond. Het overzicht is aangevuld met een aantal nieuwe kredieten voor investeringen. Van een aantal kredieten is het restantbedrag opgenomen. Dit wil zeggen dat het project deels afgerond is in het verleden.

Omschrijving van de investering	Nieuw of Bestaand	Meerjarenbegroting 2022 - 2025					Dekking	Ten laste van reserves	Last begroting 2022	Last begroting 2023	Last begroting 2024	Last begroting 2025
		Beschikbaar gesteld										
		< 2021	2022	2023	2024	2025						
Programma 2 Verkeer en openbare ruimte												
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 2	Bestaand - begroting 2019	142.00					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut				
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 3	Bestaand - begroting 2020	152.00					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut				
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 4: nieuw materiaal herinrichting	Bestaand - begroting 2021	145.00					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut				
Herinrichting Staphorst Noordoost fase 5: nieuw materiaal herinrichting	Nieuw			150.00			2023	Reserve afschrijving maatschappelijk nut			150.00	
Renovatie lichtmastenareaal 2019	Bestaand - begroting 2019	50.000					2021	Reserve afschrijving maatschappelijk nut	50.000			
Renovatie lichtmastenareaal 2020	Bestaand - begroting 2020	25.000					2022	Reserve afschrijving maatschappelijk nut		25.000		
Renovatie lichtmastenareaal 2021	Bestaand - begroting 2021	25.000					2022	Reserve afschrijving maatschappelijk nut		25.000		
Renovatie lichtmastenareaal 2022	Nieuw		25.00				2022	Reserve afschrijving maatschappelijk nut		25.000		
Opzetstrooier nr.5 (t.b.v. VW crafter)	Bestaand - begroting 2021	38.000					2021	Investeringsbudget nieuw beleid			6.333	6.333
Opslagtank zoutoplossing	Bestaand - begroting 2020	44.000					2021	Investeringsbudget nieuw beleid			4.400	4.400
Fietspadsproeier	Bestaand - begroting 2020	31.000					2021	Investeringsbudget nieuw beleid			4.429	4.429
Sneeuwploeg nr. 2 (t.b.v. tractor)	Bestaand -	9.500					2021	Budget kapitaallasten			1.188	1.188

	begroting 2018							vervangingsinvesteringen									
Vervangen zoutloods gemeentewerf	Nieuw		115.000				2022	Exploitatie							5.750	5.750	5.750
Reconstructie JC van Andelweg	Nieuw		275.000				2022	Exploitatie							27.500	27.500	27.500
Fietspadenplan: Aanleg ontbrekende schakel JJ Gorterlaan	Nieuw		363.000				2022	Exploitatie							14.520	14.520	14.520
Reconstructie paden Dorpspark Rouveen	Nieuw			44.000			2023	Exploitatie								2.933	2.933
Afkoppelen en herinrichten Acaciastraat, Leliestraat ged. en Beukenlaan ged. in Rouveen	Nieuw			251.000			2023	Exploitatie								25.100	25.100
Verkeersplan Rouveen	Nieuw		50.000				2022	Exploitatie							5.000	5.000	5.000
Reconstructie Groensland	Nieuw			410.000			2023	Exploitatie								16.400	16.400
Herinrichting Korte Kerkweg	Bestaan d - raadsbesluit 05-06-2018	31.524 (restant)					2021	Reserve afschrijving maatschappelijk nut	31.254								
Fietspad Reggersweg	Bestaan d - raadsbesluit 05-06-2018	200.000					2021	Reserve afschrijving maatschappelijk nut	100.000								
Fietspad Kanlaan-Evenboersweg	Bestaan d - raadsbesluit 11-07-2017/05-06-2020	3.635.000					2021	Reserve afschrijving maatschappelijk nut Exploitatie	2.939.000				12.500	12.500	12.500	12.500	
Fietspad Heerenweg	Bestaan d - raadsbesluit 04-07-2017	1.135.000					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut									
Herinrichting kruispunt Heerenweg	Bestaan d - begroting 2018	85.000					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut									
Herinrichting JC van Andelweg	Bestaan d - raadsbesluit 10-06-2014	14.094 (restant)					Onbekend	Exploitatie									
Ontsluiting Oosterparallelweg	Bestaan d - raadsbesluit 17-10-2017	896.000					2021	Exploitatie bestemmingsplan industrieterrein Bullingerslag									
Herinrichting omgeving station	Bestaan d - begroting 2016 / 2019	520.000					Onbekend	Reserve afschrijving maatschappelijk nut									

Programma 3 | Economie en ondernemen

Beveiliging be drijventerrein	Bestaan d - begroting 2018	50.000						2021	Reserve grondexploitatie	50.000							
Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en toerisme																	
Aanleg ventilatiesyste em gymlokaal Koedrift IJhorst	Nieuw		35.000					2022	Exploitatie						2.333	2.333	2.333
Activiteitenzone Rouveen	Bestaan d - begroting 2018	365.000						2024	Exploitatie (geen afschrijving over grond € 100.000)								23.500
Programma 7 Gezondheid en milieu																	
GRP-V 2016-2020 - jaarschijf 2021	Bestaan d - begroting 2021	671.000						2021	Reserve riolering	671.000							
GRP-V 2016-2020 - jaarschijf 2017	Bestaan d - begroting 2017	549.216 (restant)						2021	Reserve riolering	549.216							
GRP-V 2016-2020 - jaarschijf 2018	Bestaan d - begroting 2018	550.000						2021	Reserve riolering	550.000							
GRP-V 2016-2020 - jaarschijf 2019	Bestaan d - begroting 2019	325.000						2021	Reserve riolering	325.000							
GRP-V 2016 - 2020 - jaarschijf 2020	Bestaan d - begroting 2020	775.000						2021	Reserve riolering	775.000							
Energiebesparende maatregelen gemeentelijke gebouwen	Bestaan d - begroting 2013	300.000						Onbekend	Afschrijving wordt gedekt uit energiebesparing								
Begraafplaats Scholenland uitbreiding	Bestaan d - begroting 2020	250.000						2025	Exploitatie								
Begraafplaats Staphorst uitbreiding	Bestaan d - raadsbesluit 19-01-2021	37.500						2025	Investeringsbudget nieuw beleid								
Groot onderhoud begraafplaats Staphorst	Bestaan d - begroting 2020	140.000						2025	Exploitatie								
Programma 9 Overhead																	
Pick-up bus serviceploeg (1-VFL-00)	Bestaan d - begroting 2020	41.000						2021	Investeringsbudget nieuw beleid				5.125	5.125	5.125	5.125	
Smalspoor trekker	Bestaan d - begroting 2020	115.000						2021	Exploitatie				14.375	14.375	14.375	14.375	
Kleine pick-up auto	Bestaan d -	37.000						2021	Investeringsbudget nieuw beleid				7.400	7.400	7.400	7.400	

Indicatoren

Formatie (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2019	2020
Staphorst	7,70	8,60

Bezetting (fte per 1.000 inwoners)

Gebied	2019	2020
Staphorst	7,70	10,50

Kosten externe inhuur (x € 1.000)

Gebied	2019	2020
Staphorst	1.466,00	1.311,00

Organisatiekosten (kosten per inwoner)

Gebied	2021	2022
Staphorst	778,00	814,00

% Overhead

Overhead als % van totale lasten

Gebied	2021	2022
Staphorst	18,90	19,00

Verwijzingen Halt (per 10.000 inwoners, 12-17 jaar)

Bron: Halt

Gebied	2019	2020
Staphorst	70,00	20,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	110,00	100,00

Aantal misdrijven in 2019 (per 1.000 inwoners)

Bron: CBS - Diefstallen/Criminaliteit

Gebied	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners
Staphorst	0,90	1,80	1,20	0,30
Gemeenten < 25.000 inwoners	2,00	2,80	3,90	0,70

Funciemenging (verhouding tussen banen en woningen in %)

Bron: CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2019	2020
Staphorst	59,40	59,90
Gemeenten <25.000 inwoners	48,80	48,60

Vestigingen van bedrijven (per 1.000 inwoners, 15 t/m 64 jaar)

Bron: LISA

Gebied	2019	2020
Staphorst	166,30	169,30
Gemeenten <25.000 inwoners	158,90	165,40

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (niet ingeschreven op school)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2018	2019
Staphorst	1,88	3,80
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,10	1,70

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (5-18 jaar) (ongoorloofd afwezig)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2018	2019
Staphorst	10,00	9,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	17,00	19,00

Vroegtijdige schoolverlaters (VO+MBO, 12-23 jaar)

Bron: Duo/Ingrado

Gebied	2018	2019
Staphorst	1,20 %	1,00 %
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,40 %	1,50 %

% niet sporters van 19 jaar en ouder

Bron: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM

Gebied	2016
Staphorst	54,60
Gemeenten < 25.000 inwoners	48,80

Aantal re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners, 15-75 jaar)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	2019	2020
Staphorst	41,00	41,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	123,00	124,00

Werkloze jongeren (% jeugdwerkloosheid: 16-22 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2018	2019
Staphorst	1,00 %	1,00 %
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,00 %	1,00 %

Banen (aantal per 1.000 inwoners, 15-64 jaar)

Bron: CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research

Gebied	2019	2020
Staphorst	817,30	833,20
Gemeenten < 25.000 inwoners	665,40	666,30

Kinderen in uitkeringsgezin

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2018	2019
Staphorst	2,00	2,00
Gemeenten <25.000 inwoners	4,00	4,00

Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners, 18 jaar en ouder)

Bron: CBS - Participatiewet

Gebied	2019	2020
Staphorst	129,80	176,50
Gemeenten < 25.000 inwoners	194,50	262,80

% Jongeren met delict voor rechter (12-21 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2018	2019
Staphorst	0,00	0,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,00	1,00

% Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2019	2020
Staphorst	0,50	0,40
Gemeenten < 25.000 inwoners	1,10	1,10

% Jongeren met jeugdhulp (tot 18 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2019	2020
Staphorst	6,20	5,90
Gemeenten < 25.000 inwoners	10,90	10,60

% Jongeren met jeugdreclassering (12-22 jaar)

Bron: CBS - Beleidsinformatie Jeugd

Gebied	2019	2020
Staphorst	0,00	0,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	0,40	0,40

% Netto arbeidsparticipatie

Bron: CBS - Arbeidsdeelname

Gebied	2019	2020
Staphorst	73,90	73,20
Gemeenten < 25.000 inwoners	69,60	69,30

Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)

Bron: CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Gebied	2019	2020
Staphorst	350,00	330,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	563,00	624,00

% Hernieuwbare elektriciteit

Bron: Rijkswaterstaat - Klimaatmonitor

Gebied	2018	2019
Staphorst	17,60	17,70

Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

Bron: CBS - Statistiek Huishoudelijk Afval

Gebied	2018	2019
Staphorst	56,00	55,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	136,00	126,00

% Demografische druk (personen 0-20 jaar en 65 jaar e.o. in verhouding tot personen van 20-65 jaar)

Bron: CBS - Bevolkingsstatistiek

Gebied	2020	2021
Staphorst	85,00	84,70
Gemeenten < 25.000 inwoners	79,40	79,60

Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen)

Bron: BAG

Gebied	2018	2019
Staphorst	12,30	4,40
Gemeenten < 25.000 inwoners	8,60	9,30

Gemiddelde woonlasten éénpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2020	2021
Staphorst	686,00	730,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	748,00	-

Gemiddelde woonlasten meerpersoonshuishouden (in €)

Bron: COELO, Groningen

Gebied	2020	2021
Staphorst	708,00	754,00
Gemeenten < 25.000 inwoners	826,00	-

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Bron: CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Gebied	2019	2020
Staphorst	263.000,00	269.000,00
Overijssel	217.000,00	231.000,00

